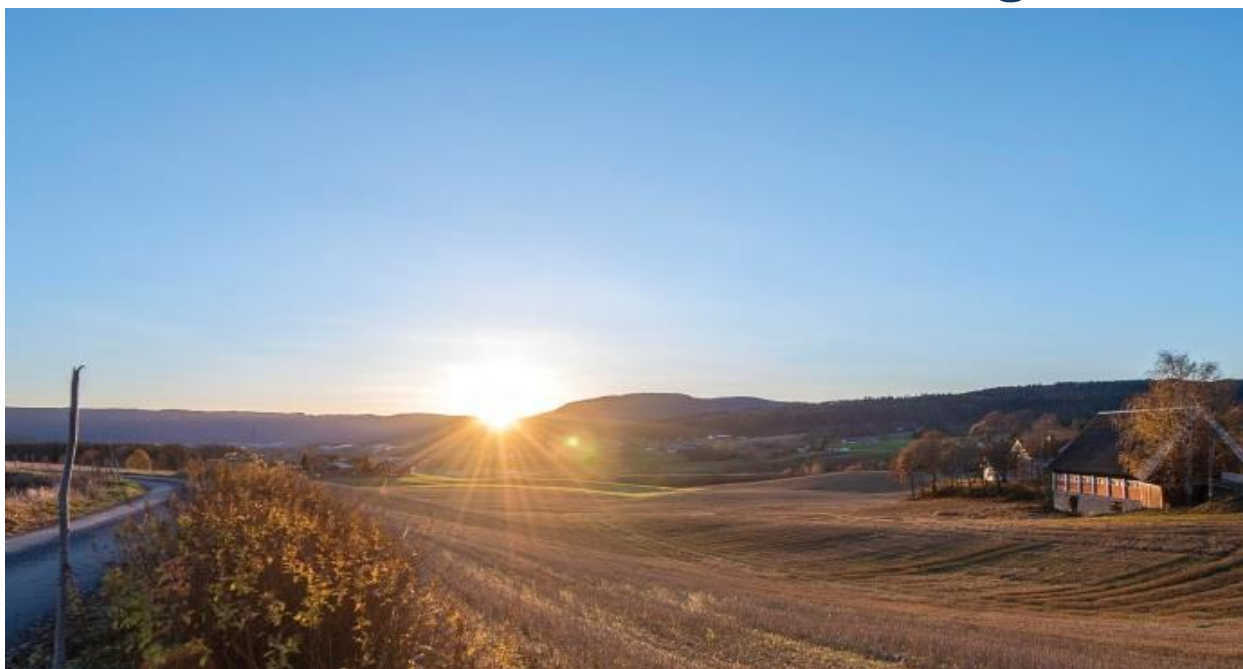

KONGSBERG KOMMUNE

Økonomi- og handlingsplan 2024-2027 Kommunedirektørens forslag

Innholdsfortegnelse

Kommunedirektørens innledning.....	3
Forslag til budsjettvedtak	7
Organisering og styring	17
Befolkningsutvikling.....	24
Kommunenes inntektssystem.....	27
Driftsbudsjett	28
Hovedtallene i budsjettforslaget	32
Investeringer i økonomiplanen.....	36
Økonomisk utvikling i planperioden	38
Kommunens tjenesteområder.....	39
INTERKOMMUNALE SAMARBEIDSTILTAK.....	39
OPPVEKST.....	39
HELSE OG OMSORG	50
KULTUR OG VELFERD	61
SAMFUNNSUTVIKLING OG TEKNISKE TJENESTER.....	72
TEKNISKE TJENESTER - SELVKOST	81
KOMMUNELEDELSE, STAB OG STØTTE.....	86
FELLESKAPITTEL.....	94
Gebyrliste.....	97
Vedlegg	121

Kommunedirektørens innledning

Kongsberg har et godt utgangspunkt

Kongsberg kommune er et godt sted å bo og leve. Vi har gjennomgående gode tjenester. Dette viser også kommunens svært gode plasseringer på kommunebarometeret over flere år. Plasseringen for 2023 (2022) ble en 11. plass, og er helt i toppskiktet av norske kommuner. Delt tredje plass innenfor klima og miljø er også svært bra. Vi plasserte oss også godt i NHOs kommune-NM der kommunen fikk en 7. plass.

Kongsberg kommune har videre omgivelser bestående av spennende tettsteder, mye flott natur, skog, fjell og vassdrag. Kongsberg har også et godt fritids, aktivitets og kulturtilbud. Det gjennomføres årlig store og populære kulturarrangementer. Alt dette bidrar til god folkehelse.

Kommunen har et næringsliv som er mangfoldig og med store bedrifter i verdensklasse på sine områder. Dette viser seg blant annet i at Kongsberg Gruppen vinner nye kontrakter av betydelig verdi. Dette har betydning for arbeidsplasser og samfunnsutviklingen i hele Kongsbergregionen. Kongsberg Agenda, som ble arrangert for andre gang i 2023, samler teknologikompetanse bredt både fra offentlig og privat sektor. Det forsterker Kongsbergs betydelige posisjon innenfor teknologiområdet.

Kommunen må imidlertid være mer bevisst på og bli flinkere til å benytte Kongsberg Agenda og Kongsberg jazzfestival som arenaer for å vise fram Kongsbergs kvaliteter. Her kan vi bli enda dyktigere.

Kongsberg kommune, og regionen, har således mange kvaliteter og mye å være stolt av. Vi har derfor veldig gode forutsetninger for å videreutvikle både Kongsberg by og kommunens tettsteder og lokalsamfunn på en god måte.

Nasjonale og internasjonale konjunkturer

Men Kongsberg er også en del av Norge, Europa og verden for øvrig. Det betyr at vi blir påvirket og preget av konjunkturer langt utenfor Kongsbergs grenser. Disse har vi ikke noen påvirkning på. Dette påpekte jeg også fjor, og denne effekten tror jeg bare vil forsterke seg framover. Verden blir «mindre».

Dette gjelder ikke minst i forhold til den generelle økonomiske situasjonen, med høy inflasjon og høy prisstigning på mange varer og tjenester. Vi har sett det samme på energisiden, men heldigvis har denne situasjonen bedret seg betydelig siden i fjor. Økte strømavgifter slår direkte inn på kommunens driftsbudsjetter, da vi har mange viktige bygg og anlegg som skal varmes opp og driftes. Den generelle energisituasjonen, herunder prisnivået, har som nevnt bedret seg betydelig. Samtidig har vi, gjennom KKE som drifter våre formålsbygg, inngått en forvaltningsavtale på strøm som forebygger store prissvingninger. Renteutviklingen på våre lån er imidlertid fortsatt stigende, noe som gir økende renteutgifter.

Demografi

Demografien, det vil si den andelen innbyggere som inngår i de ulike aldersgruppene i befolkningen, er i endring. Det betyr at det blir større behov innenfor noen av tjenestene kommunen yter, og redusert behov for andre. Dette påpekte kommunedirektøren også i 2022 med tanke på budsjettet for 2023, men jeg gjentar dette budskapet også i år.

Konkret innebærer demografiutviklingen at det blir betydelig flere eldre og forholdsmessig færre barn og unge. Dette påvirker kommunens økonomi og prioriteringer. Helse og omsorg vil ha behov for mer ressurser, men må også arbeide mer effektivt ved å prøve ut nye arbeidsmetoder, samt ta i bruk nye velferdsteknologiske løsninger aktivt. Innenfor oppvekstområde krever denne utviklingen både evne og vilje til å tilpasse virksomheten nye forutsetninger. Dette er krevende, men samtidig spennende.

Utviklingen beskrevet over innebærer at rammetilskuddet fra staten, gjennom utgiftsutjevningen, reduseres med et betydelig antall millioner kroner i 2024 knyttet til de yngste aldersgruppene. Innenfor helse og omsorg er det tilsvarende beregnet et økende behov. Totalt nettobeløp, summert av økte og reduserte utgiftsbehov så trekkes Kongsberg kommune med 24 millioner kroner i rammetilskudd for 2024.

Vi må kort og godt få til mer for mindre, og vi må vri ressurser fra de yngre til de eldre for å kunne ha en økonomisk bærekraftig drift. Dette vil være krevende for alle, både for administrasjonen og politisk nivå, men ved systematisk og godt arbeid skal vi få det til.

Dyktige ansatte

Det er dog viktig å fremheve at vi har flinke og omstillingsdyktige ansatte som både er vant til og motivert for å ta i et tak. Det har vi erfart, ikke minst gjennom den krevende pandemien for en tid tilbake. I tillegg har vi maktet å håndtere en akutt flyktningsituasjon på en god måte. Vi har vært og er vertskap for et stort flyktningsmottak, samt at vi bosetter og integrerer et betydelig antall flyktinger, særlig fra Ukraina. Dette har utfordret både kommunens organisasjon, men også hele

Kongsbergsamfunnet, men sammen har vi taklet det godt. Å bosette og integrere alle flykninger vi mottar blir mer krevende, men vi er vant til og beredt på omstillinger.

Jeg vil derfor takke alle våre medarbeidere for den ekstraordinære innsats og evne til rask omstillingen som de siste årene har krevet. De neste årene vil bli annerledes, men samfunnsutviklingen krever nye måter å løse oppgavene på. Det vil derfor fortsatt være et stort behov for omstilling. Forhåpentligvis vil det bli på en mer styrt og kontrollert måte enn hva pandemi, krig og krise innebærer.

Det vi ser er at utfordringer knyttet til uønsket adferd blant en del barn og unge krever mye av våre medarbeidere. Dette fordrer også et enda tettere samarbeid internt, men også med spesialisthelsetjenesten, med politiet, frivillige og eventuelt andre. Det er også knyttet utfordringer til at flere personer har svekket psykisk helse. Et økende antall eldre som er demente, men også med sammensatte somatiske lidelser er krevende å håndtere for våre ansatte, det være seg faglig, fysisk og psykisk. Vi må arbeide målrettet for å skape rom for større innsats innenfor ovennevnte områder.

En svært viktig del av jobben for å lykkes er at vi i alle ledd har en klar bevissthet på og vilje til å følge opp økonomien aktivt, og at vi straks tar tak i økonomiske utfordringer med relevante tiltak, når de oppstår.

Kommuneplan og befolkningsvekst

Kommunestyret vedtok kommuneplanens samfunnsdel for noen år siden. Den trekker opp det overordnede utfordringsbildet for Kongsberg kommune og angir overordnede mål og tiltak for hvordan vi skal håndtere utfordringene. Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2022 etter en lang administrativ og politisk prosess, og meklingsmøte med Statsforvalteren i Viken.

Budsjett- og handlingsprogrammet for 2024 bygger på kommuneplanens samfunnsdel. Vi har forsøkt å videreutvikle en rød tråd fra visjon og overordnede mål i samfunnsdelen, ved å ta de inn i budsjett og handlingsprogram med konkretiserte delmål og tiltak for 2024-2027.

Arbeidet med å utarbeide en planstrategi og en ny kommuneplan, i første omgang en ny samfunnsdel, er påbegynt, og vil være en viktig jobb i 2024. Dette må skje i en konstruktiv dialog mellom politikere, administrasjon og innbyggere. Her må vi utfordre oss selv for å etablere samskaping i praksis.

Framsikt

I 2022 tok kommunen i bruk et nytt verktøy for budsjettering og virksomhetsstyring, Framsikt. Mange andre kommuner har benyttet dette i flere år allerede. Målet er at dette skal gi en mer oversiktlig og tilgjengelig måte å framstille budsjettet på. Blant annet ved tydeligere få fram utfordringsbildet, samtidig som budsjettet skal være enklere å lese og forstå. Arbeid med å formulere mål, delmål, indikatorer og tiltak er påbegynt, men mye gjenstår. Et viktig premiss for å utvikle gode mål, tiltak og indikatorer er en naturlig følge av arbeidet med å ta frem en ny samfunnsdel så her er det fortsatt en del som gjenstår på dette området i Framsikt.

Fra politisk hold er det blitt gitt uttrykk for at det er uvant å forholde seg til Framsikt, og at dette verktøyet ikke gir den innsikten i budsjettet som ønskes. Det tar kommunedirektøren på alvor og vil bistå for å gi en innføring i Framsikt som medfører at politikernes behov tilfredsstilles. Formålet er å sørge for at både politikere, ansatte og innbyggere lettere skal få nødvendig kunnskap om, og forståelse for, kommunens økonomi.

FNs bærekraftsmål

De siste årene har FNs bærekraftsmål blitt mer fremtredende både internasjonalt, nasjonalt, regionalt og lokalt nivå.

Vi har i forslaget til budsjett og handlingsprogram derfor videreført en synliggjøring av hvordan våre mål og tiltak underbygger FNs bærekraftsmål. Vi understreker samtidig at også dette er et arbeid som vil forsterkes og forbedres når dette kan kobles til mål og formuleringer i en ny samfunnsdel til kommuneplanen.

Risiko

Budsjettet kommunedirektøren nå legger fram for politisk behandling er stramt, men realistisk. Det krever imidlertid god oppfølging og styring i alle ledd, fra kommunedirektør og utover i organisasjonen. Med et stramt budsjett er det imidlertid risiko for ikke å lykkes på alle tjenesteområder.

Kommunedirektøren mener budsjettet legger opp til en kvalitet på alle områder som er forsvarlig, men det er stramme budsjetter på alle tjenesteområder. Det er derfor viktig for kommunedirektøren å kommunisere tydelig utfordringene for å skape realistiske forventninger til hva kommunen kan løse innenfor det foreslåtte budsjettet. Dette er dog en viktig diskusjon som krever god involvering av både ansatte, politikere og innbyggere framover.

Kongsberg 2024

Kongsberg by, men det omfatter også hele kommunen og omlandet omkring Kongsberg, fyller 400 år i 2024. Jubileet er planlagt godt, og det legges opp til ulike jubileumsarrangementer gjennom hele 2024. Dette krever økt innsats og ressursbruk fra flere. Blant annet vil enhetene, særlig veiseksjonen og seksjon for utvikling og anlegg, få et ekstra ressurspådrag i 2024.

Omstillingsprogram

For å få til de endringer som kommunedirektøren anser nødvendige for å sikre en bærekraftig økonomi over tid, så ble det i 2023 iverksatt et omstillingsprogram. Det ble nedsatt flere arbeidsgrupper med fokus på nærvær/sykefravær, gjennomgang av organisasjonsstrukturer, rekruttere/beholde ansatte, hvordan følge opp og prioritere ressurser innenfor psykisk helse. Denne prosessen vil følges opp og videreføres i 2024.

Per Morstad

Kommunedirektør

Forslag til budsjettvedtak

1. Budsjett og handlingsprogram 2024-2027

Fremlagt forslag til Handlingsprogram 2024-2027 for Kongsberg kommune godkjennes, med de føringer og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av dokumentet.

2. Driftsrammer

2.1. Driftsbudsjett 2024

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas i samsvar med kommunedirektørens forslag i vedlegg «§5-4 Bevilgningsoversikt – drift (1A)»

2.2. Bevilgningsoversikt tjenesteområder

Netto bevilgninger til tjenesteområdene vedtas i samsvar med kommunedirektørens forslag i vedlegg «§5-4 Sum bevilgninger– drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd, pensjonsutgifter og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

Ordfører gis fullmakt til å disponere formannskapetets disposisjons konto.

2.3. Økonomisk oversikt etter art

Driftsbudsjett for 2024 vedtas i samsvar med kommunedirektørens forslag i vedlegg «§5-6 Økonomisk oversikt etter art – drift (3)»

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas i samsvar med kommunedirektørens forslag i vedlegg «§5-5 Bevilgningsoversikt – investering (2A)»

Oversikt over de enkelte investeringsprosjektene fremgår av kapitlene for tjenesteområdene.

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

4.1 Eiendomsskatt

I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 gjelder følgende for utskriving av eiendomsskatt i 2024;

- a) Utskrivningsalternativ: Kommunen viderefører utskriving av eiendomsskatt på fast eiendom i hele kommunen, jf. eiendomsskattelovens § 3 bokstav a.
- b) Særskilt skattegrunnlag fra tidligere verk og bruk: Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med seks syvendedeler i 2024 jf. overgangsregel til eiendomsskattelovens §§ 3 og 4, første ledd første pkt.
- c) Skattesats: Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer settes til

Økonomiplan for 2024-2027

7 promille, jf. eiendomsskattelovens § 13. I medhold av eiendomsskatteloven § 12 bokstav a) differensieres satsene ved at den skattesats som skal gjelde for bolig- og fritidseiendommer settes til 3 promille.

d) Bunnfradrag: Bunnfradraget for bolig- og fritidseiendommer settes til 600.000 kr jf. eiendomsskattelovens § 11.

e) Frivillige fritak: For skatteåret 2024 gis det fritak for eiendommer iht. eiendomsskatteloven § 7 bokstav a) i henhold til vedlagte fritakslistene.

Alle barnehager i Kongsberg kommune gis fritak under forutsetning av at eiendommen ikke har som hovedmål å gi bedriftsøkonomisk overskudd. Fritaket gjelder for den delen av eiendommen som benyttes til barnehagedrift.

Eiendom tilhørende stiftelser/organisasjoner som driver samfunnsgagnlig virksomhet uten forretningsmessig drift, som ikke allerede er ført opp på listene, kan bli vurdert fritatt av kommunestyret på grunnlag av søknad.

Etter § 7 bokstav b) fritas bygninger som er fredet med hjemmel i lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner §§ 4 og 15.

f) Betaling av eiendomsskatt: Eiendomsskatten kan betales i 1, 4 eller 12 terminer per år med utgangspunkt i forhåndsdefinerte terminoppsett.

g) Vedtekter: Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen eiendomsskattevedtekter vedtatt 13.12.2017.

5. Lån

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

a) Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 398 mill. kroner.

b) Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 105 mill. kroner.

c) Innenfor budsjettåret 2024 gis kommunedirektøren fullmakt til å benytte kassekreditt dersom det oppstår likviditetsmessige situasjoner som krever det.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å refinansiere alle lån i låneporteføljen til Kongsberg kommune.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut ifra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for 2024 vedtas i samsvar med spesifikasjoner i kommunedirektørens budsjettdokument og vedlegg. Nye gebyrer, avgifter og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 1. januar 2024 dersom ikke annet er fastsatt. Gebyrer kan betales i 1, 4 eller 12 terminer.

7. Utbytte fra selskaper

Utbytte fra selskapene fastsettes til 26,0 mill. kroner i 2024. Oversikt over selskaper som kommunen budsjetterer utbytte fra fremgår av kapittelet finansinntekter og utgifter.

8. Andre saker

Kommunedirektøren viser til tidligere vedtak om avsetninger og foreslår å bevilge 10 mill. kroner til 400-årsjubileet, finansiert ved bruk av disposisjonsfond.

9. Kirkelig Fellesråd

Driftstilskudd til Kongsberg kirkelige fellesråd i 2024 settes til 23,4 mill. kroner. Investeringsstilskudd settes til 10,0 mill. kroner.

10. Kommunale foretak KF

Kommunestyret vedtar kommunalt tilskudd i budsjett 2024 til kommunale foretak. Tilskuddet er på 2,7 mill. kroner til Kongsberg kommunale kino KF. Overføringer til Kongsberg kommunale eiendomsforetak (KKE) via husleie og kapitalutgifter utgjør omtrent 269 mill. kroner.

Økonomiplan for 2024-2027

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-703 896	-761 700	-838 625	-854 708	-850 522	-850 549
Inntekts- og formuesskatt	-1 111 270	-1 048 000	-1 152 274	-1 152 274	-1 152 274	-1 152 274
Eiendomsskatt	-68 415	-68 250	-71 430	-70 000	-70 000	-70 000
Andre generelle driftsinntekter	-68 588	-61 332	-102 097	-28 514	-28 514	-28 514
Sum generelle driftsinntekter	-1 952 169	-1 939 282	-2 164 426	-2 105 496	-2 101 310	-2 101 337
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 911 222	1 858 768	2 065 119	1 991 246	1 971 974	1 956 097
Avskrivninger	80 632	80 632	85 300	85 300	85 300	85 300
Sum netto driftsutgifter	1 991 854	1 939 400	2 150 419	2 076 546	2 057 274	2 041 397
Brutto driftsresultat	39 686	118	-14 007	-28 950	-44 036	-59 940
Renteinntekter	-75 396	-77 401	-77 561	-76 262	-70 758	-70 475
Utbytter	-19 006	-26 000	-26 000	-26 000	-26 000	-26 000
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-924	0	0	0	0	0
Renteutgifter	54 387	113 787	149 000	145 894	143 182	148 298
Avdrag på lån	46 600	64 382	53 606	53 458	55 876	65 373
Netto finansutgifter	5 661	74 768	99 045	97 090	102 300	117 196
Motpost avskrivninger	-80 632	-80 632	-85 300	-85 300	-85 300	-85 300
Netto driftsresultat	-35 286	-5 746	-262	-17 160	-27 036	-28 044
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	8 719	4 800	5 600	5 600	5 600	5 600
Avsetninger til bundne driftsfond	10 932	1 511	6 074	7 105	2 094	1 658
Bruk av bundne driftsfond	-10 359	-3 565	-1 412	-2 284	-2 155	-5 785
Avsetninger til disposisjonsfond	25 993	3 000	0	6 739	21 497	26 571
Bruk av disposisjonsfond	0	0	-10 000	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	35 286	5 746	262	17 160	27 036	28 044
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2024-2027

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
INTERKOMMUNALE SAMARBEIDSTILTAK	0	0	0	0	0	0
OPPVEKST	835 287	810 863	819 316	802 382	795 473	795 473
HELSE OG OMSORG	769 408	685 461	748 742	752 353	753 693	753 698
KULTUR OG VELFERD	204 081	211 857	243 292	197 871	197 871	197 871
SAMFUNNSUTVIKLING OG TEKNISKE TJENESTER	77 313	73 133	81 282	78 182	76 682	76 682
TEKNISKE TJENESTER - SELVKOST	4 372	-1 026	-1 458	-1 386	-1 404	-1 413
KOMMUNELEDELSE, STAB OG STØTTE	114 465	118 286	134 738	124 680	123 488	124 430
FELLESKAPITTEL	-60 600	-7 794	85 413	91 378	88 938	86 003
Sum bevilgninger drift, netto	1 944 324	1 890 780	2 111 326	2 045 461	2 034 742	2 032 745
Herav:						
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og - inntekter	13 479	18 529	23 908	30 578	41 745	47 969
Avdrag på lån	14 435	15 537	17 637	18 816	21 084	32 806
Avsetninger til bundne driftsfond	10 932	1 511	6 074	7 105	2 094	1 658
Bruk av bundne driftsfond	-5 744	-3 565	-1 412	-2 284	-2 155	-5 785
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 911 222	1 858 768	2 065 119	1 991 246	1 971 974	1 956 097

Økonomiplan for 2024-2027

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Investeringer i varige driftsmidler	117 728	243 418	366 780	388 635	114 962	129 562
Tilskudd til andres investeringer	12 189	10 000	97 322	44 780	5 000	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 156	4 800	5 600	5 600	5 600	5 600
Utlån av egne midler	62 199	74 967	27 083	24 925	94 700	19 700
Avdrag på lån	118 827	4 486	93 185	95 637	96 487	99 712
Sum	316 099	337 671	589 970	559 577	316 749	254 574
investeringsutgifter						
Kompensasjon for merverdiavgift	-10 594	-26 455	-12 019	-11 962	-7 470	-7 540
Tilskudd fra andre	-24 228	-8 380	-96 487	-42 266	0	0
Salg av varige driftsmidler	-2 085	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-58 000	-4 486	-61 185	-63 637	-64 487	-67 712
Bruk av lån	-174 588	-271 950	-397 679	-419 112	-216 192	-156 722
Sum	-269 495	-311 271	-567 370	-536 977	-288 149	-231 974
investeringsinntekter						
Videreutlån	101 835	100 000	105 000	105 000	105 000	105 000
Bruk av lån til videreutlån	-100 094	-100 000	-105 000	-105 000	-105 000	-105 000
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-27 322	-21 600	-17 000	-17 000	-23 000	-17 000
Netto utgifter videreutlån	-25 580	-21 600	-17 000	-17 000	-23 000	-17 000
Overføring fra drift	-8 719	-4 800	-5 600	-5 600	-5 600	-5 600
Avsetninger til bundne investeringsfond	10 382	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-22 687	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-21 024	-4 800	-5 600	-5 600	-5 600	-5 600
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
OPPVEKST							
OPPVEKST	1 134	2 650	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Sum OPPVEKST	1 134	2 650	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
HELSE OG OMSORG							
HELSE OG OMSORG	8 615	37 017	14 101	3 950	2 200	1 700	21 951
Sum HELSE OG OMSORG	8 615	37 017	14 101	3 950	2 200	1 700	21 951
KULTUR OG VELFERD							
KULTUR OG VELFERD	17 323	41 488	49 588	49 090	17 100	18 000	133 778
Sum KULTUR OG VELFERD	17 323	41 488	49 588	49 090	17 100	18 000	133 778
SAMFUNNSUTVIKLING OG TEKNISKE TJENESTER							
SAMFUNNSUTVIKLING OG TEKNISKE TJENESTER	31 771	58 763	26 250	19 900	18 650	28 450	93 250
Sum SAMFUNNSUTVIKLING OG TEKNISKE TJENESTER	31 771	58 763	26 250	19 900	18 650	28 450	93 250
TEKNISKE TJENESTER - SELVKOST							
TEKNISKE TJENESTER - SELVKOST	56 865	99 738	273 450	310 700	74 100	78 500	736 750
Sum TEKNISKE TJENESTER - SELVKOST	56 865	99 738	273 450	310 700	74 100	78 500	736 750
KOMMUNELEDELSE, STAB OG STØTTE							
KOMMUNELEDELSE, STAB OG STØTTE	2 020	3 762	2 391	3 995	1 912	1 912	10 210
Sum KOMMUNELEDELSE, STAB OG STØTTE	2 020	3 762	2 391	3 995	1 912	1 912	10 210
Investeringer i varige driftsmidler	117 728	243 418	366 780	388 635	114 962	129 562	999 939

Økonomiplan for 2024-2027

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
OVERFØRING TIL ANDRE TIL FORETAKSSTYRETS DISPOSISJON	2 189	0	0	0	0	0	0
Investeringstilskudd til Kongsberg kirkelige fellesråd	0	0	17 000	4 300	0	0	21 300
Hjemmesykepleien Hvittingfoss baselokaler	10 000	10 000	10 000	5 000	5 000	0	20 000
KKE, nybygg	0	0	3 000	0	0	0	3 000
KKE, mestringscenteret	0	0	4 000	0	0	0	4 000
Heis på Mølla	0	0	12 867	0	0	0	12 867
Energiltak Gamle Kinoen	0	0	6 500	0	0	0	6 500
Forsterket bolig psykisk/rus	0	0	3 000	0	0	0	3 000
Barne- og avlastningsbolig	0	0	24 355	15 480	0	0	39 835
Tilskudd til andres investeringer	12 189	10 000	97 322	44 780	5 000	0	147 102

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
EGENKAPITALINNSKUDD KLP	4 606	4 800	5 600	5 600	5 600	5 600	22 400
FINANSIERING KAPITAL	550	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 156	4 800	5 600	5 600	5 600	5 600	22 400

Økonomiplan for 2024-2027

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan Sum 2024- 2027
TIL	0	16 000	0	12 700	17 000	17 000	46 700
FORETAKSSTYRETS DISPOSISJON							
KKE, nybygg	0	0	0	0	75 000	0	75 000
KKE, mestringscenteret	0	0	2 133	0	0	0	2 133
Bolig funksjonshemmede	0	30 000	13 000	0	0	0	13 000
Forsterket bolig psykisk/rus	0	7 500	600	10 125	0	0	10 725
Kjøp av bolig for unge med nedsatt funksjonsevne	0	6 000	0	0	0	0	0
Nytt sykehjem	0	1 500	2 100	2 100	2 700	2 700	9 600
Barne- og avlastningsbolig	0	1 000	0	0	0	0	0
KBR - Permanent lagerhall	0	0	5 000	0	0	0	5 000
Overbygd tak i bakgården	0	2 000	0	0	0	0	0
Skole, energieffektivisering	0	7 850	4 250	0	0	0	4 250
Wennersborg							
Skole, ombygging	0	3 117	0	0	0	0	0
Wennersborg							
FINANSIERING	62 199	0	0	0	0	0	0
KAPITAL							
Utlån av egne midler	62 199	74 967	27 083	24 925	94 700	19 700	166 408
Sum del 1-4	197 272	333 185	496 785	463 940	220 262	154 862	1 335 849

Informasjon vedrørende tilskudd og utlån til KKE.

Edvardsløkka omsorgsboliger sto ferdig på høsten 2019. Fra ferdigstillelse og frem til i dag har noen av boligene vært benyttet til et annet formål enn det tilskuddet fra Husbanken er innvilget til. Kommunen har fått frist ut januar 2024 til å ta i bruk alle enhetene til rett formål. Dette er i prosess og alle enhetene skal være tatt i bruk ila januar 2024. Søknad kan dermed sendes husbanken og utbetaling av tilskudd foretas til kommunen. KKE har utført byggeprosjektet og har i byggeperioden fått overført lånemidler for å finansiere investeringen. Da deler av finansieringen er tilskudd, vil dette overføres KKE i 2024 for å redusere finansieringen på prosjektet og således redusere kapitalutgifter. Tilskuddet reduserer KKE's lånebehov i 2024 tilsvarende tilskuddets størrelse, som er på 74,938 mill. kroner.

Tilsvarende reduseres lånebehovet for Skavangertun omsorgsbolig med 12,384 mill. kroner i 2024, Barne- og avlastningsbolig

med 24,3 mill. kroner i 2025 og Omsorgsbolig psykisk helse 15,48 mill. kroner i 2025.

Økonomiplan for 2024-2027

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

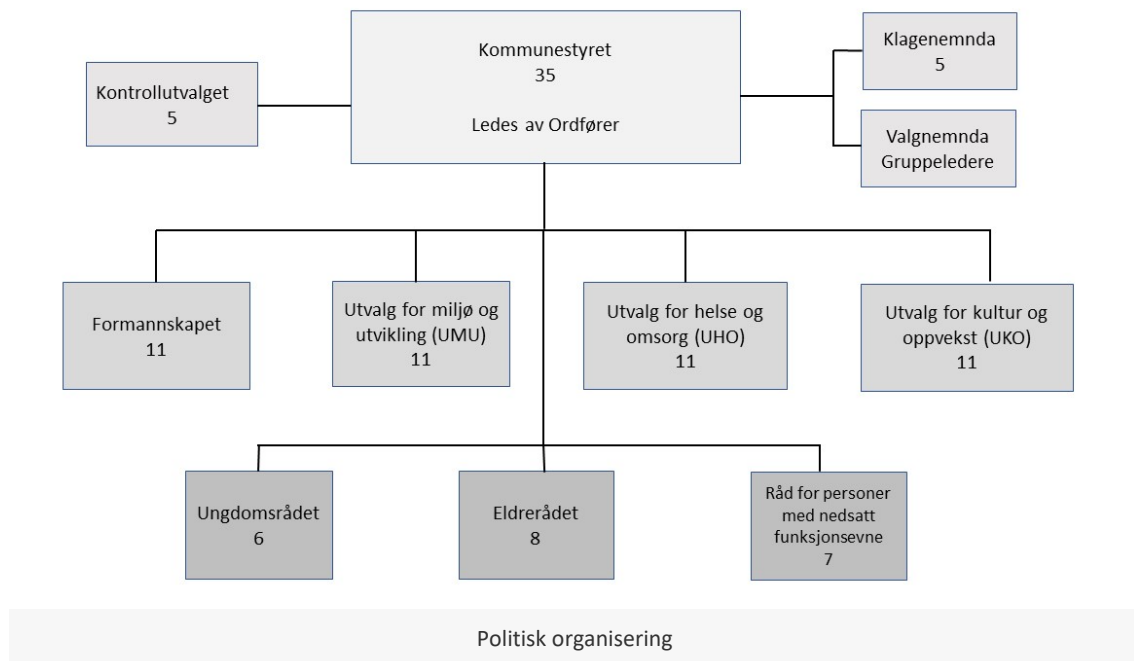
	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-703 896	-761 700	-838 625	-854 708	-850 522	-850 549
Innteks- og formuesskatt	-1 111 270	-1 048 000	-1 152 274	-1 152 274	-1 152 274	-1 152 274
Eiendomsskatt	-68 415	-68 250	-71 430	-70 000	-70 000	-70 000
Andre skatteinntekter	-3 008	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-91 725	-71 730	-112 495	-38 914	-38 916	-38 918
Overføringer og tilskudd fra andre	-369 079	-309 256	-236 453	-238 638	-240 928	-243 863
Brukerbetalinger	-64 630	-65 052	-68 529	-68 529	-68 529	-68 529
Salgs- og leieinntekter	-200 429	-224 962	-239 988	-255 708	-265 719	-285 572
Sum driftsinntekter	-2 612 451	-2 550 351	-2 721 195	-2 680 172	-2 688 289	-2 711 106
Lønnsutgifter	1 159 891	1 137 336	1 218 999	1 203 238	1 203 857	1 204 444
Sosiale utgifter	284 785	260 191	316 021	325 388	325 640	325 687
Kjøp av varer og tjenester	976 924	922 911	932 646	884 236	876 396	882 675
Overføringer og tilskudd til andre	149 905	149 399	154 223	153 061	153 061	153 061
Avskrivninger	80 632	80 632	85 300	85 300	85 300	85 300
Sum driftsutgifter	2 652 137	2 550 469	2 707 188	2 651 222	2 644 253	2 651 166
Brutto driftsresultat	39 686	118	-14 007	-28 950	-44 036	-59 940
Renteinntekter	-75 396	-77 401	-77 561	-76 262	-70 758	-70 475
Utbytte	-19 006	-26 000	-26 000	-26 000	-26 000	-26 000
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-924	0	0	0	0	0
Renteutgifter	54 387	113 787	149 000	145 894	143 182	148 298
Avdrag på lån	46 600	64 382	53 606	53 458	55 876	65 373
Netto finansutgifter	5 661	74 768	99 045	97 090	102 300	117 196
Motpost avskrivninger	-80 632	-80 632	-85 300	-85 300	-85 300	-85 300
Netto driftsresultat	-35 286	-5 746	-262	-17 160	-27 036	-28 044
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	8 719	4 800	5 600	5 600	5 600	5 600
Avsetninger til bundne driftsfond	10 932	1 511	6 074	7 105	2 094	1 658
Bruk av bundne driftsfond	-10 359	-3 565	-1 412	-2 284	-2 155	-5 785
Avsetninger til disposisjonsfond	25 993	3 000	0	6 739	21 497	26 571
Bruk av disposisjonsfond	0	0	-10 000	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	35 286	5 746	262	17 160	27 036	28 044
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027

Organisering og styring

Politisk organisering

Kongsberg kommune er politisk organisert etter formannskapsmodellen. Dette er hovedmodellen i kommuneloven, og innebærer at formannskapet velges av kommunestyret etter partienes forholdsvis representasjon i kommunestyret.

Kommunestyret har 35 medlemmer og er det øverste organet i kommunen. Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen, hvis ikke annet følger av lov eller delegering. Kommunestyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltningen, og kan forlange enhver sak lagt frem for seg til orientering eller avgjørelse. Det vises til reglement for kommunestyret for en utfyllende beskrivelse. Formannskapet har 11 medlemmer, og har blant annet ansvar for økonomiplan og årsbudsjett, investeringer, finansforvaltning, kommuneplan og reguleringsplaner, samt eierstyring av selskaper og foretak. Formannskapet er også likestillingsutvalg og næringsutvalg. Det vises til reglement for formannskapet for en utfyllende beskrivelse, og formannskapet utgjør sammen med tillitsvalgte kommunens administrasjonsutvalg. Gruppelederne utgjør kommunens valgstyre.

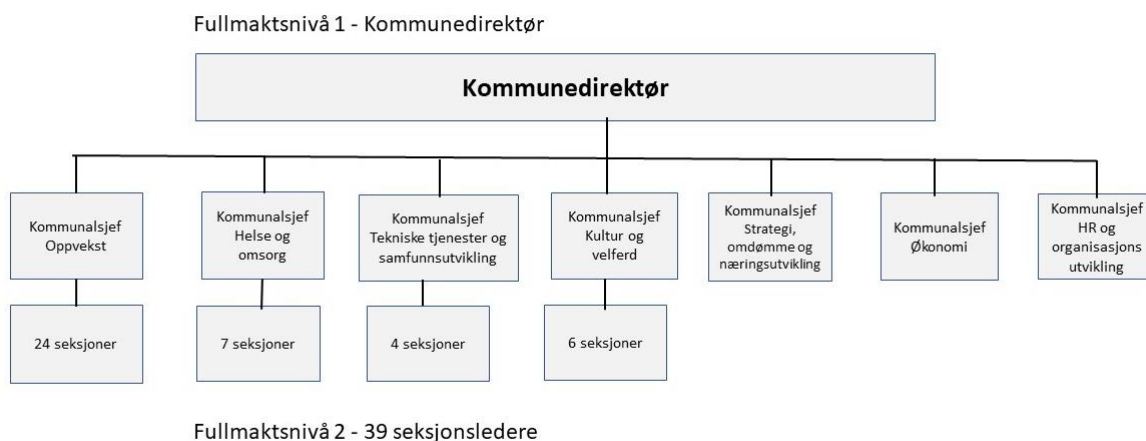
Kommunestyret har opprettet tre politiske hovedutvalg med definerte ansvarsområder. Det vises til reglement for hovedutvalg og delegeringsreglementet for utfyllende beskrivelse.

De tre hovedutvalg er:

- Utvalg for kultur og oppvekst (UKO)
- Utvalg for helse og omsorg (UHO)
- Utvalg for miljø og utvikling (UMU)

Administrativ organisering

Kongsberg kommune er administrativt organisert i en tonivåmodell med to formelle beslutningsnivåer: Kommunedirektør og seksjonsledere.

Administrativ organisering

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder og er ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Kommunedirektørens ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i delegeringsreglementet som er vedtatt av kommunestyret. Seksjonsledere er ansvarlige for sine seksjoner innen rammen av de fullmakter som er delegert fra kommunedirektøren. Det innebærer at seksjonslederne har myndighet til å sikre enhetenes drift, både når det gjelder faglige, økonomiske, personmessige og organisatoriske forhold.

Virksomhetsstyring

God ledelse og gode plan- og styringsprosesser er en forutsetning for at Kongsberg kommune kan ivareta sin rolle som tjenesteyter, samfunnsutvikler og demokratisk arena. God virksomhetsstyring skal ivareta de folkevalgtes ansvar for strategisk styring og prioritering, og kommunedirektørens ansvar for å iverksette politiske vedtak.

Gjennom helhetlig virksomhetsstyring skal kommunen både sikre effektiv drift og gode tjenester til innbyggerne, samtidig som vi ivaretar nødvendig utviklingsarbeid og innovasjon i tråd med samfunnets og innbyggernes behov. Virksomhetsstyring favner all aktivitet knyttet til ledelse, planlegging og styring av drifts- og utviklingsoppgaver, og skal sikre:

- etterlevelse av lover og forskrifter
- iverksettelse av politiske og administrative vedtak, prioriteringer og mål
- best mulige resultater og kvalitet i tjenestene
- lik og samordnet styring mellom og innen tjenesteområdene

- effektiv ressursutnyttelse.

Innsatsområder

Vi vil vekst, og vekst er en sentral del av Kongsberg kommunes mål for samfunnsutviklingen. Kommunedirektøren arbeider nå med å fremme en Planstrategi til politisk behandling. En planstrategi er “plan for planarbeidet” og politisk behandling av denne innebærer at kommunestyret vedtar hvilke utredninger og planarbeider som skal gjennomføres i kommunestyreperioden 2024-2027. Kommunedirektøren varsler her at en av innstillingene i planstrategien vil være å rullere Kommuneplanens samfunnsdel. Gjeldende samfunnsdel 2018-2030 gir god retning og har i seg stadig relevante mål for Kongsberg kommunes samfunnsutvikling. Samfunnsdelen definerer fire satsingsområder.

- Vekst og attraktivitet
- Næringsutvikling
- Klima
- Kommunale tjenester i endring

Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområder, og at vi må arbeide sammen på tvers av sektorer for å oppnå den utviklingen vi ønsker.

For hvert satsingsområde er det i kommuneplanen definert hovedmål og strategier. Totalt består kommuneplanen av 9 hovedmål og 36 strategier. Målene er relatert til muligheter og utfordringer som Kongsbergsamfunnet står overfor.

Systematisk evaluering og resultatoppfølging er en viktig del av styringsprosessene i Kongsberg kommune, og skal sikre at vi beveger oss i retning av de målene vi har satt oss.

Det er i denne handlingsplanen ikke lagt inn noen nøkkeltall basert på offentlig statistikk og eksisterende nasjonale datasett. Vurdering om nøkkeltall skal brukes og hvilke nøkkeltall som skal velges er under arbeid, og kommunedirektøren vil komme tilbake til dette i neste års handlingsplan.

Det er viktig å presisere at det i tillegg til nøkkeltall også vil være andre kilder til kunnskap om hvorvidt vi beveger oss i retning av de målene vi har satt oss. Forskning, eksterne analyser, aktivitets- og planoppfølging og øvrig statistikk er andre sentrale kunnskapskilder. I arbeidet med å vurdere graden av måloppnåelse bør det derfor legges vekt på en helhetlig analyse av flere ulike relevante kunnskapskilder. En samlet vurdering av status og måloppnåelse vil i årene fremover bli gitt i forbindelse med årsrapporten.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet, motvirke nedbygging av natur og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov. FNs bærekraftsmål består av til sammen 17 mål og 169 delmål som skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn.

Regjeringen anbefaler at bærekraftsmålene skal være det overordnede rammeverket for samfunnsutviklingen i kommunen. Kommunedirektøren legger til rette for en slik tilnærming i dette dokumentet.

FNs bærekraftsmål kan inndeles i tre dimensjoner – økonomisk bærekraft, sosial bærekraft og miljømessig bærekraft. Kongsberg har utfordringer knyttet til alle de tre bærekrafts dimensjonene, og bør ha en helhetlig og balansert tilnærming i alle beslutningsprosesser.

I arbeidet med å rullere Kommuneplanens samfunnsdel vil vi knytte kommunens mål og tiltak tettere opp til strukturen i FNs bærekraftsmål. Det er viktig at vi får til en helhetlig sammenheng, hvor FNs bærekraftsmål, kobles med kommuneplanens samfunnsdel, og videre virker inn i mål og tiltak innenfor alle de ulike deler av kommunens tjenester og virke. Der er vi ikke i dag, og det gjenstår betydelig arbeid før dette er på plass.

Visjon

Kongsberg kommunes visjon er:

“Teknologibyen Kongsberg - vekst gjennom kunnskap og kultur”

Visjonsbeskrivelse

Visjon og verdier framgår av kommuneplanens samfunnsdel og danner grunnmuren for hvordan vi vil ha det i Kongsberg og hvordan kommunen skal utvikles videre. Gjeldende Kommuneplan er utarbeidet med bred medvirkning – innbyggere, næringsliv, bygdelag, lag og foreninger, skoler og kommunens råd med flere deltok med innspill til planen. Ungdommen ble spesielt invitert da det er de som skal bo i Kongsberg i framtiden.

Visjonen og verdiene danner grunnlaget for hvordan vi vil utvikle Kongsberg kommune og Kongsbergsamfunnet videre. Overordnede fokus for Kongsbergsamfunnet fram mot 2030 er som følger:

- En ettertraktet kommune med livlige og åpne byrom omkranset av en innbydende natur som skaper trivsel, trygghet og tilhørighet.
- Innbyggerne opplever god livskvalitet og deltar i samarbeid og frivillighet.
- Kongsberg er et sted i vekst, og unge voksne ønsker å flytte til og bo i Kongsberg.
- Kongsbergs mangfoldige næringsliv gjør kommunen til et sted der både nasjonale og internasjonale bedrifter velger å utvikle seg.
- Kongsberg er best i Norge på å konvertere ideer til arbeidsplasser.
- Kompetanse og utdanning er fundamentet i kongsbergsamfunnet.
- Kongsberg som studie- og studentby er kjent og populær. Studenter søker seg hit på grunn av høy faglig og sosial kvalitet på utdanningen, og god tilknytning til arbeidslivet.
- Kongsberg er kjent for et aktivt, åpent og tillitsskapende samarbeid mellom næringsliv, utdanning og forskning og nasjonale og regionale myndigheter.
- Kongsberg tar i bruk ny teknologi tidlig. Teknologien utnyttes til å skape nye muligheter innen tjeneste-, by- og næringsutvikling.
- Kongsberg er i front med å ta i bruk miljøvennlige løsninger. I 2030 er kommunen blitt et tilnærmet nullutslippssamfunn.
- Kongsberg er anerkjent som en av landets viktigste kulturbyer med flere store nasjonale kulturarrangementer og et stort mangfold av lokale kulturattraktiviteter.
- Kongsberg er et trygt sted å bo og en kommune hvor innbyggere og besøkende opplever at det jobbes forebyggende med samfunnssikkerhet og beredskap.

Verdier

Kongsberg kommune legger følgende grunnleggende verdier til grunn for vår virksomhet:

Stolthet, åpenhet, nyskaping og raushet.

Hovedmål

Vekst og attraktivitet

Beskrivelse av satsingsområdet

Kongsberg kommune er rangert som nr. 11 på årets Kommunebarometer, nr. tre i kommunebarometerets klimakåring og som kommune nr. 7 på NHO sitt kommune NM, der Kongsberg kommune skårer best i landet på kompetanse. Dette forteller noe om kvalitetene i tjenestene som leveres. Samtidig har vi kapasitet og et sterkt ønske om vekst i antall innbyggere og arbeidsplasser

Kongsberg er et godt sted å bo, med et spennende arbeidsliv i et teknologimiljø i verdensklasse. Kongsberg har nærhet og tilgang til natur og kultur og gode fritidsaktiviteter for alle aldersgrupper. Denne attraktiviteten deler vi også med flere andre, lignende steder på Østlandet. Det er en sentral oppgave for kommunen å bygge opp Kongsbergs omdømme rundt disse kvalitetene, til mulige nye innbyggere, bedriftsetablerere og turister. Dette er langsiktig arbeid som det må bygges videre på.

Befolkningsveksten for 2022 var meget god med en befolkningsvekst på 1,0 prosent når man korrigerer for beboerne på akuttmottaket i kommunen. Så langt i 2023 tyder kvartalstallene på en tilsvarende vekst dette året.

Kongsberg har noen åpenbare vekstmotorer som vil påvirke Kongsbergsamfunnet i årene som kommer.

Kongsberg Gruppen, kommunens største bedrift og arbeidsplass, varsler behov for rundt 5000 nye ansatte de neste årene. I tillegg melder de øvrige større industribedriftene at de etter noen tøffe år vil være på vei opp igjen og at de vil ha behov for omfattende nyrekruttering.

Det vil være behov for både arbeidsplasser og arbeidstakere i alle bransjer i kommunen i årene framover.

Det er naturligvis usikkerhet knyttet til dette bildet, blant annet er det naturligvis usikkerhet knyttet til den ustabile geopolitiske situasjonen, og de nasjonale følgende av dette. Økt rente og økte priser på varer og tjenester vil kunne ramme enkeltbedrifter hardt.

Vekst i befolkningen vil sikre fremtidens velferdstilbud, arbeidsplasser, tilgang til kulturtilbud og private tjenester. Det er vesentlig å få til vekst i den yngre delen av befolkningen. Dette sikrer tilflyt av nye tanker og ny kompetanse og bidrar til å opprettholde en høy andel innbyggere i yrkesaktiv alder og en balansert befolknings sammensetning.

Historien viser at innbyggervest i Kongsberg tradisjonelt har fulgt veksten i antall arbeidsplasser. Det kreves omfattende innsats for å realisere fremtidig vekst i Kongsberg. Skal det lykkes med å skape vekst må kommunen benytte egne fortrinn og arbeide målrettet og strategisk og i praksis være bedre enn alle andre kommuner som også ønsker vekst. Dette arbeidet må alle sentrale aktører i Kongsberg gjøre sammen. Kongsberg kommune har lyktes med gjennom satsingen Vekst i Kongsberg og det nære samspillet mellom kommune og næringsliv.

Hovedmål for kommunen

- Kongsberg kommune legger til rette for langsiktig befolkningsvekst. Kommunen beholder og tiltrekker seg unge innbyggere.

Næringsutvikling

Hovedmål for kommunen

- I 2030 er Kongsbergsamfunnet et attraktivt og offensivt vertskap for nasjonale og internasjonale selskaper som utvikler høyteknologiske produkter, systemer og tjenester
- I 2030 har tjenester som handel, reiseliv og konferanseaktiviteter vokst. Næringene forsterker Kongsbergs nasjonale og internasjonale attraktivitet for etableringer og investeringer

Strategi for å nå mål

Strategi	Beskrivelse
	Kongsberg kommune skal være en foregangskommune for effektiv og kundevennlig digitalisering av offentlige tjenestetilbud.

Klima

Beskrivelse av satsingsområdet

Kongsberg kommune følger opp klimaregnskap både for kommunen og Kongsbergsamfunnet totalt sett. Målet er å redusere klimautslippene og være en lavutslippskommune innen 2030. Dette følges opp ved bruk av klimaregnskap og klimabudsjett. Avfall fra husholdninger – både husholdningene totalt sett og gjenvinning per innbygger følges også opp. Kommunen skal etablere en bydel som kan karakteriseres som et økosamfunn innen 2030.

Se [link](#) for Klimabudsjett og klimaregnskap.

Kongsberg kommune ble rangert som nummer tre på Kommunebarometeret 2023 for klima og natur.

Kongsberg kommune utmerker seg særlig på følgende områder:

Økonomiplan for 2024-2027

- Energiforbruk per kvm i formålsbygg
- Andel av naturlige vannforekomster med god økologisk tilstand
- Jordbruksareal omdisponert de siste fire år
- Endring i antall kilometer nedbygd areal siste fire år.

I tillegg scorer Kongsberg kommune på topp når det gjelder «Hvor mange av de siste fire årene har kommunen søkt om midler fra Klimasats». Den dårligste scoren er antall offentlige ladepunkter for elbiler per 1000 innbyggere.

Kongsberg kommune har også redusert sine klimautslipp, og klimautslippene er i dag 13,28 prosent lavere enn de var for fire år siden.

Tallene viser at kommunen er på rett vei og gjør mye bra. Kommunen har blant Norges mest energieffektive kommunale bygningsmasser. Men kommunen har fortsatt mye å lære for å nå våre egne klimamål frem mot 2030.

Hovedmål for kommunen

Hovedmål	Beskrivelse av langsiktig mål for kommunen	Målsetting og handlingsplan i økonomiplanen
I 2030 er Kongsberg et lavutslippssamfunn		
I 2030 har Kongsberg en bydel som kan karakteriseres som en «øko/miljølandsby»		
I 2030 tåler infrastrukturen flom og overvannssituasjonen		

Mål for kommunen

Hovedmål

I 2030 er Kongsberg et lavutslippssamfunn
I 2030 har Kongsberg en bydel som kan karakteriseres som en «øko/miljølandsby»
I 2030 tåler infrastrukturen flom og overvannssituasjonen

Strategi for å nå mål

Hovedmål	Delmål	Strategi	Beskrivelse
I 2030 tåler infrastrukturen flom og overvannssituasjonen	I	Påse at bygninger og infrastruktur er utformet slik at endringer i klima takles. Overvannshåndtering løses med forebygging, åpning av bekker og utbygging av ledningsnett.	

Kommunale tjenester i endring

Beskrivelse av satsingsområdet

Befolkningssammensetningen i kommunen vil endres i årene som kommer: Det vil bli flere eldre innbyggere og færre barn/unge og innbyggere i arbeidsaktiv alder. Dette vil legge press på de kommunale tjenestene. Omstilling må til for å kunne sikre gode tjenester til alle som har behov for

det. Kommunen og innbyggerne må i større grad samarbeide for å oppnå omstilling til det beste for alle.

Kongsberg har samfunnsaktive og engasjerte innbyggere som kan delta i utvikling av lokalsamfunnet. For å få dette til, er det viktig å ha møteplasser både fysisk og digitalt som legger til rette for dette. Innsyn og åpenhet er viktige forutsetninger. Det er også viktig å ta hensyn til innbyggernes innspill slik at innbyggerne får en opplevelse av at det nytter å engasjere seg.

I tråd med kommuneplanens samfunnsdel tilstreber Kongsberg kommune å være en utadvendt kommune med løsningsorientert saksbehandling. Videreutvikling av en positiv og løsningsorientert kultur er en viktig forutsetning for å få dette til. Ansvarlig økonomistyring vil si å ha god kontroll på egen økonomi, samtidig som man står godt rustet til å takle endrede rammebetingelser og uforutsette hendelser, uten at det er nødvendig med kortsiktige og ikke planlagte tiltak i tjenesten for å dekke opp for svikt i økonomien.

Hovedmål for kommunen

- I 2030 har Kongsberg kommune en effektiv og nyskapende organisasjon med evne til rask omstilling. Tjenestene utvikles i samskaping med brukere, frivillige, academia og næringslivet
- I 2030 har Kongsberg kommune og kommunens innbyggere omforent forståelse av hvilke forventninger en kan ha til kommunens tjenester
- I 2030 har Kongsberg samfunnsaktive innbyggere som skaper sin egen fremtid ved å engasjere seg
- Redusert sykefravær
Kongsberg kommune har per 1. august 2023 9,3 prosent sykefravær. Målet i handlingsplanperioden er 6,9 prosent fravær.

Befolkningsutvikling

Handlingsprogrammet skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Handlingsprogrammet gir grunnlaget for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver, samt konkretisering av tiltak innenfor kommunens økonomiske rammer. Økt oppmerksomhet på langsiktig bærekraft betyr økt fokus på strukturelle endringer innenfor tjenesteområdene, samt hvordan budsjettmidlene fordeles i kommunen.

Kongsberg kommune forventer store demografiske endringer som vil kunne ha stor betydning for tjenestebehovet og kommunens økonomi. En bærekraftig økonomi vil kreve aktive grep i dag for å opprettholde kommunens økonomiske bæreevne. Kommuneplanen definerer de overordnede målene for kommunens utvikling.

Kommuneplanen legger opp til en langsiktig befolkningsvekst på 1,0 prosent. Dette krever at kommunen må prioritere investeringer i infrastruktur som understøtter både utbygging, transport og kapasitet i tjenestene. Befolkningsprognosen viser at vi i årene fremover vil få en stadig mer aldrende befolkning. Befolkningsutviklingen fremover viser at færre skal finansiere flere. Før 2020 viste tall at det sto fire yrkesaktive bak hver person over 67 år. Framskrivninger av denne utviklingen viser at det kun står to yrkesaktive bak hver person over 67 år på litt sikt. En økende andel eldre og

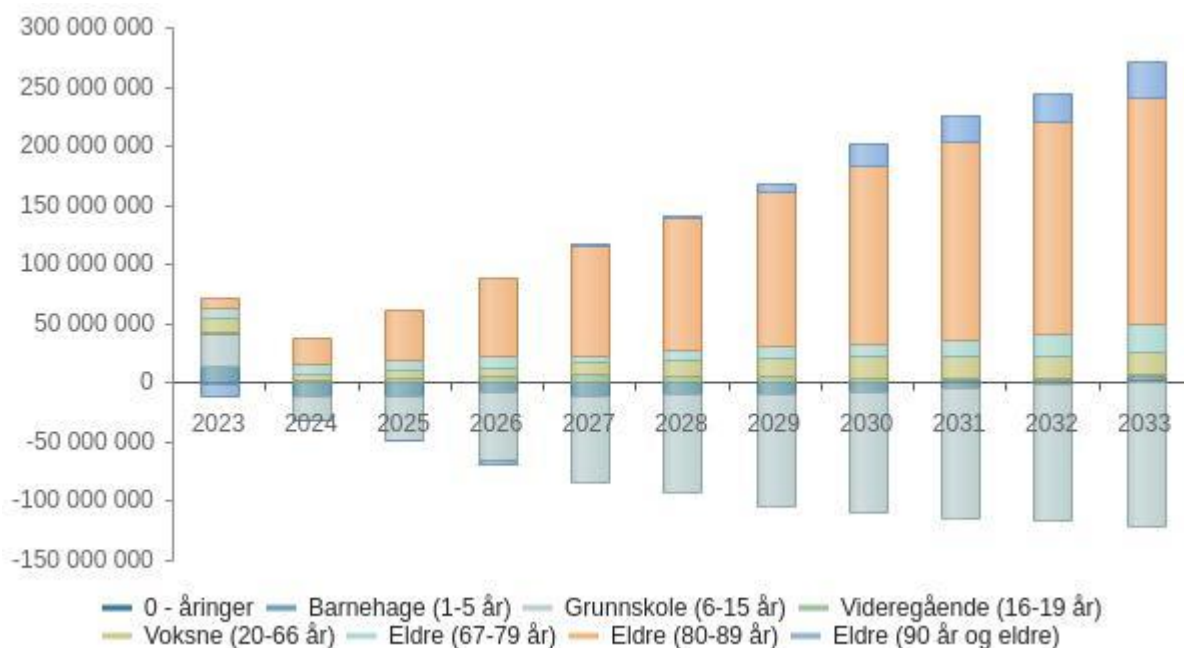
strammere økonomiske forutsetninger medfører et behov for omfordeling av midler mellom tjenesteområdene, slik at kommunen kan møte befolkningsutviklingen og følge opp handlingsreglene på en bærekraftig måte.

Befolkningsutviklingen i kommunen påvirker skatt og rammetilskuddet til Kongsberg kommune. En endret sammensetning av befolkningen vil påvirke hvor mye kommunen blir tildelt i skatt og rammetilskudd. En andel av skatten som personlige skattebetalere betaler tilfaller kommunen. Rammetilskuddet består hovedsakelig av et innbyggertilskudd per innbygger. For å sikre likeverdige tjenestetilbud blir det foretatt en utgifts- og inntektsutjevning i rammetilskuddet. Utgiftsutjevningen skjer på bakgrunn av kostnadsnøkler. Disse består av en rekke kriterier som forklarer hvorfor det er forskjeller i kommunens utgifter til velferdstjenester. Kriteriene er hovedsakelig knyttet til aldersgrupper, sosiale- og geografiske forhold.

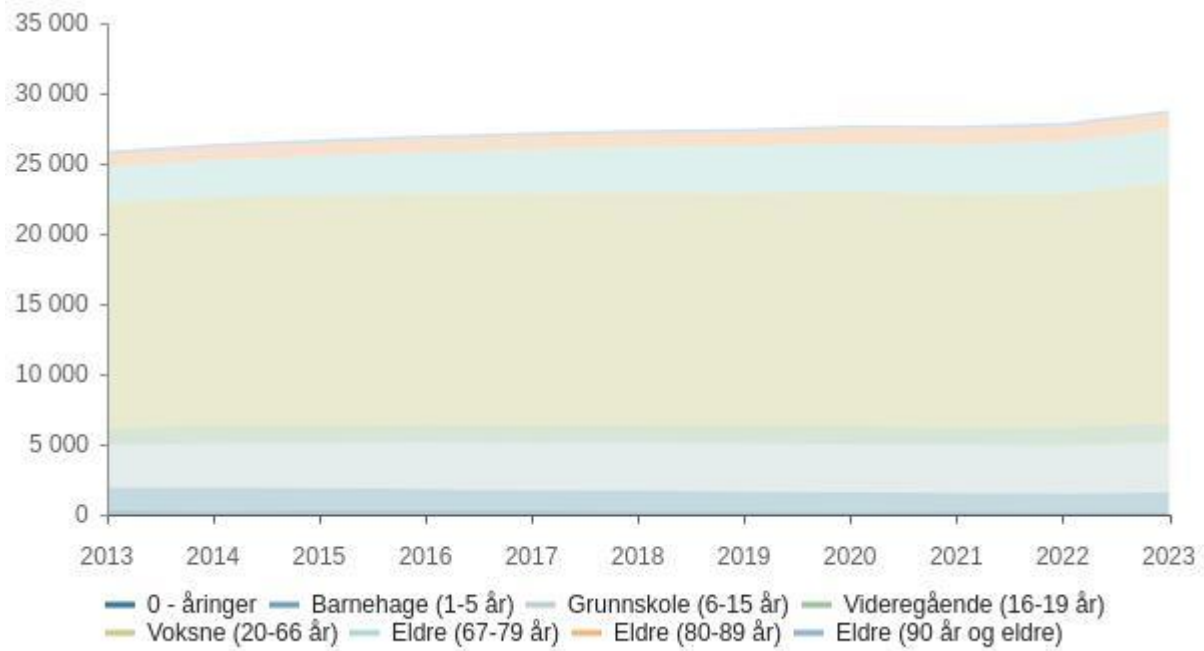
For Kongsberg kommune vil befolkningsutviklingen fremover fører til et fradrag i utgiftsutjevningen for aldersgruppen 0-15 år, mens det blir et tillegg i utgiftsutjevningen for den eldre del av befolkningen. Denne utviklingen må Kongsberg kommune ta hensyn til i sine budsjetter og i sin planlegging av tjenestetilbudet i tiden fremover.

Demografi

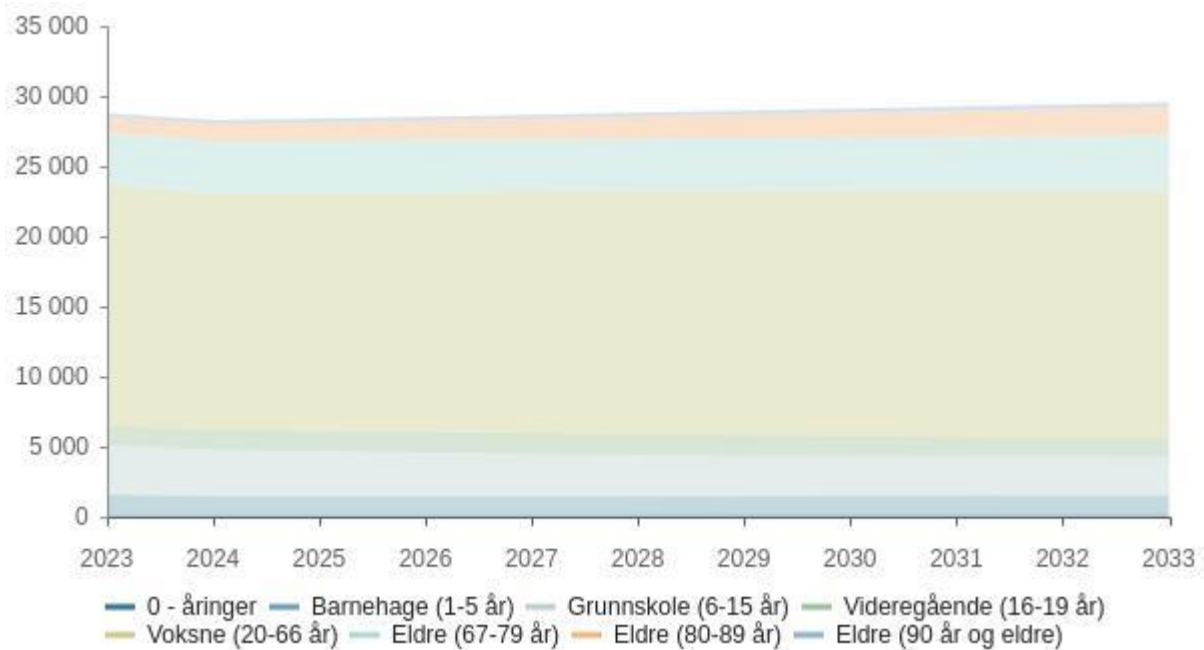
Demografiutgifter

Historisk utvikling

Befolkningsprognose

Prognose type: Middels nasjonal vekst
 Prognose periode: 10

Kommunenes inntektssystem

Stortinget har vedtatt kommunenes inntektssystem. Norske kommuner har svært ulike forutsetninger for å drifte sine tjenester. Kommuner har ulik geografi, størrelse og ulike innbyggere (demografi). Målet med inntektssystemet er at alle kommuner skal settes i stand til å yte tilnærmet samme tjenestetilbud. Det er derfor laget et detaljert system for utjevning av utgiftene i kommunene. Regjeringen bruker dette systemet når de legger frem kommunebudsjettet. Kommuner som på grunn av geografi, demografi, og andre faktiske forhold er rimeligere å drifte, trekkes midler fra innbyggertilskuddet, som overføres til andre kommuner hvor utgiftsbehovet for tilsvarende drift er høyere. På regjeringens nettsider gir staten en kortfattet og god presentasjon av dette systemet, og konsekvensen i kroner for den enkelte kommune. Her kan man lese mer om de ulike utjevningfaktorene, begrunnelse og hvordan de er ment å virke.

Lenke til eksterne sider: [Regjeringens utregning av Kongsberg kommunes inntekter](#)

Kommunedirektøren ønsker å gjøre oppmerksom på dette systemet. Man må ta hensyn til realitetene i kommunens inntektsdannelse i budsjetteringen. Gjør vi ikke det, så vil det akkumuleres en skjevhet over tid, som blir svært krevende å rette opp. Vi må tilpasse tjenesteproduksjonen til de behovene som utvikler seg, opp og ned over tid, da inntektene er nært knyttet til endringer i behovet.

Innbyggertilskudd

Alle kommuner mottar nøyaktig samme sum per innbygger bosatt i kommunen den 01. juli. For 2024 får alle kommuner tildelt kroner 29 832,- per innbygger. For Kongsberg utgjør dette 852,5 mill. kroner (28.575 innbyggere).

Utgiftsutjevning

Som nevnt innledningsvis bruker man deretter et detaljert utjevningssystem som analyserer kommunens utgiftsbehov på 24 ulike tema. De viktigste her er de ulike aldersgruppene fordelt i åtte grupper. Videre vurderes geografi-faktorer med reiseavstander, grad av lavinntekts-husholdninger, innvandring, flykninger og andre demografi-faktorer. Disse er ryddig presentert på siden det er referert til ovenfor.

Det som mest tydelig treffer Kongsberg kommunes beregning av rammetilskudd for 2024 er en nedgang knyttet til aldersgruppen 2-5 år sett i forhold til landet for øvrig. Denne nedgangen innebærer en reduksjon i vårt utgiftsbehov på 32,2 mill. kroner. Det er et økt trekk med 4,2 mill. kroner, fra budsjettet for 2023 hvor trekket er 28 mill. kroner. Også i aldersgruppen 6-15 år synker kommunens forventede utgifter. Fra å beregnes til 22,7 mill. kroner i 2023 er dette nå redusert til 8,6 mill. kroner for 2024, altså en nedgang i "skole-aldersgruppen" på 14 mill. kroner.

Tilsvarende skjer det også vesentlige endringer i andre ender av aldersskalaen for innbyggere i Kongsberg. Her er det motsatt fortegn. For aldersgruppen 67-79 er det forventede økninger i utgiftene på 14,6 mill. kroner. For innbyggere 80 år og eldre er beløpet 12,8 mill. kroner. Dette er en utvikling som har pågått noen tid, og endringene fra inneværende år, 2023, er ikke like store som på oppvekstfeltet, men utgjør om lag 4,8 mill. kroner i økt behov fra 2023 til 2024.

Det er utslagene i de ulike aldersgruppene i starten og slutten av livet som gir de største omstillingsutfordringene. Totalt er det hele et «netto-regnestykke». For de øvrige kriteriene er det relativt beskjedne beløp, og de gir små utslag totalt. Oppsummert trekkes Kongsberg kommune 24,175 mill. kroner fra vårt innbyggertilskudd. I tillegg kommer et trekk på 4,744 mill. kroner knyttet

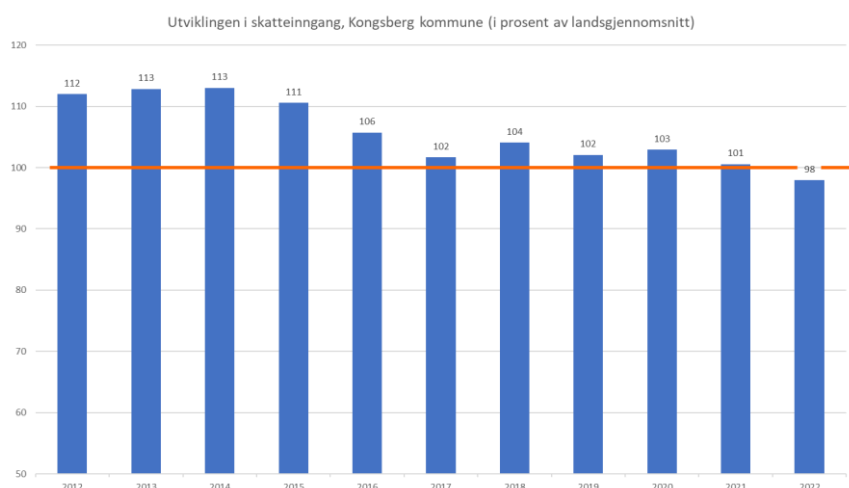
til virkningen av private skoler i kommunen. Det gir en totalsum utgiftsutjevning på minus 28,9 mill. kroner.

Saker med særskilt fordeling

I statsbudsjettet ligger det også en del saker til kommunenes budsjett som blir fremhevet som «tilskudd med særskilt fordeling». Dette er eventuelle påplussinger i budsjettet, til særlige saker, som regjeringen vil at kommunen skal prioritere. Noen kommuner omfattes av dette, andre gjør det ikke. Kongsberg kommunes andel av tiltak er totalt på 15,5 mill. kroner. Dette er knyttet til skolehelsetjeneste/ helsestasjoner (5,44 mill. kroner), ansvarsovertakelser i Barnevernet (3,01 mill. kroner), og et generelt grunnskoletilskudd (7,03 mill. kroner). Alle disse prioriteringene knytter seg til oppvekst sin ramme, og er inkludert i budsjettet på den enheten.

Skatteinngang

Staten anslår i sitt fremlegg at Kongsberg kommunes skatteinngang vil bli på 1.128,7 millioner kroner. Kommunedirektørens vurdering, blant annet ved å se til KS sine anslag i deres prognosemodell for kommunene, er at statens anslag er ganske forsiktig. I lys av nåværende skatteinngang, og vurdering av lokale forhold, er anslaget i kommunedirektørens forslag til budsjett 2024 og økonomiplan oppjustert til 1.152 mill. kroner. Dette er et anslag på skatteinngang som utgjør 100,4 prosent av landsgjennomsnittet i foreliggende prognoser.

Konsekvenser og risiko knyttet til denne vurderingen drøftes nærmere i følgende kapittel knyttet til **Driftsbudsjettet**.

Driftsbudsjett

Økonomisk bærekraft er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Stabilitet og forutsigbarhet i den økonomiske politikken gir grunnlag for god kvalitet i tjenestene, fornøyde brukere, innbyggere og ansatte.

Kongsberg kommune blir beskrevet som en lettdrevet kommune som har en økonomi som er gjennomsnittlig sett opp imot andre kommuner i Norge. De frie inntektene ligger på gjennomsnittet for norske kommuner. Kommunen har på nåværende tidspunkt et disposisjonsfond på om lag 135

Økonomiplan for 2024-2027

mill. kroner. Dette er ganske nær halvparten av anbefalt andel disposisjonsfond, sett i forhold til brutto driftsinntekter.

Kongsberg kommune forventer et svakere netto driftsresultat enn budsjettet i 2023. I tillegg har et høyt investeringsprogram bidratt til at kommunen har høy lånegjeld og at rente- og avdragsbelastningen på driftsbudsjettet øker.

Gitt de utfordringene som følger av endringer i demografi og trekk i utgiftsutjevning, samt økte rentekostnader, ser kommunedirektøren at det ikke er realistisk å budsjettere med noe vesentlig driftsresultat og avsetning til fond i 2024. Det legges opp til å benytte frie, budsjetterte inntekter til drift og omstilling i 2024. Kommunedirektøren mener det er en forutsetning for omstillingen, og vinkling av ressursbruken, som igjen kan danne grunnlag for økt handlingsrom og nye avsetninger lenger frem i økonomiplanperioden.

Kommunedirektøren har lagt til grunn at alle virksomheter kompenseres for lønns- og prisvekst fra 2023 til 2024. Videre er det gjort en ny vurdering av de innsparingskravene som allerede ligger i vedtatt økonomiplan for 2024. Det er på det rene at det er svært stramme budsjetter, og det er krevende å holde rammene innenfor både Kultur og velferd, og på Samfunnsutvikling og tekniske tjenester. På disse enhetene er rammene justert for lønns- og prisvekst, men det er ikke funnet rom for særskilte nye tiltak. En økning som allerede lå planlagt i økonomiplan for Samfunnsutvikling og tekniske tjenester, knyttet til lovpålagt retaksering av alle eiendommer som svarer for eiendomsskatt i Kongsberg kommune er videreført.

Når det gjelder Oppvekst så er det her, som påpekt til gjennomgangen av inntektssystemet, gjort en påplussing av innsparingskrav som allerede lå inne i økonomiplan for 2024 på 12 mill. kroner, med nye 8 mill. kroner, til sum 20 mill. kroner. Det understrekes samtidig at 15,5 mill. kroner som kom i saker med særskilt vurdering er lagt inn i oppvekst sitt budsjett.

Det sterkeste grepet som foretas i omstillingen til et økt behov innenfor helse og omsorg, er at tidligere vedtatt innsparing på 22 mill. kroner i Helse og omsorg er strøket, samtidig som også denne enheten er fullt ut kompensert for lønns- og prisvekst.

For å klare de nevnte grepene over har kommunedirektøren besluttet å anbefale et skatteanslag på 100,4 prosent av landsgjennomsnittet. I kroner er skatteanslaget økt med 23,6 mill. kroner, fra forventet skatteinngang i regjeringens anslag for Kongsberg på 1.128,7 mill. kroner, til 1.152,3 mill. kroner. Det er her tatt noe risiko på sentralt hold, også hva angår andre driftsinntekter. Nedtrekket innenfor Oppvekst, og økte behov innenfor Helse og omsorg, gir ikke rom for avsetninger det driftsåret uten å sette urealistiske forventninger til inntektsbudsjettet, noe kommunedirektøren fraråder på det sterkeste. Administrativt og politisk handlingsrom er således svært lite. Endrede prioriteringer er alltid mulig, men det synes svært krevende å finne rom for nye tiltak uten å ta særlig risiko på inntektsanslagene, og annen disponering av midler i budsjettet betinger inndekning ved nedtrekk på andre områder.

Budsjettpremiser i budsjett og handlingsplan 2024-2027

Det følger av den nye kommuneloven fra 2020, §14-4 andre ledd, at årsbudsjettet skal vise de mål og premisser budsjettet bygger på. Kommunedirektørens forslag til budsjett og handlingsprogram for perioden 2024-2027 bygger på følgende budsjettpremiser:

Økonomiplan for 2024-2027

- Gjennomgang av kommunens plangrunnlag, utviklingstrekkene som påvirker planbehovet og hovedprofil/prioriteringer i perioden. Dette er et utgangspunkt for de bevilgningsforslagene som fremmes for hvert enkelt tjenesteområde.
- For tjenesteområdene er det redegjort for samlede økonomiske rammer, status og utfordringer, samt prioriteringer i perioden, planer og oppfølging av planer.
- Det er redegjort for oppfølgingen av gjeldende strategier.
- Det er gjort en gjennomgang av hovedmål, delmål for tjenesteområdet og de tilhørende indikatorer som styres til riktig seksjon for konkret oppfølging i 2024.

Kongsberg kommune har vedtatt følgende økonomiske handlingsregler:

- Minimum 1,5 prosent netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter
- Maksimal gjeldsgrad på 100 prosent i prosent av driftsinntekter
- Minimum 10 prosent disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter
- Minimum 10 prosent egenkapital av investeringer av netto investeringer
- Netto renter og avdrag utgjør maksimalt 6 prosent av driftsinntekter

Handlingsprogram 2024–2027 bygger i tillegg på:

- Det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2024, slik det er redegjort for i kommuneproposisjonen (Prop.112 S (2022–2023))
- Det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2024, slik det er redegjort for i statsbudsjettet (Prop. 1S (2023-2024))
- Kommunens vedtak i 2. tertialrapport 2023, med de konsekvenser som følger for påfølgende år, 2024 og videre i perioden 2025-2027.
- Befolkningsvekst i tråd med oppdaterte tall fra SSB, herunder inntektssystemets beskrivelse av endringer i behovet gjennom utgiftsutjevningen, hvor det er vesentlige utslag for flere aldersgrupper blant både de yngste og de eldste innbyggerne i kommunen.
- Det legges til grunn at Kongsberg kommune har mål om et sykefravær på 6,9 prosent i perioden.

For å sikre et økonomisk handlingsrom, og nærme seg de vedtatte økonomiske handlingsregler, er det behov for omstilling og effektivisering i Kongsberg kommune i årene fremover. Dette er også i tråd med regjeringens forventninger om årlig effektivisering i kommunesektoren. Kommunedirektøren foreslår en reduksjon av driftsbudsjettet på 20 mill. kroner i 2024, økende i perioden til 21 mill. kroner i 2027.

Kommunedirektøren har gjennom programmet "Omstilling Kongsberg 2024-2026" satt omstilling og utvikling tydeligere på agendaen. Programmet videreføres i 2024 for å finne løsninger som kan bidra til å møte de utfordringene kommunen står overfor. Målet er å optimalisere, effektivisere og dreie ressursbruken, for på den måten å møte de demografiutfordringene i Kongsberg og alle andre kommuner står overfor. Det er i driftsbudsjettet innarbeidet en årlig vekst i frie inntekter. På utgiftssiden er det tatt høyde for lønnsvekst, demografiendringer og prisjustering.

I Statsbudsjettet blir lønns- og prisveksten i 2024 foreslått oppjustert. Driftsbudsjettet er i handlingsprogram 2024–2027 oppjustert tilsvarende i tråd med denne forutsetningen. Driftsbudsjettet blir presentert i faste 2024-priser.

Følgende forutsetninger er lagt til grunn:

Økonomiplan for 2024-2027

- Deflator – 4,3 prosent
- Prisvekst – 3,4 prosent
- Lønnsvekst – 4,9 prosent i 2024
- Lånerente – 4,9 prosent i 2024 og 4,6 prosent i 2025, fallende til 4,15 i 2026 og 2027.
- Pensjon – KLP 14,11 prosent og SPK 7,3 prosent
- Tekniske justeringer – er i hovedsak lønns- og prisvekst, samt eventuelle andre endringer av teknisk karakter.

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for 2024 vedtas i samsvar med spesifikasjoner i kommunedirektørens budsjettokument og vedlegg. Nye gebyrer, avgifter og brukerbetalinger gjøres gjeldende fra 1. januar 2024 dersom ikke annet er fastsatt. Gebyrer kan betales i 1, 4 eller 12 terminer. Gebyrer og brukerbetalinger blir behandlet i denne sak og foreslås oppjustert i henhold til gebyrlisten. Faktureringstidspunkt endres til månedlig fakturering for alle tjenesteområder.

Kommunen viderefører utskrivning av eiendomsskatt på fast eiendom i hele kommunen jr. eiendomsskatteloven §3 bokstav a. Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer settes til 7 promille. I samsvar med eiendomsskatteloven §12 bokstav a differensieres satsene ved at den skattesats som gjelder for bolig- og fritidseiendommer settes til 3 promille. Bunnfradraget for bolig- og fritidseiendommer settes til 600.000 kroner.

Hovedtallene i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Rammetilskudd	-703 896	-761 700	-838 625	-854 708	-850 522	-850 549
Inntekts- og formuesskatt	-1 111 270	-1 048 000	-1 152 274	-1 152 274	-1 152 274	-1 152 274
Eiendomsskatt	-68 415	-68 250	-71 430	-70 000	-70 000	-70 000
Andre generelle driftsinntekter	-94 733	-73 130	-113 895	-40 314	-40 316	-40 318
Sum sentrale inntekter	-1 978 314	-1 951 080	-2 176 225	-2 117 297	-2 113 113	-2 113 142

I Statsbudsjettet for 2024 legger regjeringen opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter på 6,4 mrd. kroner. Økningen er beregnet til å dekke økte demografi- og pensjonskostnader.

KS har på bakgrunn av regjeringens signaler utarbeidet en prognosemodell som illustrerer kommunenes økonomiske rammebetingelser.

Et ustabil verdensbilde gjør det utfordrende å forutsi kommunens frie inntekter. Det er i tillegg vanskelig å forutsi hvordan skattesvikt og eventuelt økt arbeidsledighet vil slå ut for Kongsberg kommune. Dette gir økt risiko og større usikkerhet enn normalt.

Det forventes at Kongsberg vil ha skatteinntekter lik gjennomsnittet for norske kommuner. Skatteinntektene for kommunen er beregnet i budsjettet til å ligge på 100,4 prosent av landsgjennomsnittet.

Erfaringsmessig kan KS-prognosemodellens beregninger ligge noe lavere enn reell inntektsvekst. Budsjetterte skatteinntekter for Kongsberg kommune er derfor lagt 10 mill. kroner høyere enn prognosemodellens beregninger, for å imøtekomme en høyere befolkningsvekst i kommunen enn det som blir hensyntatt i prognosemodellen. Dette er også 23,6 mill. kroner høyere enn regjerings anslag. Befolkningens sammensetning i Kongsberg endres med flere eldre og færre unge, og dette gir en høyere utgiftsutjevning for kommunen i perioden.

Eiendomsskatt

I kommunedirektørens budsjettforslag legges det opp til å videreføre 2023 nivået på eiendomsskatt. Dette forutsetter en videreføring av eiendomsskattesats på 3 promille av takstgrunlaget for bolig- og fritidseiendommer, samt 7 promille for næringseiendom. Bunnfradraget for bolig- og fritidseiendom er satt til 600.000 kr.

Eventuell endring av bunnfradrag for bolig- og fritidseiendom

Bunnfradraget er et fast beløp som kommer til fratrukk på taksten for bolig- og fritidseiendom. Bunnfradraget kan endres hvert år. Eiendomsskatteloven ble endret 2017, der § 7 bokstav e åpner for å kunne frita fritid helt fra eiendomsskatt. Det er imidlertid ikke anledning til å ha ulikt bunnfradrag på fritids- og boligeiendommer. Videre kan en ikke fjerne bunnfradraget og heve promillesatsen samme år. Økning av bunnfradrag vil isolert sett redusere skatteinntektene, og medføre størst reduksjon i skatten på de rimeligste bolig- og fritidseiendommer da bunnfradraget vil utgjøre en større andel av taksten for disse eiendommene.

Konsekvenser av endrede promillesatser

Eiendomsskattelovens kapittel 4 som omhandler promillesatser, viser til at promillesatsen skal være minst 1 promille, men ikke mer enn 4 promille for bolig- og fritidseiendom og ikke mer enn 7 promille for næringseiendom, jf. § 11. Næringseiendommer har 7 promille i 2023, bolig og fritidseiendommer har 3 promille i 2023. Kommunedirektøren foreslår å videreføre samme promillesatser i 2024. Hovedregelen ved fastsettelse av skattesatser er at satsen bare kan økes med inntil 1 promille per skatteår. En kan øke bunnfradraget og promillesatsen samme år, men en har ikke anledning til å øke promillen samme år som bunnfradrag fjernes, jf. Eiendomsskattelovens § 13.

Regjeringen legger opp til videreføring av tidligere rammer rundt eiendomsskatt.

Sentrale utgifter

Sentrale utgifter er kostnader som budsjettens sentralt på Felleskapittelet for Kongsberg kommune. Budsjetterte kostnader er blant annet statlige tilskudd, lønnsreserven, premieavvik, samt tilskudd til kommunale foretak og interkommunale foretak.

Kongsberg kommune kostnadsfører beregnede pensjonskostnader og ikke innbetalt pensjonspremie i driftsregnskapet. Dersom innbetalt pensjonspremie er høyere enn beregnet pensjonskostnad oppstår det et premieavvik som kommunen kan bruke de neste 7 årene på å kostnadsføre. I handlingsplanperioden er estimert pensjonsprognose fra KLP hensyntatt. Pensjonsprognosen fra KLP er basert på prognoser om norsk økonomi. I år har prognosene hatt mer sprikende forventninger om kommende års lønnsoppgjør enn i et normalår. KLP anser derfor at det er knyttet ekstra stor usikkerhet til lønnsprognosene fremover i perioden.

Budsjetterte tilskudd til kommunale foretak i 2024

- Kongsberg kommune dekker 60 prosent av husleien for KF Kongsberg kino. I 2024 foreslås det overført 2,7 mill. kroner.
- I enhetenes budsjetterte kostnader inngår husleie- og kapitalkostnader til Kongsberg kommunale eiendom KF (KKE). I 2024 utgjør overføringer til KKE via husleie og kapitalutgifter omtrent 269 mill. kroner.

Budsjetterte tilskudd til interkommunale og øvrige foretak i 2024

- Kongsbergregionen IKT 24,4 mill. kroner
- Kongsbergregionen 4,7 mill. kroner
- Buskerud 110-sentral IKS 1,9 mill. kroner
- Buskerud kommunerevisjon IKS inkl. kontrollutvalget 2,6 mill. kroner
- ASVO 2,8 mill. kroner
- Kongsberg krisesenter netto 4,7 mill. kroner inkl. utgifter til husleie
- Interkommunal arkivtjeneste 1,3 mill. kroner.

Dette tilsvarer en videreføring av tilskuddet fra 2023 kompensert for deflator.

Budsjetterte tilskudd til kirken i 2024

Driftstilskuddet til Kongsberg kirkelige fellesråd settes til 23,4 mill. kroner i 2024. Det tilsvarer en videreføring av tilskuddet fra 2023 kompensert for deflator, økte utgifter til husleie, renter og avdrag, samt en reduksjon i strømutfgifter på 1,5 mill. kroner. Kongsberg kirkelige fellesråd har bedt om investeringsmidler til tiltak som på kort sikt skal gjenopprette et definert vedlikeholds nivå, og på lenger sikt bevare kirkebygningenes autenticitet og opprinnelige løsninger, til sammen 40 mill. kroner, hvorav 10 mill. kroner er bevilget i 2023. Kommunedirektøren foreslår et investeringstilskudd på 10 mill. kroner i 2024, samt 5 mill. kroner i 2025 og 2026 i tillegg til driftstilskuddet.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Utbytter	0	0	-26 000	-26 000	-26 000	-26 000
Renteinntekter	-75 394	-77 143	-77 492	-75 969	-70 344	-70 169
Renteutgifter	54 360	95 000	125 023	115 023	101 023	100 023
Avdrag på lån	32 165	48 845	35 969	34 642	34 792	32 567
Motpost avskrivninger	-80 632	-80 632	-85 300	-85 300	-85 300	-85 300
Netto finansinntekter/finansutgifter	-69 501	-13 930	-27 800	-37 604	-45 829	-48 879
Finansutgifter i tjenesteområdene	13 509	34 066	41 545	49 394	62 829	80 775
Totale finansutgifter	-55 992	20 136	13 745	11 790	17 000	31 896
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0

Kommunens overskuddslikviditet er i underkant av 500 mill. kroner og forvaltes i henhold til finansreglementet som sier bankinnskudd og kortere rentepapirer (gjennomsnitt kortere enn 1,5 år).

Rentekostnaden er kalkulert i henhold til en rente på 4,9 prosent i 2024 og 4,6 prosent i 2025, med en reduksjon til 4,15 prosent i perioden 2026 til 2027. Dette er i henhold til Norges banks rentebane. Budsjetterte låneopptak kan forskyves i den grad kommunens likviditet gir rom for det. Omtrent 80 prosent av Kongsberg kommunes låneportefølje har flytende rente eller renteregulering. Norges Bank satte opp styringsrenten i september 2023, og har signalisert ytterligere økninger mot slutten av 2023. Dette er hensyntatt i kommunedirektørens handlingsprogram. En større del av låneporteføljen skal reforhandles i 2024. De siste par årene har pengemarkedet vist seg å ha god tilgang til likviditet på reforhandlingstidspunktet. I et stigende rentemarked kan det oppstå situasjoner hvor refinansiering kan bli mer kostbar enn budsjettert. Prisen på lån i verdipapirmarkedet vil kunne variere, men har vist seg å være gunstig i forhold til ordinære banklån. Kommunedirektøren tar allikevel hensyn til denne risikoen og søker å spre rente- og låneforfall i porteføljen.

Den økonomiske konsekvensen av en renteheving på 1 prosent beregnes til omtrent 24 mill. kroner for Kongsberg kommune.

Kommunelovens §14-10 og §14-18 gir føringer for beregning og belastning av minimumsavdraget i regnskapet. Kommunen har i 2021 beregnet minimumsavdrag totalt for hele det konsoliderte regnskapet, men har endret praksis på regnskapsføring av avdrag for 2022 etter siste bestemmelse fra Kommunal- og distrikts departementet gitt i brev 8.april 2022. Kommunens budsjetterte avdragsutgifter per år i perioden er innenfor kommunelovens krav om minimumsavdrag.

Selskaps- og utbyttepolitikk

Kongsberg kommune har eierskap i flere selskaper, både aksjeselskaper, interkommunale selskaper og kommunale foretak. Kommunestyret vedtok i sak 16/21 Eierskapsmelding for Kongsberg kommune. Eierskapsmeldingen inneholder generelle prinsipper for eierstyring og en oversikt over alle selskaper kommunen har eierinteresser i.

Kommunen skal sikre god eierstyring gjennom å tydeliggjøre mål og resultatkrav i det eierstrategiske arbeidet. Slike mål forankres i eierstrategiene for de enkelte selskapene, og innebærer at kommunen må ha tydelige og unike eierstrategier for sine eierposisjoner.

Kommunedirektøren utarbeider utbytteforventninger i henhold til signaler fra de kommersielle selskapene der det er aktuelt med utbytte, og i tråd med de eierstrategier som blir vedtatt. Kongsberg kommune forventer utbytte fra to kommersielle selskaper i eierporteføljen. Det er i dette handlingsprogrammet budsjettert med et utbytte på 26 mill. kroner i 2024. Dette tilsvarer et noe lavere nivå enn for 2023. Kommunen har forventninger om utbytte i selskapene Glitre energi Nett Holding og Vardar AS. Budsjettert utbytte er redusert i handlingsprogramperioden som en følge av en forventning om lavere strømpriser fremover.

Styrene i Glitre Energi AS og Agder Energi AS har i en periode over to år arbeidet med en prosess for å undersøke grunnlaget for en konsernfusjon. Denne prosessen er Kongsberg kommune ikke direkte involvert i, da Kongsberg kommune ikke eier aksjer i noen av disse selskapene. Kongsberg kommune er indirekte involvert, ved at Vardar AS er eier i Glitre Energi AS og Kongsberg kommune eier aksjer i Vardar AS.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. bud. i fjor 2023	Økonomiplan			
			2024	2025	2026	2027
Overføring til investering	8 719	4 800	5 600	5 600	5 600	5 600
Avsetninger til bundne driftsfond	1 412	1 511	5 553	7 105	2 094	1 658
Bruk av bundne driftsfond	-705	-3 565	-10 898	-2 284	-1 612	-5 785
Avsetninger til disposisjonsfond	25 993	3 000	0	6 739	21 497	26 571
Netto avsetninger	35 419	5 746	255	17 160	27 579	28 044
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	-133	0	7	0	-543	0
Totale avsetninger	35 286	5 746	262	17 160	27 036	28 044

Det er et mål at disposisjonsfondene skal utgjøre minimum 10 prosent av driftsinntektene. Fondsavsetninger bidrar til å sikre økonomisk handlingsrom og fremtidig egenfinansiering av investeringer. Bruk av ubundne avsetninger sees i sammenheng med det som overføres til investering som egenfinansiering. Kommunedirektøren har ikke funnet rom til å avsette ytterligere midler til disposisjonsfond i 2024, men foreslår å avsette midler fra 2025 og videre ut handlingsprogramperioden.

I handlingsprogram 2022-2025 ble det vedtatt at Kongsberg kommune bidrar med 10 mill. kroner til byjubileet, som bygges opp på disposisjonsfondet frem til 2024. Bruk av 10 mill. kroner fra disposisjonsfond til dette formålet er innarbeidet i budsjettet for 2024.

Investeringer i økonomiplanen

Investeringer er et viktig virkemiddel for å sikre et godt tjenestetilbud til kommunens innbyggere. Det er etablert handlingsregler som setter rammer for investeringsnivået. Investeringene finansieres av tilskudd, refusjoner, lån, fond og overskudd i driftsregnskapet. Handlingsreglene tilsier at gjeldsgraden ikke skal overskride 100 prosent.

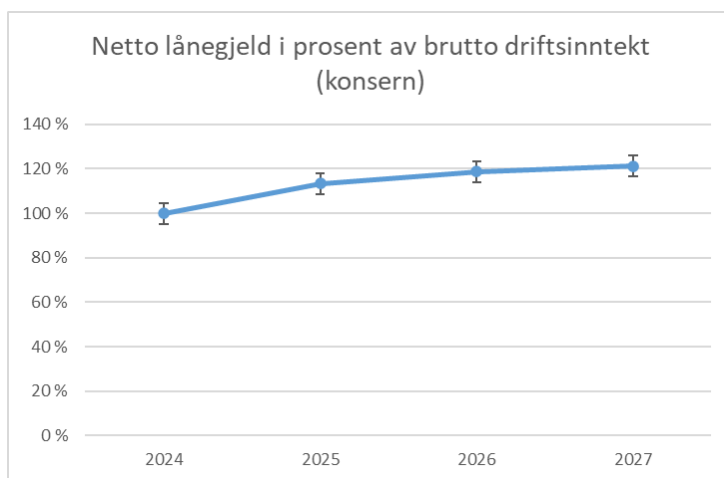
Kongsberg kommune har utfordringer knyttet til at vedtatte planer og politiske saker legger opp til flere store investeringer. For å sikre en god og langsiktig investeringsstrategi, er perspektivet utvidet til en 10-årsplan. Hovedoversiktene følger forskriften og viser investeringer i perioden 2024–2027. Disse vedtas av kommunestyret. De detaljerte prosjektoversiktene på tjenesteområdene viser hele 10-årsperspektivet, der de siste seks årene er foreløpige prognoser.

Investeringsvolumet i 2024 er på høyt nivå. Nytt renseanlegg er det største prosjektet i plan perioden, dette påvirker gjeldsgraden selv om kostnaden dekkes av abonnementene. Forventet tilskudd knyttet til Edvardsløkka og Skavanger omsorgsbolig bidrar til lavere låneopptak i 2024.

Låneopptak har en direkte innvirkning på nivået på renter og avdrag i driftsbudsjettet. Investeringer innen selvkost belastes innbyggerne gjennom gebyrer og påvirker sådan ikke kommunenes evne til å håndtere renter og avdrag. Investeringsprosjektene er i ulike faser, noe som betyr ulikt presisjonsnivå både når det gjelder budsjett og fremdriftsangivelser. Store investeringsprosjekt blir behandlet politisk, og detaljene knyttet til prosjektene fremgår av egne saker. Investeringsbudsjettet er presentert i faste 2024- priser.

Kommunens langsiktige gjeld består av lån og pensjonsforpliktelser.

Handlingsregelen tilsier at gjeldsgraden ikke skal overskride 100 prosent. Ved utgangen av 2024 vil den under gitte forutsetninger være 100 prosent, for deretter å økes til 121 prosent i 2027. Den høye gjeldsgraden fører til at renter og avdrag legger beslag på en større andel av driftsbudsjettet enn ønskelig. Pensjonsforpliktelsen skal avspeile det økonomiske ansvaret kommunen har påtatt seg på beregningstidspunktet overfor hver enkelt ansatt som er tatt opp i pensjonsordningen. Estimert for 2023 viser en samlet pensjonsforpliktelsen på 2,4 mrd. kroner.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekt. 100prosent i 2024, 113 prosent i 2025, 119 prosent i 2026 og 121 prosent i 2027.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Investeringer i varige driftsmidler	366 780	388 635	114 962	129 562
Tilskudd til andres investeringer	97 322	44 780	5 000	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 600	5 600	5 600	5 600
Utlån av egne midler	27 083	24 925	94 700	19 700
Avdrag på lån	93 185	95 637	96 487	99 712
Sum	589 970	559 577	316 749	254 574
finansieringsbehov				
Kompensasjon for merverdiavgift	-12 019	-11 962	-7 470	-7 540
Tilskudd fra andre	-96 487	-42 266	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-61 185	-63 637	-64 487	-67 712
Bruk av lån	-397 679	-419 112	-216 192	-156 722
Videreutlån	105 000	105 000	105 000	105 000
Bruk av lån til videreutlån	-105 000	-105 000	-105 000	-105 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-17 000	-17 000	-23 000	-17 000
Overføring fra drift	-5 600	-5 600	-5 600	-5 600
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-589 970	-559 577	-316 749	-254 574
Sum	589 970	559 577	316 749	254 574
finansieringsbehov				
Sum finansiering	-589 970	-559 577	-316 749	-254 574
Udekket finansiering	0	0	0	0

Oversikt over enkeltprosjektene ligger under kommunens tjenesteområder.

Økonomisk utvikling i planperioden

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000

	Budsjett 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Sum inntekter	-2 550 351	-2 721 195	-2 680 172	-2 688 289	-2 711 106
Sum utgifter	2 550 469	2 707 188	2 651 222	2 644 253	2 651 166
Brutto resultat	118	-14 007	-28 950	-44 036	-59 940
Netto finansutgifter og inntekter	74 768	99 045	97 090	102 300	117 196
Motpost avskrivninger	-80 632	-85 300	-85 300	-85 300	-85 300
Netto resultat	-5 746	-262	-17 160	-27 036	-28 044
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	5 746	262	17 160	27 036	28 044
Årsresultat	0	0	0	0	0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	0,2 %	0,0 %	0,6 %	1,0 %	1,0 %

Tabellen viser overordnet en oversikt over den økonomiske utviklingen i handlingsprogramperioden.

Kommunens tjenesteområder

INTERKOMMUNALE SAMARBEIDSTILTAK

Om tjenesteområdet

Kommunene i Kongsbergregionen har etablert fem ulike kommunale tjenestesamarbeid:

- Tjenesteutvikling – et samarbeid for fremtidsrettede og gode tjenester for regionens innbyggere
- K-IKT - kommunenes felles IT-avdeling
- Responssenteret - et digitalt alarmmottak og et kompetansesenter for velferdsteknologi
- Tilsyn og ulovlighetsoppfølging - interkommunalt samarbeid om tilsyn og ulovlighetsoppfølging

I tillegg har kommunene etablert et interkommunalt politisk råd (IPR), som er et samarbeids- og interesseorgan for de deltakende kommunene som skal bidra til å styrke regionen som en bærekraftig, attraktiv og konkurransedyktig region, basert på lokale fortrinn.

OPPVEKST

Om tjenesteområdet

Det er et overordnet mål at alle barn og unge har en trygg og god oppvekst. Dette samfunnsansvaret deles av mange, og det skapes gjennom et tett samspill mellom offentlige og private aktører, familie, nærmiljø og i lokalsamfunnet.

Barnehage, skoler og skolefritidsordning er viktige deler av barn og unges oppvekst, og virker forebyggende ved at barn opplever følelsesmessig trygghet, læring og mestring i et inkluderende fellesskap. Et av samfunnsoppdragene for Oppvekst er å sikre tidlig innsats og drive lovfestet forebyggende arbeid. Det handler om å gi hjelp så tidlig som mulig i menneskers liv, både i tidlig alder og i tidlig forløp. En annen faktor for gode oppvekstvilkår er barn, unge og familienes helse og sosiale forhold. Ved å arbeide forebyggende og tverrfaglig reduseres eller utsettes behovet for omfattende tjenester.

Oppvekst har Alle Med som en sentral strategi i utviklingsarbeidet for å jobbe målrettet med kvalitet i de pedagogiske fellesskapene rundt barn og unge. Personalet deltar aktivt i profesjonelle læringsfellesskap, Utviklingen av kompetansen i barnehager og skoler har betydning for barn og unges trivsel, lek og læring.

«Med hjerte for alle og blick for den enkelte i et sosialt, faglig og inkluderende fellesskap»

Oppvekst omfatter tjenesteområdene:

- Forebyggende helsetjenester barn og unge
- Barnehager
- Grunnskoler og Kongsberg norsksenter
- Pedagogisk psykologisk tjeneste og oppfølgingstjenesten (PPT-OT)

Økonomiplan for 2024-2027

- Barnevernstjeneste

Kostra-analyse

	Kongsberg 2021	Kongsberg 2022	Horten	Lillehammer	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet						
Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste korrigerede brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde beløp per innbygger (kr)	894	956	1 376	997	1 009	1 006
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	7 539	9 182	15 444	16 604	13 057	13 213
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	125 969	125 731	129 589	122 979	130 134	133 179
Produktivitet						
Antall barn (korrigert) per årsverk grunnbemanning i barnehager, kommunale barnehager	5,9	6,0	5,7	5,9	5,8	5,6
Barn i barnehage (antall)	1 275	1 267	1 127	1 339	34 001	233 225
Korrigerede brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigeret oppholdstime (kr)	102,4	98,1	89,6	96,2	89,4	89,2
Dekningsgrad						
Andel barn 1-5 år med barnehageplass (B)	98,4 %	94,0 %	92,6 %	97,3 %	94,5 %	93,6 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (prosent)	27,2 %	28,2 %	58,5 %	42,0 %	37,4 %	49,7 %
Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år	1,9 %	2,0 %	2,9 %	2,5 %	2,5 %	2,4 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	5,0 %	5,5 %	5,9 %	3,8 %	7,7 %	7,9 %
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (B)	82,7 %	81,3 %	95,2 %	100,9 %	90,0 %	86,7 %
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Elever alle trinn, Gruppestørrelse 2 (antall)	15,5	15,7	15,7	17,2	16,1	15,6
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	43,7	43,2	42,1	42,6	42,9	43,1
kommunal Elever alle trinn Elever (antall)	3 202	3 328	3 094	2 834	80 213	540 796
Andre nøkkeltall						
Andel barn, eks. minoritets språk, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i kom. barnehage	5,8 %	6,2 %	5,5 %	1,6 %	4,2 %	4,1 %
Netto driftsutgifter (231) Aktivitetstilbud barn og unge	6 984	8 062	8 235	6 500	132 886	1 058 799

Status og utfordringer

De ulike seksjonene i Oppvekst skal sikre innbyggerne gode og likeverdige tilbud. Trygge relasjoner til voksne vil bidra til barns medvirkning, inkludering og utvikling. Et overordnet mål i Oppvekst er å benytte de mulighetene og ressursene som finnes i nærmiljøet og barnets sosiale nettverk.

Oppvekstreformen trådte i kraft 1. januar 2022. Formålet er at flere barn skal få rett hjelp til rett tid, og at tilbudet til barn og familier i større grad skal tilpasses lokale forhold. Kommunen skal følge nøye med på de forhold barn og unge lever under, og har ansvar for å iverksette tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og adferdsproblemer. Alle kommuner er pålagt å ha en plan for forebyggende arbeid.

Plan for forebyggende arbeid ble i Kongsberg vedtatt av kommunestyret i 2022, og har som mål å tydeliggjøre kommunens ansvar, herunder tjenestenes forebyggende oppgaver. Planen skal bidra til en helhetlig barne- og oppvekstpolitikk. Overføringen til oppvekstreformen er ikke øremerket, slik at det er Kongsberg kommune selv som må vedta at disse midlene skal benyttes til formålet.

Enheten har en reduksjon som følge av omstilling på 20 mill. kroner i 2024. For Oppvekst er det også følgende utfordringer som skal løses innenfor rammen:

- Tolv timer gratis SFO på 1. og 2. trinn. Ordningen på 1. trinn ble innført fra skoleåret 22-23, og utvidet til å gjelde 2. trinn fra skoleåret 23-24. Ut ifra antall barn på SFO per september 2023, vil dette medføre et inntektstap på 4,8 mill. kroner per år for 1. trinn og 5 mill. kroner for 2. trinn. Kongsberg kommune kompenseres for noe av dette inntektstapet over rammetilskuddet, men enheten er ikke kompensert fullt ut for dette og gjør det utfordrende å drifte SFO tilbudet.
- Redusert makspris i barnehage gjeldende fra 01.08.2024 medfører et inntektstap på 1,5 mill. kroner i 2024. Kongsberg kommune kompenseres for dette over rammetilskuddet, Oppvekst er ikke kompensert for dette.
- Forventninger om elevstallreduksjon er justert i budsjettammen for 2024. Prognosene viser en nedgang i elevtallene de kommende årene. Det er en risiko for at prognosen avviker fra faktiske elevtall da historikken viser at prognosene er noe høye. Samtidig vises det en økning av elever med sammensatte behov som krever ytterligere tilpasninger og behov for ressurser.
- Tilskudd og refusjoner til private barnehager har en usikkerhet knyttet til det reelle barnetallet gjennom året. Bemanningen tilpasses til de enhver gjeldende barnetall. Samtidig begrenser pedagog- og bemanningsnormen mulighetene til reduksjon lokalt i den enkelte barnehage og det er risiko for et gap mellom forventet innsparing og faktisk reduksjon for barnehagene.

Barnehager

Det er 26 barnehager i Kongsberg, syv av disse er kommunale og har samlet 105 årsverk. Befolkningsframskrivingen for Kongsberg viser at vi i årene som kommer vil få færre barnehagebarn i kommunen. Det vil derfor sannsynligvis bli betydelig med ledig kapasitet i både kommunale og private barnehager. Kommunen må vurdere en kapasitetsjustering dersom trenden ikke snur. Kommunen kan ikke justere kapasiteten i de private barnehagene. Usikkerheten er knyttet til flyktningssituasjonen og arbeidsmarkedet i byen. Ved siste rapportering desember 2022 hadde 1267 barn et tilbud i barnehage. Dette er en nedgang på åtte barn fra året før. Av disse gikk 357 barn i kommunale barnehager. Gjennom utviklingsarbeidet Alle med skal barnet oppleve mestring og være ressurser i et inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel, lek og læring. For å lykkes må vi ha mål om best kompetanse nær barnet.

Andelen barnehagebarn som har et styrket tilbud økte i 2022 til 2,1 prosent, mot 1,8 prosent i 2021. Dette viser at vi ligger tilnærmet likt med landsgjennomsnittet. Andel minoritetsspråklige barn i

barnehage i forhold til innvandrerbarn har falt fra 91,8 prosent i 2021 til 77,5 prosent i 2022. Tallet er 86,2 prosent på landsbasis.

Grunnskole og Kongsberg norsksenter

Kongsberg kommune har ni barneskoler, tre ungdomsskoler, en kombinert skole, et senter for norskopplæring samt ungdomsskole for voksne, med til sammen 380 årsverk. Grunnskoletilbudet i kommunen omfatter i tillegg to private skoler. Samlet elevtall i grunnskole er 3392.

Skolene i Kongsberg er sentrale i arbeidet med Alle med, der elevene skal oppleve mestring og være ressurser i et inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel, lek og læring. For at alle elever skal få den lovpålagte opplæringen og oppleve et trygt skolemiljø er det viktig at organiseringen av opplæringstilbudet er fleksibelt. Inkluderingsarbeidet i Alle Med har ført til en nedgang i spesialundervisning de siste årene, noe som har frigitt midler til fleksibel organisering av undervisningen.

Prognosene viser en nedgang i elevtallene de kommende årene. Færre elever har konsekvenser for budsjettammen. Skolene opplever en økning i lovpålagt spesialundervisning og særskilt norskopplæring. Denne økningen påvirker handlingsrommet skolene har knyttet til elever med særskilte behov. Utfordringer for skolene er en reduksjon av budsjetter i henhold til demografi, mens flere av elevene har stadig større utfordringer som må løses i skolen. I Kongsberg, som i landet for øvrig, er det også et økende antall barn som opplever ufrivillig skolefravær.

Skolefritidsordning (SFO)

Skolefritidsordningen i Kongsberg kommune skal være et pedagogisk tilrettelagt tilbud for alle elever fra 1.-4. trinn. Det er innført tolv timer gratis SFO på 1. og 2.trinn fra skoleåret 2023-24. Tiltaket med redusert foreldrebetaling gir lavere inntekter på SFO.

Forebyggende helsetjeneste barn og unge

Svangerskapsomsorg, helsestasjon og skolehelsetjeneste er en lovpålagt helsetjeneste til alle gravide, barn unge 0-20 år og deres familie som bor eller oppholder seg i kommunen. Tjenesten skal være åpen og tilgjengelig. 6000 barn og unge har krav på denne tjenesten i Kongsberg.

Tjenesten er i vekst med oppgave- og ansvarsoverføring fra kommune og sentrale myndigheter, med spesiell oppmerksomhet på barn og unges psykiske helse. Det er behov for å forsterke tjenesten på alle områder, særlig rundt de yngste barna. Det er stor etterspørsel etter helsesykepleiere i barne- og ungdomsskole.

Det er forventet økning av behov for psykisk helsehjelp til barn og unge, og Kongsberg skiller seg ikke fra landet for øvrig. Det er økt deltakelse og etterspørsel til grupper, kurs og foreldreveiledning som tilbys i tjenesten 0-20 år. Tjenesten bidrar med tiltak som er vedtatt i Temaplan psykisk helse.

Tjenesten har fått delegert oppgaven med å tilby koronavaksinasjon til hele befolkningen i Kongsberg.

Det er en utfordring å ha nødvendig helsepersonell med tilstrekkelig kompetanse til alle oppgavene kommunen og tjenesten er lovpålagt å fylle.

Barneverntjenesten

Barneverntjenesten skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp.

Barneverntjenesten er organisert for å imøtekomme oppvekstreformens målsetninger om tidlig innsats. Hensikten med reformen er å styrke kommunenes forebyggende og tidlige innsats i hele oppvekstsektoren. Reformen gir også mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet. Alle kommuner får fullt økonomisk ansvar for ordinære fosterhjem, samt at utgifter til spesialiserte hjelpetiltak, institusjon og akutttiltak har økt betydelig. Økte utgifter på barnevernsområdet blir kompensert gjennom overføringer fra staten. Overføringene i forbindelse med oppvekstreformen er ikke øremerket, så det er Kongsberg kommune selv som må vedta at disse midlene benyttes til intensjonen med reformen.

Barneverntjenesten drifter Skolelos-prosjektet, som skal bidra til at barn og unge som har ufrivillig skolefravær får hjelp til å starte prosessen med å komme tilbake til opplæring og sosiale arenaer. Barnevernet har 24 årsverk.

Pedagogisk Psykologisk Tjeneste og Oppfølgingstjenesten (PPT-OT)

PPT-OT er sakkyndig instans for Kongsberg kommune, numedalskommunene og Viken Fylkeskommune på videregående opplæring (VGO). PPT-OT utreder behov for spesialundervisning og spesialpedagogisk hjelp for barn, unge og voksne. PPT-OT bidrar også med rådgivning og veiledning, og opplever stor etterspørsel etter tjenester. PPT-OT har 18.2 årsverk.

PPT-OT har økt tilstedeværelse i barnehager og skoler. Det stilles krav til PPT-OT som deltaker i utviklingen av barnehager og skolars kompetanse.

Utdanningsdirektoratet endrer Statlig Spesialpedagogisk Støttesystem (STATPED) sine oppgaver, som overføres til kommunen. Dette er svært spesialiserte tjenester som er rettet mot barn og deres familier med store sammensatte vansker. Kommunene skal overta ansvar for utredning og faglig oppfølging av en større del av barn og unge med disse behovene. For å løse dette må tjenesten tilføres mer ressurser.

Kommunens autismeteam veileder barnehager og skoler. Det er økende etterspørsel etter veiledning til foreldre og barn, som berører om lag 70 familier pr i dag. Foreldreveiledning inngår ikke i autismeteamets oppgaver i dag. For å løse dette må tjenesten tilføres mer ressurser.

Flyktnings situasjonen

Økt bosetting av flyktninger har stor innvirkning på kapasiteten til tjenestene i hele kommunen. Flere av de ankomne flyktingene har større og mer omfattende hjelpebehov nå enn tidligere, knyttet til fysisk og psykisk helse med traumebelastninger. Raunyr akuttmottak for flyktninger ble etablert i 2022. Det er opprettet en helseavdeling og skoletilbud på mottaket. Tverrfaglig team med hjelpetjenestene er også opprettet.

Ikke finansierte tiltak

FACT-ung

Kongsberg bidrar med 2 årsverk i FACT-ung teamet. De ansatte er organisert i Forebyggende helsetjeneste barn og unge. Som et ledd i tiltakets implementering i ordinær drift reduseres midlene etter følgende modell: Kr 500.000 i 2023-2024, Kr 300.000 i 2024- 2025, Kr 200.000 i 2025- 2026. Kommunen og spesialisthelsetjenesten må sørge for en gradvis innarbeiding av stillinger i

Økonomiplaner slik at kapasitet i tjenestene blir av varig karakter etter at tilskudd opphører. Tiltaket er forankret i vedtatt Temaplan psykisk helse. FACT-ung er ikke tilstrekkelig finansiert og må innarbeides i Oppvekst sin driftsramme.

Home Start Familiekontakten

Tiltaket er finansiert av prosjektmidler etter søknad og tilsagn fra BUF-direktoratet. Tilsagnet er på 600.000,- i 2023, 500.000,- i 2024 og 450.000,- i 2025. Tiltaket er forankret i vedtatt Temaplan psykisk helse og i oppvekstreformen. Home Start familiekontakten må innarbeides i Oppvekst sin driftsramme fra og med 2026.

Skolelos

Tiltaket er delvis finansiert av prosjektmidler etter søknad og tilsagn fra BUF-direktoratet. Tilsagnet er på 600.000 kroner- i treårsperioden 2022 – 2025. Kommunen er forpliktet til selv å stille med 600.000, kroner per år. Tiltaket har ikke finansiering etter 2025 og er ikke innarbeidet i rammen etter 2025.

Assisterende leder Forebyggende helsetjeneste barn og unge

Forebyggende helsetjenester barn og unge er i sterk vekst og har økt i antall ansatte de siste årene. Økt lederspenning, overførte årsverk og opprettelse av FACT-Ung teamet er grunnen til behov for økt lederressurs. I tillegg skal det i 2023-24 etableres et nytt tiltak som skal gi økt tilbud om psykisk helsehjelp og dermed flere ansatte. I 2024 har tjenesten fortsatt midler tilsvarende kun 50 prosent av stillingen.

Assisterende leder har en viktig rolle i å implementere eksisterende og nye tilbud i tjenesten. I budsjett- og handlingsplanperioden innebærer dette en risiko, da det ikke er kompensert for dette i rammen.

Smittevern

Organisering av vaksinasjon, smittevern, tuberkulosescreening, helseberedskap og helseundersøkelser/ helseoppfølging for nyankomne flyktninger er lovpålagte oppgaver. Kongsberg kommune har ikke en tjeneste som ivaretar disse oppgavene i dag, det må utredes en organisering av oppgavene.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hvilke oppdrag Oppvekst vil prioritere i den kommende fireårsperioden for å møte utfordringene, følge opp strategiene og nå målene i kommuneplanen.

Tidlig innsats og forebyggende arbeid

- Gjennomføre utviklingsarbeidet Alle Med i Oppvekst
- Alle foreldre med barn i helsestasjonsprogrammet får tilbud om foreldreveiledningskurs i Trygghetssirkelen
- Barneverntjenesten tilbyr Familieråd som et forebyggende tiltak til familier som har behov for det.
- Barneverntjenesten tilbyr PMTO foreldreveiledning som et forebyggende tiltak til familier som har behov for det.
- Gjennomføre traumepilot "DuSerMeg" på Hvitvingfoss skole
- Oppvekst utvikler foreldreveiledningsprogram knyttet til barn med autisme
- Øke kompetansen innenfor syns- og audiopedagogikk, sammensatte vansker, alternativ og supplerende kommunikasjon, migrasjonsrelaterte vansker og språkvansker.

Skolenærvær i grunnskolen

- Utarbeide nærværsvileder i Kongsberg for å redusere bekymringsfullt skolefravær
- Grunnskolen skal sammen med de øvrige tjenestene innen oppvekst utarbeide virksomme tiltak for å stanse fraværsoeking
- Førsteklasses forberedt, sikrer god overgang fra barnehage til skole
- Sikre gode læringsmiljø preget av trivsel og mestring, som er det viktigste forebyggende tiltaket for nærvær
- Klare rutiner for å forebygge og håndtere mobbing
- Skolelos-prosjektet opprettholdes

Tverrfaglig innsats og samarbeid

- BTI (bedre tverrfaglig innsats) anvendes som modell i tverrfaglig samarbeid
- Tverrfaglig team benyttes i barnehage og skole
- Hjelpetjenester har faste medlemmer i alle tverrfaglige team i barnehage og skole
- Stafettlogg, en måte å forenkle samhandling mellom de ulike faggruppene slik at helheten i tjenesteytelsen blir ivaretatt

Psykisk helsehjelp til barn og unge

- Psykisk helsetilbud til gravide, barn og unge og deres familier utvikles
- Kompetansen styrkes med psykologspesialist og familieterapeut
- FACT-ung videreføres; ett ambulant og arenafleksibelt behandlingstilbud for barn og unge fra 12 år med alvorlig funksjonssvikt på flere områder i livet. Dette er en forpliktende samhandling mellom kommune og spesialisthelsetjenesten BUP.
- Dialogbasert inntak mellom kommune, spesialisthelsetjenesten BUP og FACT-ung videreføres. Dette er en forpliktende samhandling mellom kommune og spesialisthelsetjenesten BUP. Møte hver annen uke med møteplikt for begge parter.
- VIP pilot #DuSerMeg# på Hvitvingfoss skole skoleåret 2023-24
Et samarbeid mellom Hvitvingfoss skole, hjelpetjenestene i Oppvekst og Vestre Viken helseforetak. Målet er å styrke relasjonskompetansen og gi kunnskap om traumefokusert omsorg til alle ansatte i skolen. VIP er gratis for kommunen å benytte. Det er ikke avklart videre samarbeid etter pilot slutt. Tiltaket er forankret i Temaplan psykisk helse, og det er i tråd med utviklingsarbeidet Alle Med.

Samarbeid med frivillige

- Home Start Familiekontakten er etablert. Det er inngått en samarbeidsavtale mellom Frelsesarmeen og Kongsberg kommune om å lønne en koordinator i 50% stilling. Målet er at familier får støtte, omsorg og praktisk hjelp hvor frivillige besøker og bistår småbarnsfamilier. Kommunale tjenester bidrar inn i ressursgruppe for Home Start.

Innsparingstiltak

Økonomiplan for 2024-2027

- For å lykkes med effektivisering i alle ledd, er ledere som mestrer endring og innovasjon viktige bidragsyttere. Det vil legges vekt på å styrke ledere i oppvekst for å møte de organisatoriske endringene, gjennomføre digital satsing og sikre tverrfaglig samhandling.
- Kongsberg kommune har høyere antall barnehager og skoler enn sammenlignbare kommuner. Framskrivninger viser færre barn og unge i tiden fremover slik at en evaluering av skolestrukturen som er vedtatt at skal være en hovedregel en gang i hver kommunestyreperiode, ønskes prioritert inn i 2024.
- Tverrfaglig samhandling er regelen og ikke unntaket.
- Fortsette med nøktern drift i tjenestene og bevisste valg rundt drift og innkjøp.
- Elever med behov for spesialundervisning er økende slik at inkluderingsarbeidet i Alle Med vil få fortsatt oppmerksomhet, for at eventuelle frigitte midler til fleksibel organisering av undervisningen skal fortsette.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	806 334	801 224	796 874	796 874
Sum Tekniske justeringer	-23 289	-23 268	-23 268	-23 268
Sum Vedtak forrige periode	-17 283	-27 298	-29 857	-29 857
Sum Budsjettendring i år	11 492	11 492	11 492	11 492
Sum Lønns- og prisvekst	34 579	34 579	34 579	34 579
Konsekvensjusteringer	5 499	-4 495	-7 054	-7 054
Konsekvensjustert ramme	811 833	796 729	789 820	789 820
Driftskonsekvens				
Reduserte strømkostnader Wenersborg skole	-665	-665	-665	-665
Sum Driftskonsekvens	-665	-665	-665	-665
Nye tiltak				
Bosetting av flyktninger KK 2024	1 830	0	0	0
Omstilling 2024-2027	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Særskilt fordeling statsbudsjett 2024	15 489	15 489	15 489	15 489
Sum Nye tiltak	9 319	7 489	7 489	7 489
Nye tiltak og realendringer	8 654	6 824	6 824	6 824
Ramme 2024-2027	820 487	803 553	796 644	796 644

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Mål	
			2024	2027
I 2030 er Kongsberg et lavutslippssamfunn	Prosjekterer og gjennomfører rehabilitering og nybygg med strenge miljøkrav, som pluss hus og massivt tre standard			
	Alle kjøretøy er elektrisk drevet innen utgangen av 2030	Prosentandel av bilparken som er elektrisk	0	100
I 2030 er Kongsbergsamfunnet et attraktivt og offensivt vertskap for nasjonale og internasjonale selskaper som utvikler høyteknologiske produkter, systemer og tjenester	Utvikler Kongsbergskolen for å styrkesamhandlingen mellom utdanningsnivåene og arbeidslivet	Aktive elever på talentsenteret	45	45
		Resultat for 10. klasse på utdannings- og yrkesutdanning på elevundersøkelsen	4,5	4,5

Økonomiplan for 2024-2027

Hovedmål	Delmål	Indikator	Mål 2024	Mål 2027
I 2030 har Kongsberg en bydel som kan karakteriseres som en «øko/miljølandsby»	I prosess			
I 2030 har Kongsberg kommune en effektiv og nyskapende organisasjon med evne til rask omstilling. Tjenestene utvikles i samskaping med brukere, frivillige, akademia og næringslivet	Elevene opplever mestring og trivsel i skolen	Resultat for faktor mestring på elevundersøkelsen	4,3	4,3
		Elever som oppnår ordinære opplæringsmål (GSI)	95,0 %	0,0 %
		Elever som viser trivsel på skolen		
	Elevenes faglige resultater ligger på nasjonalt nivå eller høyere	Grunnskolepoeng i Kongsberg kommune	43,4	43,4
	Reduserer bekymringsfullt fravær i grunnskolen	Samlet bekymringsfullt fravær i Kongsbergskolen	3,4 %	3,1 %
	Minst 85% av ungdom fullfører videregående opplæring	Andel ungdom som fullfører videregående opplæring i Kongsberg kommune	85,0 %	85,0 %
	Alle foreldre med barn i alder 0-16 år får tilbud om foreldreveiledning.			
	Barn og unge får psykisk helsehjelp til rett tid og på rett nivå			
	Tverrfaglig samarbeid er integrert i alle tjenester			
	Kommunen utvikler i økende grad tjenester sammen med frivillige			
I 2030 har Kongsberg kommune og kommunens innbyggere omforent forståelse av hvilke forventninger en kan ha til kommunens tjenester	I prosess			
I 2030 har Kongsberg samfunnsaktive innbyggere som skaper sin egen fremtid ved å engasjere seg	I prosess			
I 2030 har tjenester som handel, reiseliv og konferanseaktiviteter vokst. Næringene forsterker Kongsbergs nasjonale og internasjonale attraktivitet for etableringer og investeringer	I prosess			
Kongsberg kommune legger til rette for langsiktig befolkningsvekst. Kommunen beholder og tiltrekker seg unge innbyggere.	I prosess			
Redusert sykefravær	Sykefraværet er på samme, eller lavere, nivå som mål for kommunen	Redusert sykefravær	7,1 %	7,1 %

Elevene opplever mestring og trivsel i skolen

Gjennomføre utviklingsarbeidet Alle Med. Enhetene skal ha rutiner for forebygging og håndtering av mobbesaker. Ingen elever skal oppleve mobbing.

Alle kjøretøy er elektrisk drevet innen utgangen av 2030

Ved anskaffelse av nye kjøretøy skal disse primært være elektrisk drevet og anskaffelsen skal være kjøretøy med lavt miljøavtrykk

Elevenes faglige resultater ligger på nasjonalt nivå eller høyere

Styrke barnehage- og skolemiljø der barn og unge opplever følelsesmessig trygghet, læring og mestring i inkluderende fellesskap. Elever lærer i samspill med barn og voksne.

Utvikler Kongsbergskolen for å styrkesamhandlingen mellom utdanningsnivåene og arbeidslivet

Samarbeide med næringslivet og yrkesfag på videregående for å gi flere praktiske tilbud til elever som har behov for dette. Gjennomføre prosjekt om utvikling av faget utdanningsvalg med ungdomsskole, videregående og USN.

Reduserer bekymringsfullt fravær i grunnskolen

Samlet bekymringsfullt fravær i 2021 var 3,6prosent og tallet for 2022 var 3,5 prosent av elevtallet i Kongsberg. Telledato på dette i desember pr kalenderår.

Minst 85 prosent av ungdom fullfører videregående opplæring

Innsatsen for å hindre frafall i videregående opplæring handler i stor grad om det som skjer i barnehage og grunnskole. Økt satsing på psykisk helse og livsmestring i de første leveårene, vil gi stor effekt i et langsiktig løp og øke grad av gjennomføring av videregående opplæring. Dette vil igjen være viktig for å mestre voksenlivet og kunne bidra til et godt liv for den enkelte og for samfunnet.

Alle foreldre med barn i alder 0-16 år får tilbud om foreldreveiledning.

Tidlig innsats handler om å gi hjelp så tidlig som mulig i menneskers liv, både i tidlig alder og i tidlig forløp. Forebygging reduserer eller utsetter behovet for omfattende tjenester. Foreldreveiledning tilbys som et forebyggende tiltak.

Barn og unge får psykisk helsehjelp til rett tid og på rett nivå

Psykiske vansker hos barn og unge er en økende utfordring i Kongsberg kommune. Det er forventet et økende behov for psykisk helsehjelp. Kongsberg skiller seg ikke fra landet for øvrig, og det er økte krav til kommunene der milde til moderate psykiske vansker skal behandles av tjenestene i kommunen.

Tverrfaglig samarbeid er integrert i alle tjenester

Tjenesteområdene samarbeider for at kompetansen er nærmest barna og bidrar i tverrfaglige team i alle barnehager og skoler.

Kommunen utvikler i økende grad tjenester sammen med frivillige

Home-Start familiekontakten er etablert i samarbeid med Frelsesarmeen. Koordinator har til enhver tid rekruttert 10 frivillige.

Målprosess

I budsjett og handlingsprogram 2024-2027 har kommunedirektøren videreført fjorårets arbeid med å knytte hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel nærmere kommunens tjenesteområder. Dette gjøres gjennom å sette delmål og indikatorer per satsingsområde innenfor hvert tjenesteområde. Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområder, og at vi arbeider sammen på tvers av sektorer for å oppnå den ønskede utviklingen. I handlingsprogrammet er det lagt vekt på å velge indikatorer som er målbare og som er styrbare ved at kommunen kan påvirke resultatet helt eller delvis gjennom å iverksette tiltak.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum	Sum øvrige år					
	2024	2025	2026	2027	2024-27	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Skole, energieffektivisering Wenersborg	4,2	0,0	0,0	0,0	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skole, inventar	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Sum investeringsprosjekter	5,2	1,0	1,0	1,0	8,2	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

HELSE OG OMSORG

Om tjenesteområdet

Tjenesteområdet Helse og omsorg omfatter kommunale helse og omsorgstjenester, herunder habilitering- og rehabiliteringstjenester, allmennlegetjenester, legevakt, hjemmebaserte tjenester, psykisk helse- og rustjenester, tjenester til personer med funksjonsnedsettelse og heldøgnsomsorg. Tjenesteområdet yter tjenester til innbyggere over 18 år med unntak av avlastning og barnebolig. Tjenesteområde har omkring 760 årsverk fordelt på seks seksjoner.

Kommunen har som mål å jobbe mestringsbasert og støtte opp under at den enkelte innbygger så langt som mulig tar ansvar for eget liv og alderdom. Tjenesteområdet ønskes endret til Helse og mestring, men dette vil kommunedirektøren komme tilbake til.

Kostra-analyse

	Kongsberg 2021	Kongsberg 2022	Horten	Lillehammer	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Dekningsgrad						
Andel hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år (B)	30,0 %	29,8 %	17,3 %	18,1 %	17,9 %	18,8 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	8,7 %	7,8 %	8,2 %	10,6 %	9,3 %	10,4 %
Kvalitet						
Andel brukerretnede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	79,7 %	81,2 %	76,3 %	74,8 %	77,7 %	78,0 %
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)	300,1	306,9	331,0	329,5	322,5	322,0
Økonomi						
Energiutgifter Institusjonslokaler Utgifter per kvadratmeter bygg (kr)	261	443	164	128	202	233
Korrigerte brutto driftsutg (234) aktiviserings- og servicer. overfor eldre og personer med funk. nedsettelse	40 774	45 370	28 548	32 607	830 199	6 123 509
Korrigerte brutto driftsutgifter (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon	273 082	275 210	271 086	319 165	6 175 724	47 070 183
Korrigerte brutto driftsutgifter (254) helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	362 135	399 370	345 020	419 684	9 740 728	65 432 351
Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger, Pleie og omsorg	25 328	26 271	24 504	27 928	25 862	26 291
Korrigerte brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde Institusjonslokaler Utgifter per kvadratmeter bygg (kr)	1 374	1 600	1 336	1 043	1 194	1 272

Status og utfordringer

Helse og omsorgstjenestene i Kongsberg skal være bærekraftige og sikre innbyggerne gode levekår og likeverdige tjenester.

Gjeldende temaplaner og handlingsplaner beskriver nøyere status, utfordringer og tiltak for ulike målgrupper:

- Temaplan Leve hele livet- i et aldersvennlig Kongsberg
- Temaplan psykisk helse
- Temaplan Leve hele livet – personer med nedsatt funksjonsevne (er til politisk behandling)
- Bolig sosial handlingsplan
- Rusmiddel politisk handlingsplan
- Handlingsplan mot vold i nære relasjoner

Kommunen skal vektlegge nærhet og tilgjengelighet til tjenestene, og skal utnytte de mulighetene og ressursene som finnes i nærmiljøet og i sosiale nettverk. Endringer i sykdomsbildet innebærer at det blir stadig flere brukere med sammensatte behov. Mange av disse er unge og trenger tjenester store deler av livet. Andelen eldre øker raskt. Selv om det forventes at flere eldre vil ha bedre helse, vil også mange være syke og ha behov for helsetjenester. Demens sykdom og psykisk helse- og rusproblematikk antas å bli en økende utfordring.

Dekningsgraden for heldøgns omsorg for eldre er gradvis redusert fra 2017 og er nå i underkant av 17 prosent. Dette er i tråd med nasjonale føringer. Dersom kommunen skal opprettholde en dekningsgrad på rundt 17 prosent slik som i dag, må det de neste 10 årene etableres 152 nye heldøgns omsorgsplasser. Det merkes en betydelig endring i pasientgruppen på sykehjem, spesielt på Skinnarberga helsehus, men også på langtidsinstitusjonene. Det er jevnt et økende volum i hjemmesykepleien og det vil være behov for en styrkning av helsetjenester i hjemmet.

Økende antall med demens sykdom.

Utvikling demens Kongsberg kommune, fremskrevet i tid:

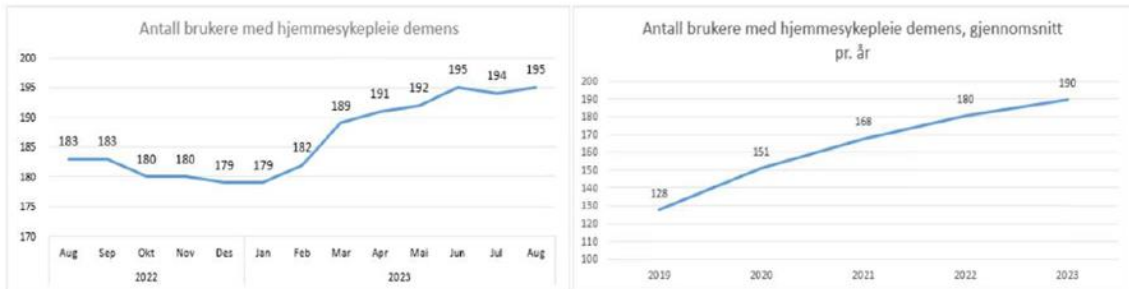
År	Antall	Andel av befolkningen	Landsgjennomsnitt	Økning fra 2020
2020	562	2,03%	1,88%	
2025	672	2,35%	2,12%	110 personer / 19,57%
2030	819	2,79%	2,48%	257 personer / 45,73%
2040	1126	3,66%	3,30%	564 personer / 100,36%
2050	1362	4,29%	3,99%	800 personer / 142,35%

Kilde : www.demenskartet.no Aldring og helse, nasjonalt senter

Økningen av tjenestemottagere med demens sykdom som følges opp av hjemmetjenesten i kommunen er økende og legger et betydelig press på tjenestene. Økningen i behov for kartlegging og utredning av demens sykdom utfordrer kapasiteten til demenskoordinator. Det har ikke vært en økning av disse ressursene på mange år.

Hjemmesykepleie demens

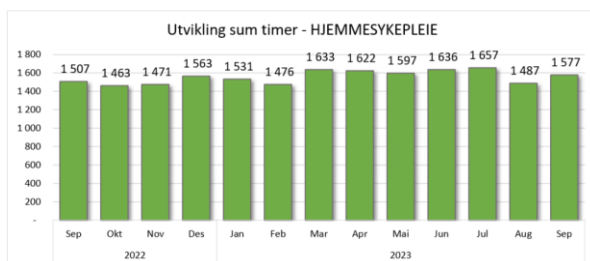

Antall brukere med hjemmesykepleie demens

	2022					2023							
	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug
Fossen	36	38	38	39	39	38	37	39	39	40	43	44	45
Håvet	44	44	41	39	39	39	41	44	43	40	43	43	43
Åsen	36	36	38	39	40	37	41	44	46	47	43	42	43
Hvitvingfoss	30	27	24	24	24	25	24	23	24	24	25	24	24
Gitre bofellesskap	23	24	25	25	25	26	23	23	23	25	25	25	25
Edvardsløkka	14	14	14	14	12	14	16	16	16	16	16	16	15
Totalsum	183	183	180	180	179	179	182	189	191	192	195	194	195

Tallene etter 2021 er hentet fra styringsverktøyet og viser antall brukere som hadde tjenesten den siste datoen i måneden. Tidligere rapporterte tall er antall brukere totalt i løpet av måneden.

Volumet på hjemmesykepleie varierer, men tjenestebehovet har over tid vært over budsjett.

Økende behov innen psykisk helse og rus

Det er også en tydelig økning i volum på tjenester innen psykisk helse og rus. Tabellen under viser noe nedgang i antallet som mottar lavterskel psykisk helse. Det skyldes endringer i registreringen av tjenestene som gis ved akuttmottaket på Raumyr. Særlig markant er økningen i antall brukere med behov for FACT oppfølging i samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Dette er brukere med sammensatte og langvarige behov.

Økonomiplan for 2024-2027

Utvikling - Antall brukere Psykisk Helse

Tjeneste	2022				2023								
	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep
Psykisk helse og rus	50	52	56	59	60	56	57	58	61	61	62	63	65
Lavterskel psykisk helse	282	259	281	318	334	361	349	362	343	345	345	308	299
Lavterskel rus	63	60	68	71	74	78	80	84	78	75	76	75	78
Dagsenter: psykisk helse	138	140	147	138	118	124	126	127	132	132	132	133	137
Fact oppfølging - DPS	51	51	55	56	58	77	76	78	78	79	79	79	78
FriskLIV	155	164	180	204	193	204	185	163	169	152	126	122	133
Sum Tjenester	739	726	787	846	837	900	873	872	861	844	820	780	790
Sum enkeltbrukere	645	632	689	735	728	784	762	760	741	723	713	676	685

Folkehelse

Folkehelsebarometeret viser at kommunen har behov for å jobbe systematisk på flere områder, spesielt opp mot psykisk helse for alle aldersgrupper. Det er behov for å styrke denne satsningen for å få til koordinerte og treffsikre tiltak i alle enhetene i kommunen.

Legetjenester

Kostra-tall viser at kommunen har en god dekning av legetjenester i sykehjem. Kommunen har alle fastlegehjemler besatt, men det er krevende å få tak i vikarer ved lengre fravær og permisjoner. Det er rekrutteringsutfordringer ved legevakten. Det må ofte benyttes vikarbyrå for å sikre legetjenester i alle disse tre områdene ved fravær og manglende rekruttering.

Nye nasjonale satsninger

Regjeringen presenterte i juni 2023 en ny eldrereform. Reformen presenteres i stortingsmeldingen " Fellesskap og meistring – bu trygt heime". Et viktig bakteppe for reformen er at Norge frem mot 2040 vil få nesten en kvart mill. flere over 80 år, en dobling sammenliknet med i dag. Eldreformen har fire satsingsområder:

- Levende lokalsamfunn som ivaretar aktivitet og fellesskap
- Tilpassede botilbud, og mulighet for å bo trygt i eget hjem lenger
- Kompetente medarbeidere
- Trygghet for brukere og støtte til pårørende

NOU 2023: 4 «Tid for handling — Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste» beskriver nøye utfordringene ved mangel på helsepersonell. Helsepersonellkommisjonen peker på at det har blitt merkbart vanskeligere for kommunene å rekruttere helsepersonell siste årene, særlig er det vanskelig å få fastleger og sykepleiere. Kongsberg kommune merker i tillegg en økende utfordring i rekruttering av vernepleiere.

Det har lenge vært kjent at antallet eldre vil øke sterkt og føre til sterk økning i etterspørselen etter helse- og omsorgstjenester. Selv om antallet eldre over 80 år har økt jevnt og trutt siden andre verdenskrig, vil veksttakten fremover føre til utfordringer uten sidestykke for de kommunale omsorgstjenestene.

Utviklingen stiller krav til:

- høyere og endret kompetanse i kommunen
- optimal og fleksibel utnyttelse av eksisterende kompetanse,
- god prioritering og riktig ressursbruk.

Videre vil innovasjon i tjenestene, særlig knyttet til økt utnyttelse av teknologi, spille en sentral rolle for å utføre tjenestene på nye måter og støtte opp under egenmestring og økt livskvalitet. Helse og omsorgstjenestene må arbeide aktivt med å utvikle beste og neste praksis. Tilgjengelige velferdsteknologiske løsninger skal tas i bruk for alle målgrupper.

Helsepersonellkommissjonen peker på et økende sprik mellom forventningene i befolkningen knyttet til omfang, kvalitet og utbredelse av helse- og omsorgstjenestene, og tjenestenes mulighet til å møte forventningene, som følge av personellmessige og finansielle begrensninger.

Utviklingsbildet viser at det ikke er mulig å bemanne seg ut av alle utfordringer som helse- og omsorgstjenesten kommer til å stå overfor. Helt uavhengig av det fremtidige økonomiske handlingsrommet, er det personelltilgangen som begrenser tjenestene og hindrer kommunene i å utvikle seg videre med dagens innretning.

Fig 1 Helsepersonellkommissjonen peker på ulike tiltaksområder for løsninger av personellutfordringene.

Kongsberg kommune var en av de første pilotkommunene i TØRN prosjektet ledet av Kommunenes sentralforbund (KS). Utviklingsarbeidet ved Skavangertun sykehjem har gitt konkrete gevinster knyttet til kvalitet i tjenesten, bedret rekruttering og økt kompetanse hos ansatte. Satsningen videreføres til andre institusjoner og tjenesteområder.

Økonomi

Hele tjenesteområdet har utfordringer med rekruttering av fagpersonell som nevnt over. Dette i kombinasjon med et unormalt høyt sykefravær gjør at det er utstrakt bruk av overtid og bruk av bemanningsbyrå. Det er et økt press på tjenestene og en merkbar økning i tjenestevolum. Som følge av dette er det innvilget mer tjenester enn budsjettet forutsetter.

Det er over flere år brukt mer ressurser enn budsjettert. Det foreligger en forvaltningsrapport fra høsten 2021 som viser en underfinansiering av tjenesteområdet. Det er behov for en dreining av ressurser i tråd med inntektgrunnlaget fra staten og i tråd med demografiendringene.

Kommunen har høyere utgifter per sykehjems plass enn sammenlignbare kommuner. Det er foretatt en omstrukturering og tilpasning til budsjett i institusjonstjenesten. Mange og små institusjoner påvirker kostnadsbildet i tillegg til at dagens sykehjemsbeboere har økende pleiebehov.

KOSTRA-tall viser at Kongsberg bruker mer ressurser enn sammenlignbare kommuner på hjemmebaserte tjenester. Det knytter seg særlig til aldergruppen under 67 år. Kongsberg har flere yngre med omfattende tjenestebehov enn sammenlignbare kommuner.

Ny legevaktavtale som sikrer en bedre økonomisk avtale for kommunen er klar og gjeldende for alle fire samarbeidskommunene fra 2024.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hva tjenesteområdet vil prioritere av nye satsninger i fireårsperioden, for å møte utfordringene, følge opp strategiene og nå målene i kommuneplanen.

Budsjettrammen til enheten er i hovedsak videreført som tidligere, men tidligere skisserte innsparingskrav for 2023 og 2024 er tilnærmet reversert. Det er tilført friske midler til full drift av Edvardsløkka bo og aktivitetssenter, oppstart av Skavanger omsorgsboliger og videre drift av Solstad sykehjem.

Det har gjennom flere år vært et økende volum i flere deler av tjenestene for yngre brukere. Sammen med økningen av andelen eldre er det behov for en økonomisk styrkning for å imøtekomme et økende tjenestevolum. Det er ikke funnet rom for dette i budsjettet. Nye behov må i stor grad finansieres gjennom omstilling. Økt bruk av teknologi skal understøtte egenmestring og redusere behov for tjenester.

Forebygging

Tjenesteområdet skal arbeide målrettet med å dreie ressursinnsatsen fra reparasjon og behandling til forebyggende arbeid og tidlig innsats. Dette gjelder alle målgrupper.

- Tiltaket «Beste årgang» - innbyggere som fyller 78 år inviteres til en samling hvor fokus på planlegging av egen alderdom, psykisk og fysisk helse, sosialt nettverk og bolig er tema.
- Forebyggende hjemmebesøk til eldre fra 78 år testes ut.
- Folkehelsearbeidet styrkes.

Brukermedvirkning, pårørendestøtte og tildeling av tjenester

Brukere og pårørende skal ha innflytelse på tjenestene de mottar og på beslutninger som angår dem. Løsninger skal jobbes frem sammen med brukeren og pårørende med utgangspunkt i spørsmålet «hva er viktig for deg?». Pårørende er en uvurderlig ressurs både for sine nærmeste og for helsevesenet.

- Pårørende prosjektet videreføres.
- Pårørende koordinator er ansatt.
- Videreutvikle differensierte avlastningstjenester
- Vedtaks praksis endres med fokus på en mestring og tillitsbasert tildeling av tjenester.

Innovasjon og velferdsteknologi

- Felles satsning på digitalisering og tjenesteutvikling i Kongsbergregionen prioriteres.
- Det samarbeides med responsenteret om å identifisere og utvikle felles prosjekter, dele ny kunnskap og erfaringer.
- Digitalt samarbeid med Kongsberg sykehus økes.
- Satsingen på velferdsteknologiske løsninger som lokaliseringstjenester, medisineringsstøtte, digital hjemmeoppfølging, digitalt tilsyn og videodialog styrkes.

Bemanning, kompetanse og kvalitet

- Det satses på systematisk kompetanse og kvalitetsutvikling for å kunne levere trygge og pasient sikre tjenester i tråd med Strategisk kompetanseplan.
- Tiltak for å bedre rekruttering av helsepersonell og økning av antall hele stillinger vil ha stort fokus.
- Det jobbes målrettet med å redusere sykefravær.
- Partssamarbeidet styrkes gjennom lokale medbestemmelsesutvalg.

Planlegging for en økende andel eldre

Temaplanen Leve hele livet - i et aldersvennlig Kongsberg peker på flere viktige satsninger.

Heldøgns omsorgsplasser:

- 16 nye plasser ved Edvardsløkka bo og aktivitetssenter fra januar 2024.
- Fordeling mellom korttid og langtids plasser vurderes.
- Mulighetsstudiet for nytt stort sykehjem ferdigstilles.
- Bemanningssituasjonen ved Skinnarberga helsehus vurderes kontinuerlig opp mot faglig forsvarlige tjenester. Det er ikke funnet rom for økt bemanning i budsjettet.

For å møte den store økningen med demens sykdom:

- Demenskoordinator funksjonen styrkes.
- Tislegård sykehjem videreutvikles til et kompetansesenter innen demens.

Hjemmebaserte tjenester

- Bemanningen vurderes til enhver tid opp mot faglig forsvarlige tjenester. Det er ikke funnet rom i budsjettet til å øke bemanningen i hjemmesykepleien.
- Ny og større personalbase for hjemmesykepleien i Hvitvingfoss etableres.
- Det etableres et felles sykepleierteam på natt for hele tjenesteområdet.

Tjenesteutvikling for personer med nedsatt funksjonsevne

Temaplanen Leve hele livet - personer med nedsatt funksjonsevne peker på flere viktige satsningsområder.

- Skavanger omsorgsbolig med åtte leiligheter med heldøgnsbemanning er under bygging og skal stå klar 3. kvartal 2024.
- Mulighetsstudiet for ny barnebolig ferdigstilles.
- Bemanning ved Lågen arbeidstjenester justeres i tråd med økt aktivitet.
- Ambulante tjenester videreutvikles i perioden.

Tjenesteutvikling for personer med psykisk helse- og rusutfordringer

Temaplanen Psykisk helse peker på flere viktige satsningsområder fremover.

- Lavterskeltilbudet Rask psykisk helsehjelp styrkes.
- FACT voksen styrkes med ett årsverk.
- Mulighetsstudiet knyttet til nye omsorgsboliger for mennesker med alvorlige psykiske lidelser ferdigstilles.
- Mestringssenteret rehabiliteres til universell utforming og bedre arealutnyttelse.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	687 726	687 726	687 726	687 726
Sum Tekniske justeringer	-11 339	-11 357	-11 357	-11 352
Sum Vedtak forrige periode	-7 850	-10 821	-9 481	-9 481
Sum Budsjettendring i år	-2 444	-2 444	-2 444	-2 444
Sum Lønns- og prisvekst	36 315	36 315	36 315	36 315
Konsekvensjusteringer	14 682	11 693	13 033	13 038
Konsekvensjustert ramme	702 407	699 418	700 758	700 763
Driftskonsekvens				
Barnebolig - inventar, utstyr og velferdsteknologiske løsninger	0	600	600	600
Digitalt tilsyn hjemmeboende	300	300	300	300
Hjemmetjenesten, trygghetsalarmer – digitalisering	300	300	300	300
Inventar og velferdsteknologi Skavanger omsorgsbolig	18 000	19 700	19 700	19 700
Omsorgsboliger psykisk helse	0	4 200	4 200	4 200
Oppgradering pasientvarslingsanlegg	300	300	300	300
Utstyr velferdsteknologi	500	600	600	600
Sum Driftskonsekvens	19 400	26 000	26 000	26 000
Nye tiltak				
Helse og omsorg saldering 2024	22 000	22 000	22 000	22 000
Kapitalkostnader for Skavanger omsorgsboliger	1 200	1 200	1 200	1 200
Opprettholde drift av Solstad	5 100	5 100	5 100	5 100
Styrking FACT voksen	900	900	900	900
Sum Nye tiltak	29 200	29 200	29 200	29 200
Nye tiltak og realendringer	48 600	55 200	55 200	55 200
Ramme 2024-2027	751 007	754 618	755 958	755 963

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Mål	Mål
			2024	2027
I 2030 er Kongsberg et lavutslippssamfunn	Andelen helelektriske biler som helse og omsorg leaser økes	Andel elektriske biler	25,0 %	35,0 %
I 2030 er Kongsbergsamfunnet et attraktivt og offensivt vertskap for nasjonale og internasjonale selskaper som utvikler høyteknologiske produkter, systemer og tjenester	Velferdsteknologiske løsninger er førstevalg og skal understøtte egenmestring.	Ulike velferdsteknologiske løsninger som er benyttet	2000	2300
I 2030 har Kongsberg en bydel som kan karakteriseres som en «øko/miljølandsby»	Ikke aktuelt for HO			
I 2030 har Kongsberg kommune en effektiv og nyskapende organisasjon med evne til rask omstilling. Tjenestene utvikles i samskaping med brukere, frivillige, akademia og næringslivet	Helse og omsorg leverer gode og pasient sikre tjenester	Oppfølging av risiko for underernæring hos beboere i institusjon - kartlagt siste 12 måneder	60,0 %	70,0 %
		Oppfølging av risiko for underernæring hos beboere i institusjon - andelen som er vurdert og som har individuell oppfølgingsplan	60,0 %	70,0 %
		Oppfølging av risiko for underernæring hos hjemmeboende - andel av de med kartlagt risiko som har ernæringsplan	75,0 %	85,0 %
		Oppfølging av risiko for underernæring hos hjemmeboende - kartlagt siste 12 måneder	25,0 %	45,0 %
I 2030 har Kongsberg kommune og kommunens innbyggere omforent forståelse av hvilke forventninger en kan ha til kommunens tjenester	Pårørende opplever støtte i krevende omsorgsoppgaver	Oppfølging av pårørende med krevende omsorgsoppgaver - antall vedtak	10	25
I 2030 har Kongsberg samfunnsaktive innbyggere som skaper sin egen fremtid ved å engasjere seg	Innbyggere inviteres til arrangementet "Beste årgang" det året de fyller 78 år	Gjennomført arrangement		
I 2030 har tjenester som handel, reiseliv og konferanseaktiviteter vokst. Næringene forsterker Kongsbergs nasjonale og internasjonale attraktivitet for etableringer og investeringer	Ikke for HO			
Kongsberg kommune legger til rette for langsiktig befolkningsvekst. Kommunen beholder og tiltrekker seg unge innbyggere.	I prosess			
Redusert sykefravær	Redusert sykefraværet i handlingsprogram perioden	Redusert sykefravær	8,1 %	8,1 %

Pårørende opplever støtte i krevende omsorgsoppgaver

Hensikten med arbeidet er å sette samarbeid med pårørende i et bedre system for i større grad å kunne ivareta pårørendes behov for informasjon, støtte, veiledning og individuelt tilpasset avlastning.

Redusert sykefraværet i handlingsprogram perioden

Helse og omsorg har et gjennomsnittlig høyere sykefravær enn øvrige tjenesteområder med dagdrift.

Velferdsteknologiske løsninger er førstevalg og skal understøtte egenmestring.

Brukere som mottar helse og omsorgstjenester vurderes for bruk av velferdsteknologi før tradisjonelle tjenester settes inn.

Andelen helelektriske biler som helse og omsorg leaser økes

Elbil velges innenfor rammen av fremkommelighet og økonomi. Andre valg enn elbil begrunnes spesielt.

Målprosess

I budsjett og handlingsprogram 2024-2027 har kommunedirektøren videreført fjorårets arbeid med å knytte hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel nærmere kommunens tjenesteområder. Dette gjøres gjennom å sette delmål og indikatorer per satsingsområde innenfor hvert tjenesteområde. Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområder, og at vi arbeider sammen på tvers av sektorer for å oppnå den ønskede utviklingen. I handlingsprogrammet er det lagt vekt på å velge indikatorer som er målbare og som er styrbare ved at kommunen kan påvirke resultatet helt eller delvis gjennom å iverksette tiltak.

Økonomiplan for 2024-2027

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum	Sum øvrige år					
	2024	2025	2026	2027	2024-27	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Barne- og avlastningsbolig	16,6	20,0	0,0	0,0	36,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Barnebolig - inventar, utstyr og velferdsteknologiske løsninger	4,4	0,0	0,0	0,0	4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Digitalt tilsyn hjemmeboende	0,8	0,8	0,7	0,2	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hjemmetjenesten, trygghetsalarmer - digitalisering	0,4	1,6	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Institusjoner, oppgradering inventar	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,0
It-utstyr tynnklienter	2,6	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mestringscenteret, inventar	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nye baselokaler til hjemmesykepleien i Hvitvingfoss	3,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nytt sykehjem	2,1	2,1	2,7	2,7	9,6	2,7	915,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omsorgsboliger psykisk helse	25,0	25,6	0,0	0,0	50,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oppgradering pasientvarslingsanlegg	4,6	-0,0	0,0	0,0	4,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skavanger omsorgsbolig bolig for unge med nedsatt funksjonsevne	13,0	0,0	0,0	0,0	13,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utstyr velferdsteknologi	-0,0	0,5	0,5	0,5	1,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Sum investeringsprosjekter	73,8	51,7	4,9	4,4	134,7	4,2	916,5	1,5	1,5	1,5	0,5

KULTUR OG VELFERD

Om tjenesteområdet

Kultur og velferd består av følgende enheter:

- **Ung kultur** som består av kulturskole, vitensenter, utekontakter, ungdomskafeer, møteplasser, produksjoner barn og unge, sommerskole.
- **Utvikling og anlegg** som består av park, idrett, byrom, kulturbygg, friområder, badeplasser, nærmiljøanlegg, lekeplasser, friluftsliv, urbant landbruk, Kongsberg Musikkteater, tilskudd foreningsliv, samarbeidsavtaler kulturinstitusjoner, Kulturanleggsplan 2022-2025.
- **NAV** utfører statlige og kommunale oppgaver. Hovedoppdraget er å bidra til sosial og økonomisk trygghet og fremme overgang til arbeid og aktivitet.
- **Integrering** består av bosetting av nye flyktninger, tilbud om introduksjonsprogram til flyktninger, fritidskontaktjeneste, Husbankens hjelpemidler (startlån, tilskudd).
- **Bibliotek** omfatter litteraturhus, kunnskapsbank, møteplass, Ung i bibliotek.
- **Idretts- og svømmehall** med folkehelse, salg av treningsmoduler for mestring i vann. Utleie av kommunale aktivitetsarenaer og sommercamping.
- **Frivillighetsentral** rekruttere, koordinere og inkludere.

Kostra-analyse

	Kongsberg 2021	Kongsberg 2022	Horten	Lillehammer	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp (antall)	187	243	508	56	8 021	58 695
Barnebøker - faglitteratur Bestand (antall)	4 344	4 858	2 957	2 221	100 419	999 154
Barnebøker - skjønnlitteratur Bestand (antall)	18 102	20 408	15 086	11 372	407 540	3 964 540
Barnebøker - skjønnlitteratur Utlån (antall)	36 978	39 248	24 807	28 864	627 414	5 009 410
Deltakere på alle arrangementer (antall)	1 530	9 192	9 637	13 313	148 014	1 121 370
Gjennomsnittlig stønadstid 18-24 år (antall)	4,0	3,8	5,0	6,0	4,2	4,2
Andre nøkkeltall						
Netto driftsutgifter (380) Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	20 691	2 750	15 356	18 756	181 917	1 294 611

Status og utfordringer

Status, utfordringer, omstillinger, innsparinger og forenkling.

Kultur og velferd fortsetter årlig arbeid med kontinuerlig omstilling, effektivisering, sanering, avvikling, forenkling, innhenting av eksterne tilskudd og annen kreativ drift for å tilpasse seg de årlige driftsrammene. Det å holde rammen innebærer alltid kontinuerlig omstilling.

Utvikling og anlegg

- Kulturfaglig infrastruktur følger vedtatt Kulturanleggsplan 2022–2025 (anlegg, nærmiljøanlegg, scener, parker, badeplasser, lekeplasser, løyper mv). Enheten er tilført ansvar for forvaltning, drift, og vedlikehold av et betydelig antall nye kommunale eiendommer og anlegg innen friluftsliv, friområder, idrett og nærmiljøanlegg.
- Lekeplasser, badeplasser, byroms installasjoner, løyper, urbant landbruk mv. som ikke tidligere er kompensert med økning i drifts- og investeringsmidler, samtidig settes stadig større krav til kvalitet og ytelse på tjenesteleveransen innenfor dette feltet. Eksempler her er nytt friidrettsanlegg, ny badeplass, nye lekeplasser og nye friområder. Deler av den utvidede belastningen kommer også som følge av realisering av tiltak i reguleringsplaner som forutsetter kommunalt eierskap og/eller drift av nye områder etter ferdigstillelse. Økt kostnad som følge av endringer i oppgaveportefølje på ca. 8 mill. kroner (f.eks. prosjekter) i perioden 2016-2022, mens økt budsjetttramme i perioden (f.eks. prosjekter) i perioden utgjorde 2,5 mill. kroner. I tillegg opplever vi en markant økning av hærverk på områder og utstyr på friområder, idrettsanlegg og møteplasser som medfører merutgifter og merarbeid som går på bekostning av utviklingstiltak.
- Kongsberg kirke: Ressurser til tilstandsrapport trær og tilstandsrapport mur og evt. følger av dette gjennomføres der HMS pålegger dette, dette forskyver utviklingstiltak ut i tid.
- "Kaos-pilot" i samarbeid med landsskytterstevner. Tilstrebe oppfølging innenfor rammen av administrative timer.
- Driftstilskudd til lag og foreninger, festivaler, andre arrangører o.a. er justert opp i 2024.
- Ansvar for å tilrettelegge og følge opp lavterskel kulturaktivitet i Sitronpressa, tilstrebes innenfor rammen i dialog med idrettsråd, idrettsforening og musikkråd.
- Etter korona nedstengingen er det per oktober 2022 registrert nedgang i aktivitetsnivået hos frivillige aktører. Det er ikke avsatt egne midler til å stimulere aktivitetsutvikling ut over videreføring av tilskudds- og aktivitetsarenatilgang. På inntektssiden registreres en betydelig nedgang av inntekter voksenaktivitet i kulturbygg og idrettsbygg. Budsjettet legger til grunn en aktivitet i 2024 som tilsvarer 2019-nivå.
- På investeringsiden er det ikke satt av investering til lekeplasser fra 2026-2033, og ikke til byrom/sentrumstiltak fra 2026-2033. Innsparingstiltak i tillegg til overstående omstilling.
- Tilførte ferdigstilte anlegg uten finansiering av driftsutgifter medfører behov for kreative omprioriteringer av ressurser for å sikre forsvarlig (HMS) drift. Manglende driftsressurser vil medføre kortere levetid for aktuelle anlegg.
- Konsekvens av tiltak som ikke er prioritert i rammen: Lavere samlet nivå på drift og vedlikehold av parker, byrom, "blomsterbyen", friområder, badeplasser, lekeplasser, nærmiljøanlegg, stier, løyper og idrettsanlegg. Tiltak som vil være synlige/merkbare for publikum og føre til kortere levetid på anlegg som følge av redusert vedlikehold.
- Utfasing av anlegg og tiltak med lav bruksfrekvens for å frigjøre ressurser, herunder løypekjøring om vinteren.
- Redusert omfang kommunal skiløypekjøring på Jonsknuten, redusert omfang vedlikehold utendørs idrettsanlegg, redusert aktivitetstilrettelegging på badeplasser, og nedskalering av tiltak for urbant landbruk.
- Utgifter relatert til 2024 faktureres direkte.

Ung kultur

- Kulturskolen med bredde, kjerne og dybdeprogram/musisk ressurscenter har ca. 400 barn på venteliste på fast plass i *kjerneprogrammet* grunnet større etterspørsel enn tilgjengelige lønnsmidler. Kulturskolen er anerkjent nasjonalt grunnet innovativt driftskonsept. Kultur og velferd er i dialog med aktører for å bedre det nasjonale sammenligningsgrunnlaget for

kulturskoler. Det vil koste ca. 3-4 mill. kroner i året å ta inn alle barn og unge på ventelisten til fast plass i kjerneprogrammet.

- Ungdom henvises til kulturskole og musikkterapeut av barnevern, BUP, PPT, helsesykepleiere, utekontakter og videregående skole. Det er større etterspørsel enn tilgjengelige lønnsmidler.
- Sommerskole driftes i henhold til budsjettvedtak fra desember 2021. Det er større etterspørsel enn lønnsmidler.
- Vitensenteret driftes i henhold til inntekter fra næringsliv, eksterne tilskuddsordninger, salg av tjenester og kommunalt budsjett. Tilbudet vil variere i omfang i tråd med tilgang eksterne ressurser.
- Venteliste kulturskole, musikkterapi, vitensenter og sommerskole.
- Pilotprosjektet "Heng igjen" har statsstøtte frem til høst 2025,
- Er offensive og tar imot UKM Buskerud på nyåret og Landskonferanse Ungdom og Fritid i november - selv om det betyr betydelig omstilling internt (alle kostnader dekkes ikke av arrangør).

Integrering

- Integrering tilrettelegger årlig med nøktern drift som ikke fullt ut benytter integreringstilskuddet fra staten. Betydelig statlig inntekt kan derfor årlig nyttes til helhetlig drift av samfunnet, evt. avsetning til fond. Integreringstilskuddet som total inntekt til kommunen er beregnet til 83 mill. kroner med en prognose for bosetting av 100 nye flyktninger i 2024. Utgiftsrammen for integreringsseksjonen totalt for 2024 er beregnet til 48,140 mill. kroner. Effektiv, nøktern og innovativ drift hos integrering har årlig bidratt med inntekter til den totale driftsrammen for kommunen. Utgifter til integrering er lovpålagt nivå introduksjonslønn, husleieordning via KKE og private aktører, møblering og supplerende tilskudd i tråd med «Kommunalt reglement for bosetting og integrering av flyktninger» vedtatt av kommunestyret i 2021. I tillegg avsettes og delegeres ramme til økonomisk sosialhjelp, inkludering og mestring i fritid.
- Integrering: bosetting av flyktninger i 2024: Anslaget på antall bosettinger i 2024 som ligger til grunn for budsjettering er satt til 100 nye flyktninger. Signalene fra sentrale myndigheter tilsier at dette tallet kan bli høyere da krigen i Ukraina ikke avtar. Anmodning fra direktoratet om antall bosetting i 2024 kommer i november. Økt bosetting vil føre til økt press på tjenestetilbudet og innebære økte utgifter i tjenestetilbudet. Staten kompenserer adekvat gjennom årlige tilskudd.
- For 2024 anbefales Startlån på 105 mill. kroner ref. boligplan vedtatt 2023 og anbefalt 5 prosent økning.

NAV

- NAV har større pågang og behov for gjeldsrådgivning enn tildelte ressurser. I Kommunebarometer viser det at NAV har betydelig færre årsverk enn sammenlignbare kommuner til gjeldsrådgivning. Per september 2023 har NAV Kongsberg fått nye saker ut over normalen (komplekse saker, flere tvangssalg jf. nasjonal trend mv).
- Konsekvenser ved å ta flyktninger 55 år krever andel av inntekter fra IMDI for inndekking av utgifter flyktninger
- Statlige tiltak hos NAV Kongsberg ble i 2023 pålagt en innsparing på ca.10 mill. kroner – gjennomført i tråd med pålegg - dette gav/gir mindre fleksibilitet ift bruk av tiltak på tvers av stat og kommune.

Bibliotek

- Saldering: Transportavtale driftet av Viken for fjernlån av bøker, øker med 325prosent for biblioteket tilsvarende 0,2 mill. kroner i transportutgifter årlig. Konsekvens: redusert tilgang til fjernlån for lånere, ventetid.
- Grep for litteraturhus, demokratihus og kunnskapsbank (jf. lovverk og nasjonale føringer), programmering er avhengig av eksterne tildelinger, samarbeid eksternt samt interne spleiselag.
- Pilotprosjektet "Heng igjen" sammen med Ung kultur har statsstøtte frem til høst 2025 (ungdomsbibliotekar ute for/med ungdom)
- Stor pågang i forhold til norskopplæringsmateriell, Sommerles, lærebøker, bøker på flere språk m.m., og økt bruk av digitale tjenester m.m. jf. mottak og bosetting. Tverrfaglig samarbeid internt og eksternt.
- Nøktern og effektiv drift. Færre årsverk, men flere arrangementer enn bibliotek i Horten og Lillehammer.
- Digital historiebok driftes av biblioteket.

Idretts- og svømmehall

- Ny avtale inngås med Viken/Buskerud fylkeskommune om videre leie av Actic treningscenter sine tidligere lokaler.
- Supplerer vannaktiviteter ved kjøp av kompetanse fra næringsliv (Sense).
- Krav om inntekt til ballhall flyttes fra idretts- og svømmehall til helhetlig drift av idrettshaller hos Utvikling og anlegg.
- Utfordringer knyttet til drift av svømmehall er beskrevet i sak til kommunestyret.

Frivilligsentral

- Meget nøkternt driftsbudsjett. Fortsetter arbeidet med interne og eksterne aktører, eksterne tilskuddsordninger herunder samarbeid om felles mål. For å kunne oppnå stort volum av frivillige per aktivitet, må de som sitter med et behov bidra med relasjonsbygging og det å "se" de frivillige med inkluderende tiltak. Utfordring knyttet til rekruttering er sammensatt, men de som har behov for frivillige må evne å skape en "merkevare" der de frivillige opplever glede, tilhørighet og det å "bli sett".

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hvilke oppdrag tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene, følge opp strategiene og nå målene i kommuneplanen. Omfang/nivå er tilgjengelig gjennom indikatorer fra Telemarkforskning, Kulturindeks.no, Kommunebarometer, og noe fra KOSTRA.

Lovpålagte tjenester hos Kultur og velferd:

- NAV, kulturskole, bibliotek, integrering, veiledning elever, samt hygiene tilknyttet svømmebasseng, veiledning elever i teknologifag for barnehager, grunnskoler, videregående skole: ,lærere: HMS/forskrifter/lovpålegg følges opp. Lavere nivå på forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU).
- Kulturanlegg: HMS/forskrifter/lovpålegg følges opp. Lavere nivå på forvaltning, vedlikehold, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU).

Forebygging/attraktivitet hos Kultur og velferd:

- Utvikling og anlegg: Park, Idrett, Byrom, Kulturbygg, Friområder, Badeplasser, Nærmiljøanlegg, Lekeplasser, Friluftsliv, Kongsberg Musikkteater, Tilskudd foreningsliv, Samarbeidsavtaler kulturinstitusjoner. Prioritere noe mer.. vedlikehold av investeringer gjennom omstilling hos Kultur og velferd og fra kommunens totale ramme for å unngå forringelse av verdier.
- NAV: prioriterer å bruke ressurser til å følge opp personer slik at de blir selvforsørget gjennom bla arbeid, utdanning og arbeidsrettede tiltak. Nasjonal pilot over 3 år i samarbeid med videregående skole.
- Integrering: Bosetting nye flyktninger via introduksjonsprogram gjennom en nøktern andel av inntekter fra staten. Nøktern drift muliggjør avsetning til kommunens driftsfond. Fritidskontaktjeneste. Husbankens hjelpemidler (startlån, tilskudd).
- Bibliotek: Litteraturhus. Kunnskapsbank. Møteplass. Ung i bibliotek. Prioriterer HMS/veiledningstid/arrangementer.
- Ung kultur: Kulturskole. Vitensenter. Utekontakter. Ungdomskafeer. Møteplasser. Produksjoner. Sommerskole. Tilstrebe inntak av 40-50 av sårbare barn og unge ved intern omstilling hos Kultur og velferd grunnet venteliste på 400 barn og unge. Kongsberg kommune er plukket ut som arena for Landskonferanse ungdomsarbeidere samt regional samling UKM som innebærer omstilling hos Kultur og velferd grunnet merarbeid/merkostnad.
- Idretts- og svømmehall: Fremdrift ny svømmehall gjennomføres i tråd med vedtak. Folkehelse. Salg av treningsmoduler for mestring i vann. Utleie av kommunale aktivitetsarenaer til frivillige og andre.
- Frivilligsentral: Rekruttere, koordinere og inkludere frivillige. Samskaping med rådgivende styre bestående av tverrfaglighet internt og eksternt. Drifter drop-in møteplasser.
- Er offensive og tar imot UKM Buskerud på nyåret og Landskonferanse Ungdom og Fritid i november - selv om det betyr betydelig omstilling internt (alle kostnader dekkes ikke av arrangør)
- Produksjoner samt tiltak i Kulturanleggsplan, Elvepark og Sentrumsplan bidrar i 2024 profilering.

Kulturfaglig infrastruktur

- Kulturanleggsplan 2022-2025
- Begynner å rette opp skjevheter vedr vedlikehold av nye arealer som gjennom år er overført uten driftsmidler gjennom omstilling internt
- Omfang/nivå: Rapporter tilgjengelig fra Telemarksforsking
- Fremdrift ny svømmehall gjennomføres i tråd med vedtak.
- Restkapasitet Kongsberg idrettshall gjennomføres i tråd med vedtak.

Investeringer

- Adekvat utstyr for nøktern tjenesteproduksjon (inkludert flytting av NAV til aktivitetsbaserte lokaler)
- Kulturanleggsplan (omfang, tnvå vedtas i budsjettprosess).
- Fremdrift ny svømmehall gjennomføres i tråd med vedtak.
- Restkapasitet Kongsberg idrettshall gjennomføres i tråd med vedtak.
- Elvepark

Startlån

- Startlån på kr 105 mill. kroner. Begrunnelse ligger i kommunestyresak fra juni 2022 og boligplan vedtatt i 2023. Håndteres innenfor dagens bemanning med 2 ansatte.

Redskap for prioritering

- Redskap for prioritering tilrettelegges bla via rapporter fra Telemarksforskning og Kulturindeks.no. Videre noe nyttige data i Kommunebarometer, og noe hos KOSTRA (ennå dessverre ulik rapportering inn fra mange kommuner vedr fag hos Kultur og velferd). Husbankens veileder (målgrupper). Mål og disponeringsbrev for NAV. Politiske strategier, prioriteringer og vedtak. Det foregår utstrakt samarbeid med nasjonale råd, sammenlignbare kommuner og fylke/region.

Kontinuerlig omstilling

Kultur og velferd fortsetter årlig arbeid med omstilling, effektivisering, sanering/avvikling/forenkling, innhenting av eksterne tilskudd og annen kreativ drift for å tilpasse seg de årlige driftsrammer. Det å holde rammen innebærer alltid kontinuerlig omstilling. De år det ikke er benyttet ramme fullt ut, skyldes stort overforbruk i andre enheter, og følgelig utsettelse/avvikling av tjenester hos kultur og velferd.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	220 161	220 161	220 161	220 161
Sum Tekniske justeringer	-1 920	-1 920	-1 920	-1 920
Sum Vedtak forrige periode	-150	-21 744	-21 744	-21 744
Sum Budsjettendring i år	2 554	2 354	2 354	2 354
Sum Lønns- og prisvekst	5 824	5 824	5 824	5 824
Konsekvensjusteringer	6 308	-15 486	-15 486	-15 486
Konsekvensjustert ramme	226 469	204 675	204 675	204 675
Endringer i tidligere vedtatte tiltak				
Integrering og bosetting	23 927	0	0	0
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak	23 927	0	0	0
Driftskonsekvens				
Investering elvepark	200	500	500	500
Sum Driftskonsekvens	200	500	500	500
Nye tiltak				
Økt behov vedlikehold parker, anlegg og utstyr	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Nye tiltak	1 000	1 000	1 000	1 000
Nye tiltak og realendringer	25 127	1 500	1 500	1 500
Ramme 2024-2027	251 596	206 175	206 175	206 175

Økonomiplan for 2024-2027

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Mål 2024	Mål 2027
I 2030 er Kongsberg et lavutslippssamfunn	Bidra til bevissthetsøkning og holdningsendring gjennom å sette klima og miljø på dagsorden	Årlig bibliotekstatistikk	25	0
	Gjennomføre vedtatt handlingsplan for urbant landbruk, samt forankre plan for videreføring av prosjektet i tråd med kommunestyrets budsjettvedtak			
	Videreutvikle kunnskapsmoduler for utdanning og fritid hos vitensenter om klimarelaterte temaer			
I 2030 er Kongsbergsamfunnet et attraktivt og offensivt vertskap for nasjonale og internasjonale selskaper som utvikler høyteknologiske produkter, systemer og tjenester	Organisere og operasjonalisere "Elveparkprosjektet" jfr. kommunestyrevedtak desember 2021			
	Realisere sentrumstiltak etter tildelte ressurser (investeringsmidler) samt søke mulige samarbeidspartnere for delfinansiering av ytterligere tiltak			
	Styrke innsatsen innenfor tilrettelegging og synliggjøring av friområder og ferdselsårer i tett samarbeid med frivilligheten, engasjerte innbyggere og mulige samarbeidspartnere for delfinansiering av tiltak.			
	Videreutvikle biblioteket som litteraturhus, kunnskapsbank, møteplass og Ung i bibliotek	Årlig bibliotekstatistikk	270 000	280 000
I 2030 har Kongsberg en bydel som kan karakteriseres som en «øko/miljølandsby»	Videreutvikle kulturskolen som musisk ressurscenter			
	Videreutvikle vitensenter med dybde, kjerne og breddeprogram for barn og unge - samt relevant veiledning av lærere			
	I 2030 har Kongsberg kommune en effektiv og nyskapende organisasjon med evne til rask omstilling. Tjenestene utvikles i samskapning med brukere, frivillige, academia og næringslivet	Aktiv bruk av Husbankens hjelpemidler for å gi vanskeligstilte på boligmarkedet mulighet til å eie og beholde sin egen bolig	Antall innvilgede søknad om startlån og tilskudd	50
	Arbeide for å begrense lange stønadsløp for unge under 24 år	Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år	3,5	3,0

Økonomiplan for 2024-2027

Hovedmål

Delmål	Indikator	Mål 2024	Mål 2027
Færrest mulig barnefamilier er avhengig av økonomisk sosialhjelp. Det skal alltid tas hensyn til barnets beste i vurderinger av søknader om sosialhjelp.	Antall barn i familier som mottok sosialhjelp	215	200
Tilrettelegge for introduksjonsprogram for flyktninger gjennom differensiert programtid, karriereveiledning, livsmestringskurs, foreldreveiledning mv.	Antall deltagere på introduksjonsprogram	120	0
Tilrettelegge for oppgraderte selvbetjente løsninger, gode søkefunksjoner, integrerte servicefunksjoner, omforming av formidlingsstrategier/tiltak	Årlig bibliotekstatistikk	6	6
Tilrettelegge for varierte fritidskontaktjenester til mennesker med særskilte behov	Antall mottakere av fritidskontaktjenester	240	240
Tilrettelegge for veiledning av vitensenteret for fritid og utdanning i Kongsbergregionen i tråd med tildelte ressurser fra relevante kommuner			
Utvikle flere gratis lavterskel møteplasser i det forebyggende ungdomsarbeidet i Ung kultur			
Videreutvikle "Ung i bibliotek" i samskaping med ungdomsstyret, ungdomsråd og ulike ungdomsmiljøer	Årlig bibliotekstatistikk	6	6
Videreutvikle bibliotek som litteraturhus, kunnskapsbank, møteplass og Ung i bibliotek	Årlig bibliotekstatistikk	45	55
Videreutvikle samhandlingsløsninger med frivillige og profesjonelle med arrangementsavvikling i Kongsberg.			
Videreutvikle Ung kultur i tråd med prosess som nasjonal pilot med fokus på samskaping med ungdomsmiljøer, ungdomsstyrer, Kongsberg ungdomsråd og andre relevante råd			
I 2030 har Kongsberg kommune og kommunens innbyggere omforent forståelse av hvilke forventninger en kan ha til kommunens tjenester	Videreutvikle Ung kultur i tråd med arbeid som tidligere nasjonal pilot, med fokus på samskaping med ungdomsmiljøer, ungdomsstyrer, Kongsberg		

Økonomiplan for 2024-2027

Hovedmål	Delmål	Indikator	Mål 2024	Mål 2027
	ungdomsråd , samt relevante råd			
I 2030 har Kongsberg samfunnsaktive innbyggere som skaper sin egen fremtid ved å engasjere seg	Videreutvikle Ung kultur i tråd med tidligere prosess som nasjonal pilot, med fokus på samskaping med ungdomsmiljøer, ungdomsstyrer, Kongsberg ungdomsråd og andre relevante råd			
I 2030 har tjenester som handel, reiseliv og konferanseaktiviteter vokst. Næringene forsterker Kongsbergs nasjonale og internasjonale attraktivitet for etableringer og investeringer	Videreutvikle kulturskolen som et musisk ressurscenter i et oppgradert Fredheim			
	Videreutvikle Ung kultur i tråd med tidligere prosess som nasjonal pilot, med fokus på samskaping med ungdomsmiljøer, ungdomsstyrer, Kongsberg ungdomsråd og andre relevante rådsfunksjoner			
Kongsberg kommune legger til rette for langsiktig befolkningsvekst. Kommunen beholder og tiltrekker seg unge innbyggere.	Bosette det antallet flyktninger som er vedtatt i kommunestyret	Antall flyktninger bosatt	100	0
	Kulturanleggsplan 2022 - 2025 tilrettelegger anlegg. scener, lekeplasser, parker, badeplasser og andre blågrønne tiltak som øker kommunens attraktivitet både for innbyggere og potensielle innbyggere, samtidig som tiltakene bygger opp om reise- og opplevelsesnæringen i Kongsberg			
	Videreutvikle kulturskolen som musisk ressurscenter i et oppgradert Fredheim	Andel elever i grunnskolealder (6 - 15 år) i kommunens "kjerneprogram" i kulturskole, pst.	14	22
	Videreutvikle Ung kultur i tråd med tidligere prosess som nasjonal pilot, med fokus på samskaping med ungdomsmiljøer, ungdomsstyrer, Kongsberg ungdomsråd og andre relevante råd			
Redusert sykefravær	Redusert sykefravær i handlingsprogram perioden	Redusert sykefravær	6,0 %	5,0 %

Aktiv bruk av Husbankens hjelpemidler for å gi vanskeligstilte på boligmarkedet mulighet til å eie og beholde sin egen bolig

Vedtatt i boligsosial plan 2023 - 2030:

Årlig økning i låneopptak av startlånsmidler på ca. 5 prosent fra 2023 nivå for å imøtekomme inflasjon og prisvekst i boligmarkedet

Årlig økning i rammen for boligtilskudd, slik at rammen utgjør om lag 5prosent av det årlige låneopptaket av startlånsmidler

Målgruppa mottar informasjon og veiledning om ordningene gjennom egnede kanaler

Utforske nye tiltak og virkemidler som vil fremme formålet

Bidra til bevissthetsøkning og holdningsendring gjennom å sette klima og miljø på dagsorden

Arrangere miljø- og litteraturfestivalen Miljøko i april 2024.

Bosette det antallet flykninger som er vedtatt i kommunestyret

Ved anmodning om bosetting av flykninger fra sentrale myndighetene (IMDI) skal kommunen analysere kapasitet og fremme en anbefaling til kommunestyret

Færrest mulig barnefamilier er avhengig av økonomisk sosialhjelp.

Det skal alltid tas hensyn til barnets beste i vurderinger av søknader om sosialhjelp.

NAV er opptatt av å forebygge sosiale og økonomiske problemer. Det er derfor viktig å ha fokus på barnefamilier, for å forebygge utenforskap. Det er også viktig at barn i familier som mottar sosialhjelp har samme oppvekstvilkår som andre.

Tilrettelegge for varierte fritidskontaktjenester til mennesker med særskilte behov

Fritidskontaktjenester i form av en til en, deltagelse i gruppe og fritid med bistand til ulike målgrupper; mennesker med psykiske utfordringer, mennesker med utviklingshemming og mennesker med funksjonshemming.

Målprosess

I budsjett og handlingsprogram 2024-2027 har kommunedirektøren videreført fjorårets arbeid med å knytte hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel nærmere kommunens tjenesteområder. Dette gjøres gjennom å sette delmål og indikatorer per satsingsområde innenfor hvert tjenesteområde. Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområder, og at vi arbeider sammen på tvers av sektorer for å oppnå den ønskede utviklingen. I handlingsprogrammet er det lagt vekt på å velge indikatorer som er målbare og som er styrbare ved at kommunen kan påvirke resultatet helt eller delvis gjennom å iverksette tiltak.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum	Sum øvrige år					
	2024	2025	2026	2027	2024-27	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Bibliotek, oppgraderinger og ombygninger	0,2	0,9	0,2	1,2	2,6	0,8	0,4	0,4	0,3	0,3	0,0
Div behov for oppgradering	0,3	0,3	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Energiltak Gamle Kinoen og bygging av torg	9,0	0,0	0,0	0,0	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Heis på Mølla	6,5	0,0	0,0	0,0	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Idretts- og svømmehall, gulvvaskemaskin	-0,0	0,1	0,1	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Idretts- og svømmehall, moppevaskemaskin og tørketrommel	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
NAV, møbler, IT -utstyr og annet utstyr	1,3	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny svømmehall	10,0	10,0	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ung kultur, instrumenter kulturskolen	0,2	0,0	0,2	0,0	0,5	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Ung kultur, inventar og utstyr ungdomsklubbene	0,2	0,0	0,0	0,2	0,5	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Ung kultur, utstyr kulturskolen	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ung kultur, utstyr Vitensenteret	0,0	0,5	0,0	0,0	0,5	0,5	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0
Utvikling og anlegg, elvepark	10,0	20,0	1,0	1,0	32,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,0
Utvikling og anlegg, kommuneplan byområder/ sentrumsplan	1,2	1,2	0,0	0,0	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utvikling og anlegg, kulturanleggsplan	11,0	11,0	11,0	11,0	44,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	0,0
Utvikling og anlegg, lekeplasser	0,5	0,5	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utvikling og anlegg, Skatepark og nærmiljøanlegg sentrumsområdet	1,5	1,5	1,5	1,5	6,0	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	0,0
Utvikling og anlegg, utskifting maskiner/ utstyr	6,6	3,0	3,0	3,0	15,6	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	0,0
Sum investeringsprosjekter	59,1	49,1	17,1	18,0	143,3	18,0	16,9	17,4	17,3	16,8	0,0

SAMFUNNSUTVIKLING OG TEKNISKE TJENESTER

Om tjenesteområdet

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester består av følgende seksjoner:

- Vei og trafikk
- Vann, avløp og renovasjon (VAR)
- Samfunnsutvikling
- Brann og redning

Kommunalsjefen har i tillegg til nevnte fire seksjoner, en medarbeider i rollen kommuneplanlegger som rapporterer direkte til kommunalsjef. Enhet for Samfunnsutvikling og tekniske tjenester skal bidra til drift og utvikling av Kongsberg kommune hvor samfunnsutvikling i bred forstand vektlegges. Det er et mål at seksjoner i teknisk, og enheten sett under ett, skal være en pådriver for tverrsektoriell samordning av utviklingen i Kongsberg kommune.

Med bakgrunn i vedtak på kommuneplanens samfunnsdel foreligger det en portefølje av tidligere forankrede mål og tiltak innenfor de fire innsatsområdene Vekst og attraktivitet, Næringsutvikling, Klima og Kommunale tjenester i endring. Nærmere om portefølje av tiltak vil bli innarbeidet i virksomhetsplanen som kommunedirektøren vil etablere i tråd med kommunestyrets vedtak på endelig budsjett og handlingsprogram for 2024 - 2027. I 2024 vil kommunedirektør innenfor gjeldende rammer prioritere:

- Igangsetting av prosess for rullering av kommuneplanen, herunder by- og stedsutvikling i hele kommunen. Første steg er å utarbeide og behandle planstrategien i henhold til krav i plan- og bygningsloven.
- Forbedre samarbeid og kommunikasjon på tvers av enhetene internt i kommuneadministrasjonen, overfor andre samarbeidsparter og overfor tiltakshavere og innbyggere.
- Være en pådriver for bruk av Framsikt som verktøy for utarbeidelsen nye planer, slik at nye planer og budsjett- og handlingsprogrammer utarbeides i samme programvare.
- Kvalitet og vekt på utvikling i alt planarbeid, med forvaltning og oppfølging hvor man er i forkant og raskt klarer å svare opp på nye initiativ, ideer og tiltak.
- Vedlikeholde, utvikle og fornye teknisk infrastruktur. Fornyelse kommer til uttrykk blant annet gjennom budsjetterte poster til fornyelse av utstyr hos brann og redning.
- Prosjektering og oppføring av nytt rensesanlegg i Sellikdalen er en viktig prosess i 2024 og i kommunestyreperioden i sin helhet, og dette er budsjettert under kapittel 215 (selvkost - gebyrfinansierte tjenester).
- Bidra i arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap for å trygge liv og verdier i Kongsbergsamfunnet.
- Forsterke kompetanse om utbyggingsavtaler og rekkefølgekrav i reguleringsplaner.

Kort oppsummert vil imidlertid alle aktiviteter i enheten kunne beskrives i følgende punkter:

1. Samfunnsutvikling og tekniske tjenester er i økonomi- og budsjettsammenheng delt i to hovedområder. Rammefinansiert virksomhet forholder seg til kommunestyrets vedtatte budsjetttramme for den konkrete virksomheten, og må tilpasse virksomheten innenfor disse

Økonomiplan for 2024-2027

rammene. Det andre hovedområdet er selvkostfinansiert virksomhet. Av samlet verdiskapning innenfor enheten, utgjør selvkostfinansiert virksomhet om lag 63 prosent. Selvkostøkonomien gjennomgås og revideres årlig av kommunerevisjon, og i et tett samarbeid mellom seksjonsledere, økonomiavdelingen og ekstern rådgiver på selvkostområdet. Selvkostområdene er omtalt nærmere i detalj i eget hovedkapittel, Tekniske tjenester – selvkost.

2. Det er kun vann, avløp og renovasjon som utelukkende finansieres med fakturerte gebyrer. Rammefinansiert virksomhet inngår alle de tre øvrige seksjonene Brann og redning (44 prosent, Vei og trafikk 28 prosent og Samfunnsutvikling 24 prosent, samt at overordnet planlegging/kommuneplan som også finansieres over rammen gitt av kommunestyret (3 prosent). Tallene i parentes utgjør andelen av netto ramme på omtrent 78 mill. kroner i foreslått budsjett.

Kostra-analyse

	Kongsberg 2021	Kongsberg 2022	Horten	Lillehammer	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Produktiviteten						
Netto driftsutgift per km kommunal vei og gate (B)	249 310	254 392	135 869	291 068	176 666	182 718
Årsverk i brann- og ulykkes vern per 1000 innbyggere (årsverk)	1,35	1,28	0,76	0,91		0,72
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Antall km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for	55	55	13	32	753	5 706
Brutto driftsutgifter til gatebelysning. i 1000 kr langs kom. veier og gater	3 676	5 852	2 126	3 854	95 476	680 752
Fylkesvei, lengde i kilometer	156	156	60	155	4 595	44 775
Kommunal vei og gate. Antall kilometer	174	176	137	147	5 230	38 780
Kommunale veier og gater i km med belysning	126	127	136	151	4 550	26 150
Private veier i km	383	398	167	475	11 035	99 721
Andre nøkkeltall						
Netto driftsutgifter (330) Samferdselsbedrifter/transporttiltak	-817	270	-2 620	-7 276	-36 052	-606 033
Netto driftsutgifter (332) Kommunale veier	43 380	44 773	18 614	42 787	923 961	7 083 227
Utgifter til vedlikehold i prosent av netto driftsutgifter til kommunale veier	6,0 %	2,6 %	28,4 %	1,5 %	20,2 %	21,0 %

Status og utfordringer

Status i enhet for Samfunnsutvikling og tekniske tjenester kan beskrives som følger

I seksjon for Samfunnsutvikling inngår Byggesak, som hvert år mottar og behandler om lag 600 søknader på grunnlag av rammer i plan- og bygningsloven. Det utstedes i størrelsesorden 250 midlertidige brukstillatelser og ferdigattester. Det arbeides årlig med 10-20 store ulovlighets saker, 30 klagesaker, og 50-60 tilsynssaker. Videre er det til enhver tid rundt 50 reguleringsplaner/planendringer til behandling. Landbruk og miljø forvalter og kontrollerer 30-35 mill. kroner i tilskudd til landbruk, skog og miljøtiltak, i tillegg til veiledning, næringsutvikling og oppfølging av lover og forskrifter. Kart og Geodata

gjennomfører registrering i matrikkel - og digitalt kartgrunnlag - summen av de endringer og tiltak Plan- og byggesak produserer. Videre behandles i størrelsesorden 120 saker og det er gjennomført nær 20 «bygningplasseringer». Seksjonen forvalter videre datagrunnlaget for beregning og utstedelse av eiendomsskatt og kommunale avgifter i sin helhet.

Seksjonen har det siste året arbeidet godt med å rekruttere nye medarbeidere, som følge av noe høyere turn over enn tidligere år. Kommunedirektør vurderer at seksjonen nå er godt rustet med hensyn til kapasitet og bemanning til å håndtere oppgavene framover. Byggebransjen i landet er for tiden preget av nedgangstider som følge av stigende renter, dyrtid og redusert interesse fra kjøpergruppene til ulike typer prosjekter. Det er for tidlig å si hvordan dette vil påvirke seksjonens tilfang av nye planinitiativer og byggesaker. Inntil videre er volumet nokså stabilt.

Seksjon Vann, avløp og renovasjon (VAR) leverer renovasjon, vann og avløpstjenester til ordinære husstander og deler av fritidsbebyggelsen. Våre abonnenter mottar daglig våre tjenester i en drift som løper 24/7. Renovasjonstjenesten har fortsatt pågang av besøkende og vi overvåker avfallsmengdene og kildesorteringsgraden på avfallet. Seksjonen arbeider strukturert og godt med fornyelse av infrastruktur i hovedavløpsnett, og er i ferd med å prosjektere nytt renseanlegg i Sellikdalen (begge finansiert under kapittel 215 - selvkost/gebyrer).

Seksjon Vei og Trafikk forvalter, drifter og vedlikeholder 226 kilometer km. kommunal vei, og gang- og sykkelvei, i tillegg til plasser og torg i hele kommunen. Forvaltningen av Knutepunktet sorterer også under seksjonen. Dette innebærer brøyting, strøing kantslått, overvann, gatelys, saksbehandling med mer. Trafikkavdelingen arbeider aktivt med trafiksikkerhet, samt utvikling og håndheving av parkering.

Kongsberg brann og redning har om lag 800 utrykninger årlig, fordelt med 600 på Kongsberg og 200 på Hvittingfoss brannstasjon. Totalt 59 ansatte arbeider med at brannforebygging og beredskap ivaretas på et høyt nivå, på tvers av avdelinger og seksjoner i Kongsberg kommune. Brann og redning har videre egen dykkertjeneste.

Kommuneplanlegger og seksjon samfunnsutvikling har gjort ny kommuneplans arealdel mer kjent blant interne og eksterne interessenter, blant annet gjennom deltakelse i Kongsberg næringsforening sitt forum for bygg, anlegg og eiendom. Kommuneplanlegger har bistått flere kommunalsjefer med å utarbeide temaplaner innenfor andre tjenesteområder, blant annet i arbeidet med temaplaner for barnehage- og skolestruktur, som ble vedtatt i kommunestyret per august 2023. En mulighetsstudie for videreutvikling av Hvittingfoss sentrum ble derfor presentert for UMU per september 2023, og anbefalingene ble vedtatt å være veiledende for plansaker i Hvittingfoss framover.

Utfordringer

Innenfor rammefinansiert virksomhet ligger hovedutfordringene i å tilpasse virksomheten til vedtatte rammer først og fremst på de to seksjonene Brann og Redning, og Vei og trafikk. På seksjon for Samfunnsutvikling er det noe enklere å tilpasse aktivitetsnivået til gjeldende ramme, og konsekvensen er først og fremst at man har en gitt kapasitet til å forestå nødvendig saksbehandling. Seksjonen består av følgende rammefinansierte tjenesteområder: Offentlige planer, kart og geodata, landbruk og miljø, samt administrasjon av eiendomsskatt.

Når det gjelder brann og redning er utgiftene i stor grad knyttet til lovgitte krav til beredskap og kapasiteter. Bemanning og innsats styres ut ifra vedtatt brannordning (vaktberedskap) samt hendelser og behov, kombinert med krav til løpende kurs og oppdatering. Det har i etterkant av pandemien

oppstått både høyere sykefravær, og etterslep på kurs og utdanning som har gitt store utfordringer å holde seg innenfor gjeldende budsjett for lønn og overtid. Videre har man en betydelig materiellmengde som må vedlikeholdes og løpende holdes oppdatert. Det er på det rene at man over tid ikke har klart å kompensere for den prisveksten som finner sted, og det oppstår ubalanse mellom utgifter og finansiering også innenfor innkjøp og løpende vedlikehold/reparasjoner av materiell. Kommunedirektør har kontinuerlig dialog med seksjonen, med mål om å levere gode tjenester, på en ressurseffektiv måte, innenfor tilgjengelige rammer.

Utgifter til kommunale veier (kroner per km). er en post som varierer fra år til år. Dette skriver seg åpenbart fra årlige variasjoner knyttet til vær og føreforhold, som igjen virker direkte inn i driftsutgiftene. Kongsberg kommune forsøker i tillegg til ordinær drift og vedlikehold, kontinuerlig å øke tilrettelegging for gående og syklende. Det prioriteres derfor noe ekstra ressurser til dette. Det er på det rene at rammer for driftsutgifter til kommunale veier ikke har holdt tritt med en årlig tilførsel av nye kommunale veier (økt behov). Videre er det en prisvekstutvikling på kjøpte varer og tjenester i driften som ikke alltid har blitt kompensert med deflator. Seksjonens budsjett går derfor i det alt vesentlige til rene driftsutgifter (brøyting, strøying, feiing mv), og det er svært begrenset med midler til vedlikehold. KOSTRA-tall på tjenesteområdet for 2022 viser at kommunen benytter 2,6 prosent de totale utgiftene til vedlikehold (97,4 pst. går til drift). Tilsvarende tall for kostragruppe (og landet utenom Oslo) er om lag 21 prosent. I Viken er tallet for gjennomsnittet av kommunene 13,8. Det er altså på det rene at man pådrar seg et akkumulert vedlikeholds etterslep på vei-infrastruktur.

Veiseksjonen har de senere årene hatt store utfordringer knyttet til økonomiske rammer for drift og vedlikehold. I hovedsak knytter dette seg til betjening av nye kilometer med veier, overvannshåndtering og strøm til gatelys. Strømprisene har normalisert seg etter 2022, men det er i 2023 fortsatt usikkerhet knyttet til prisutviklingen i markedet på energi og elektrisitet framover. Veg seksjonen har et merforbruk så langt i 2023, som blant annet skyldes det ekstraordinære store snøfallet vintersesongen 2022/2023. Det er foreslått en økning i bevilgningsrammen på 1 MNOK til vegformål for 2024, jamfør omtalen under prioriteringer i perioden.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hvilke oppdrag tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene, følge opp strategiene og nå målene i kommuneplanen. Kommunedirektøren foreslår å bevilge midler i fireårsperioden for å forberede og gjennomføre det forsinkede prosjektet for retaksering av alle bygg og anlegg som ligger i eiendomsskattegrunnlaget for kommunen. Et fornyet takseringsgrunnlag er vesentlig, for å kunne beregne og skrive ut eiendomsskatt innenfor de til enhver tid gjeldende eiendomsskattesatser.

Ut over forslaget om bevilgning til eiendomsskatteprosjektet, er det foreslått prioritert 1 MNOK i økt budsjetttramme til vedlikehold av kommunale veier og gatelys. Øvrige rammer er i hovedsak videreført på samme nivå som i 2023. Det er ikke funnet rom for andre nye tiltak, og det blir en krevende utfordring å opprettholde prioritering av allerede pågående drift og aktiviteter i 2024, på nivå med 2023.

Ut over de konkrete forholdene nevnt over, og innenfor de begrensninger som rammer og ressurser setter, så vil enheten prioritere følgende:

- Igangsetting av prosess for rullering av kommuneplanen, herunder by- og stedsutvikling i hele kommunen. Første steg er å utarbeide og behandle planstrategien i henhold til krav i plan- og bygningsloven.

Økonomiplan for 2024-2027

- Forbedre samarbeid og kommunikasjon på tvers av enhetene internt i kommuneadministrasjonen, overfor andre samarbeidsparter og overfor tiltakshavere og innbyggere.
- Være en pådriver for bruk av Framsikt som verktøy for utarbeidelsen nye planer, slik at nye planer og budsjett- og handlingsprogrammer utarbeides i samme programvare.
- Kvalitet og vekt på utvikling i alt planarbeid, med forvaltning og oppfølging hvor man er i forkant og raskt klarer å svare opp på nye initiativ, ideer og tiltak.
- Vedlikeholde, utvikle og fornye teknisk infrastruktur. Fornyelse kommer til uttrykk blant annet gjennom budsjetterte poster til fornyelse av utstyr hos brann og redning.
- Prosjektering og oppføring av nytt renseanlegg i Sellikdalen er en viktig prosess i 2024 og i kommunestyreperioden i sin helhet, og dette er budsjettert under kapittel 215 (selvkost - gebyrfinansierte tjenester).
- Bidra i arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap for å trygge liv og verdier i Kongsbergsamfunnet.
- Forsterke kompetanse om utbyggingsavtaler og rekkefølgekrav i reguleringsplaner.

Det vises til målstrukturen og nærmere utarbeidede virksomhetsplaner i etterkant av vedtatt budsjett for nærmere detaljer rundt aktiviteter og tiltak.

Eiendomsskatteprosjekt

Kommunestyret vedtok i budsjettet for 2023 prioritering av Eiendomsskatteprosjekt i perioden 2023-2025. Prosjektet har blitt forsinket som følge av stort press på den daglige driften på seksjon samfunnsutvikling, i kombinasjon med en rekke rekrutteringsprosesser for å opprettholde kapasiteten det siste året. Kommunedirektør tar sikte på å utlyse prosjektlederstillingen før jul, slik at prosjektet kommer i gang over nyåret. Budsjettforslaget for 2024 inneholder derfor forslag om forskyvning av satsingen til perioden 2024 - 2026, og kommunedirektør legger inn midler til gjennomføring av eiendomsskatteprosjektet med matrikkelheving av bygningsdelen i perioden 2024-2026. Kommunedirektøren vil komme tilbake til framdrift og videre planlegging for dette prosjektet når prosjektlederstillingen er besatt og planleggingen har blitt tatt noen steg videre.

I eiendomsskatteoven er det et utgangspunkt at det skal skje en hovedtaksering hvert 10. år. Forrige hovedtaksering av eiendomsskatt i Kongsberg kommune trådte i kraft 1. januar 2015. Det vil dermed tilsi at neste hovedtaksering skal tre i kraft 1. januar 2025. Prosjektet vil i handlingsprogramperioden 2024 - 2027 i utgangspunktet ikke ha tilstrekkelig med midler til at kommunen får ferdigstilt ny alminnelig taksering til 1. januar 2025. I den forbindelse vil kommunen måtte forholde seg til følgende forutsetninger og valg:

- Eiendomsskattetakster skal som hovedregel stå fast i ti år. En alminnelig taksering må omfatte alle skattepliktige eiendommer slik at de nye takstene får virkning fra det samme skatteåret.
- Kommunestyret har mulighet for å bruke eiendomsskattetakstene ut over tiårsperioden. Kommunestyret kan vedta at takstene skal stå urørt i inntil tre år ut over tiårsperioden, eller at takstene skal kontorjusteres.

Økonomiplan for 2024-2027

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	73 133	73 133	73 133	73 133
Sum Tekniske justeringer	545	545	545	545
Sum Vedtak forrige periode	1 600	-1 500	-3 000	-3 000
Sum Lønns- og prisvekst	5 004	5 004	5 004	5 004
Konsekvensjusteringer	7 149	4 049	2 549	2 549
Konsekvensjustert ramme	80 282	77 182	75 682	75 682
Nye tiltak				
Til vedlikehold av kommunale veier og gatelys	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Nye tiltak	1 000	1 000	1 000	1 000
Nye tiltak og realendringer	1 000	1 000	1 000	1 000
Ramme 2024-2027	81 282	78 182	76 682	76 682

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Mål	Mål
			2024	2027
I 2030 er Kongsberg et lavutslippssamfunn	Geografisk klimagassutslipp i Kongsberg kommune (samfunnsnivå)	Klimafotavtrykk, kommunal virksomhet - ant. Tonn Co2-ekvivalenter	17 100	15 600
I 2030 er Kongsbergsamfunnet et attraktivt og offensivt vertskap for nasjonale og internasjonale selskaper som utvikler høyteknologiske produkter, systemer og tjenester	I prosess			
I 2030 har Kongsberg en bydel som kan karakteriseres som en «øko/miljølandsby»	Etablere forum med relevante, eksterne aktører for utvikling av øko-/miljølandsby, eller -bydel.	Målparameter i prosess		
I 2030 har Kongsberg kommune en effektiv og nyskapende organisasjon med evne til rask omstilling. Tjenestene utvikles i samskapning med brukere, frivillige, akademia og næringslivet	I prosess			
I 2030 har Kongsberg kommune og kommunens innbyggere omforent forståelse av hvilke forventninger en kan ha til kommunens tjenester	I prosess			
I 2030 har Kongsberg samfunnsaktive innbyggere som skaper sin egen fremtid ved å engasjere seg	I prosess			
I 2030 har tjenester som handel, reiseliv og konferanseaktiviteter vokst. Næringene forsterker Kongsbergs nasjonale og internasjonale attraktivitet for etableringer og investeringer	I prosess			
I 2030 tåler infrastrukturen flom og overvannssituasjonen	Bygge, drifte og vedlikeholde infrastruktur for overvann.	Andel kartlagt overvannsnett (målparameter i prosess)		
		Andel sandfang som er inspisert og tømt pr år (målparameter i prosess)		

Hovedmål	Delmål	Indikator	Mål	Mål
			2024	2027
		Antall skader på bebyggelse som følge av overvann, rapportert til kommunen (måleparameter i prosess)		
Kongsberg kommune legger til rette for langsiktig befolkningsvekst. Kommunen beholder og tiltrekker seg unge innbyggere.	I prosess			
Redusert sykefravær	Redusert sykefravær i handlingsprogram perioden	Redusert sykefravær	4,5 %	4,5 %

Bygge, drifte og vedlikeholde infrastruktur for overvann.

Når områder bebygges endres naturlige vannveier for nedbør og smeltevann, frem til større bekker og elver som tar vannet videre. Tette flater, som tak, asfalt, steinlegging mv. gjør at vann raskere presser på vannveiene. Det må derfor bygges infrastruktur for å samle opp, forsinke og lede overvann til naturlige vannveier. Hvis ikke vil man få flom, oversvømmelser og skader på eiendom, bygg og anlegg. For å unngå uheldige konsekvenser, og takle stadig større nedbørsmengder (klima-tilpasning) må overvannsinfrastruktur bygges ut, driftes og vedlikeholdes.

Etablere forum med relevante, eksterne aktører for utvikling av øko-/miljølandsby, eller -bydel.

Kongsberg kommune er forvaltningsmyndighet og må drøfte/beskrive regulatoriske rammer, begrensninger og muligheter for å realisere fysiske tiltak. Kommunen kan ta en rolle for å ha oversikt over, samle og samarbeide med eksterne aktører, grunneiere og utviklere som ønsker å realisere tiltak som faller inn under kriterier for øko-/ og/el. miljølandsby og/eller bydel.

Geografisk klimagassutslipp i Kongsberg kommune (samfunnsnivå)

Tall fra sentrale datakilder (Miljødir.) som baserer seg på geografisk fordeling av klimagassutslipp. Dette er informasjon om hva som bidrar til direkte klimagassutslipp i kommunen (industri, trafikk, jordbruk), men det sier ikke noe om indirekte klimagassutslipp (forbruk av varer produserte utenfor kommunegrensene, reise utenfor kommunegrensene og til andre land).

Reduksjon klimafotavtrykk, kommunens virksomhet

Klimaregnskap på egen virksomhet er beregnet gjennom Asplan Viak sin klimakostmodell. Denne modellen beregner klimafotavtrykket til en virksomhet gjennom å både beregne direkteutslipp (scope 1), energibruk (scope 2) og andre innkjøpte varer og tjenester (scope 3). Klimakost benyttet kombinasjonen av to metoder for å beregne klimafotavtrykk: 1) Livsløpsvurdering (LCA) der en ser på klimafotavtrykket per fysiske innsatsfaktor 2) Miljøutvidet kryssløpsanalyse der en ser på klimafotavtrykk til innkjøp i NOK Sistnevnte metode er forholdsvis unik for klimakost, der en benytter data fra KOSTRA til å se på hva ulike kommuner kjøper inn av varer og tjenester (innkjøpsarter) og også

til hvilke områder i kommune dette kjøpes inn til (tjenestefunksjoner). Siden data er tilgjengelig i KOSTRA på et standardisert format, er det effektivt å kunne gjøre beregninger ut fra dette.

Målprosess

I budsjett og handlingsprogram 2024-2027 har kommunedirektøren videreført fjorårets arbeid med å knytte hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel nærmere kommunens tjenesteområder. Dette gjøres gjennom å sette delmål og indikatorer per satsingsområde innenfor hvert tjenesteområde. Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområder, og at vi arbeider sammen på tvers av sektorer for å oppnå den ønskede utviklingen. I handlingsprogrammet er det lagt vekt på å velge indikatorer som er målbare og som er styrbare ved at kommunen kan påvirke resultatet helt eller delvis gjennom å iverksette tiltak.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum	Sum øvrige år					
	2024	2025	2026	2027	2024-27	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Brann og redning, 10 års kontroll lift	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Brann og redning, HMS-tiltak	0,3	0,3	0,3	0,3	1,2	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,0
Brann og redning, nytt samband	0,2	0,2	0,2	0,2	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Brann og redning, oppgradering øvelsesområde	0,0	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Brann og redning, permanent lagerhall	3,8	0,0	0,0	0,0	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Brann og redning, skogbrannutstyr	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Brann og redning, utskifting bilpark	6,0	2,0	0,8	10,0	18,8	9,0	6,0	7,5	2,5	8,0	0,0
Brann og redning, utskifting kjøretøy	1,4	1,4	0,7	1,3	4,8	1,6	0,7	0,8	0,0	0,0	0,0
Brann og redning, vannskuter	0,6	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reasfaltering	1,2	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vei, aksjon skolevei	0,5	0,5	0,5	0,5	2,0	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,0
Vei, hovedplan	3,0	3,0	3,0	3,0	12,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	0,0
Vei, hovedplan overvann	3,2	3,2	3,2	3,2	13,0	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	0,0
Vei, innkjøp av biler og maskiner	1,2	1,4	1,9	2,4	7,0	0,6	5,6	3,4	1,2	2,8	0,0
Vei, kommunale veier	5,0	5,0	5,0	5,0	20,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	0,0
Vei, utskifting av gatelys	2,5	2,5	2,5	2,5	10,0	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	0,0
Sum investeringsprosjekter	30,0	19,9	18,6	28,4	97,0	25,9	27,0	26,3	18,4	25,4	0,0

TEKNISKE TJENESTER - SELVKOST

Om tjenesteområdet

Av samlet verdiskapning innenfor enheten, utgjør selvkostfinansiert virksomhet cirka 63 prosent. Selvkostøkonomien gjennomgås i et tett samarbeid mellom seksjonsledere, økonomiavdelingen og ekstern rådgiver på fagområdet. Kongsberg kommune benytter selvkostmodellen.

Kommunen har selvkostfinansiering av følgende tjenester til kommunens innbyggere innenfor følgende tre seksjoner:

VAR-seksjon

- Vannproduksjon og -forsyning
- Avløpsinnsamling og rensing
- Slamtømming
- Renovasjon

Kongsberg Brann og redning

- Feiing og tilsyn, knyttet til brannforebygging

Samfunnsutvikling

- Saksbehandling av private reguleringsplaner
- Byggesaksbehandling
- Oppmåling
- Eierseksjonering

Gebyrregulativet for selvkostområdene vedtas i kommunestyrets budsjettbehandling.

Selvkostfinansierte virksomheter må dimensjonere og tilpasse omfang og kvalitet på tjenester innenfor det totale inntektsgrunnlaget som fakturering av vedtatte gebyrer genererer. Kommunen har ikke anledning til å gå med overskudd på selvkost. Det er ikke anledning til å anvende inntekter på ett selvkostområde til kostnader som påløper innenfor andre deler av kommunens virksomhet.

Det er et mål at justering av gebyrsatser kan skje med «små skritt» opp/ned og stort sett innenfor omfanget av ordinær lønns- og prisvekst i kommunal sektor. Som varslet over flere år vil unntaket fra dette være innenfor områdene vann og avløp. Kongsberg kommune har blant landets laveste gebyrer på VA-området. Det er imidlertid i tråd med vedtatte mål og ambisjoner i kommunestyret å sette betydelig fart på å oppgradere infrastrukturen. Oppgraderte dam-anlegg, samt ferdigstilt høydebasseng på Lafteråsen og en lang rekke utskiftingsprosjekter i ledningsnettet (vann, avløp og separering av overvann) er gjennomført. Kommunens lånerenter har økt, og er forventet å øke ytterlig, noe som medfører et skift i kostnadsnivå (kapitalkostnader), som raskt må gjenspeiles i avgiftsnivået for å ikke få et problematisk etterslep i selvkostbalansen.

Generasjonsprinsippet gjør at kommunen ikke har hatt anledning til å forskuttere disse kostnadene i tidligere inntekter, og heller ikke har anledning til å utsette dem til fremtidige abonnenter på infrastrukturen.

Nærmere detaljer, se under [vedlegg budsjettnotat - selvkost VA](#) og [budsjettnotat - selvkost øvrige](#).

Kostra-analyse

	Kongsberg 2021	Kongsberg 2022	Horten	Lillehammer	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Produktivitet						
Renovasjon - Gebyrgrunnlag per års innbygger for kommunal avfallshåndtering (kommune)	1 279	1 187	1 168	1 508		
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	2 610	2 805	5 270	3 867	4 605	4 621
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr)	1 920	2 220	2 650	5 193	3 334	4 204

Status og utfordringer

Kongsberg kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost. Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har bokført et overskudd som er eldre enn fire år, må dette brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2019 i sin helhet være disponert innen 2024.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

Det er en rekke faktorer som påvirker selvkostresultatet og som ligger utenfor kommunens kontroll. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng), kapasitetsbegrensninger ved gjennomføring av planlagte prosjekter, samt usikre utgifter og inntekter. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet. Kalkylerenten er anslått å bli 4,2 prosent i 2024. Budsjettet er utarbeidet 28. september 2022. Tallene for 2022 viser endelig etterkalkyle, tallene for 2023 er prognostiserte verdier, mens tallene for 2024 til 2027 er budsjett-/økonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Hva angår nærmere, operative utfordringer knyttet til tjenesteområder på selvkostkapittelet, er det i budsjettssammenheng aktuelt å peke på følgende.

Nye store utfordringer som står for tur er å oppgradere avløpsnett og renseanlegg for Kongsberg by. Dette blir et betydelig løft og omfattende investeringsprosjekt for kommunen. Nærmere planer for dette vil bli behandlet i egne saker. Utvalg og politisk ledelse holdes oppdatert fortløpende.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hvilke oppdrag tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene, følge opp strategiene og nå målene i kommuneplanen. Hovedprioriteten innenfor selvkosttjenestene er fortsatt drift og produksjon i tråd med de forventningene abonnenter og brukere av selvkosttjenestene har til kommunens leveranser. Som det fremgår over, så er det i svært stor grad

Økonomiplan for 2024-2027

rettet mot daglig drift og tjenesteproduksjon, uten større omstillings- og/eller investeringstiltak.

Unntaket ligger først og fremst innenfor vann- og avløpstjenestene hvor det er høyeste prioritet å sikre styrket vannforsyning iblant annet Efteløt, samt at det må bygges nye rensesanlegg for Kongsberg by (Sellikdalen), og i Hvittingfoss. Nytt rensesanlegg i Sellikdalen er under prosjektering, og følger nå en fremdriftsplan som er avklart og godkjent av Statsforvalteren i Oslo og Viken. Anslaget til investeringsramme som er synliggjort i budsjettet er en videreføring av tidligere års budsjettanslag, og utgjør en del av beregningsgrunnlaget for framtidige prognoser i gebyrberegningen. Etter planen skal et forslag til endelig investeringsramme legges fram for politisk behandling ved årsskiftet 2023/2024.

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Mål	Mål
			2024	2027
I 2030 er Kongsberg et lavutslippssamfunn	Geografisk klimagassutslipp i Kongsberg kommune (samfunnsnivå)	Klimagassutslipp fra Kongsbergs geografiske område - ant. Tonn Co2-ekvivalenter	41 264	38 972
	Reduksjon klimafotavtrykk, kommunens virksomhet	Klimafotavtrykk, kommunal virksomhet - ant. Tonn Co2-ekvivalenter	17 100	15 600
I 2030 er Kongsbergsamfunnet et attraktivt og offensivt vertskap for nasjonale og internasjonale selskaper som utvikler høyteknologiske produkter, systemer og tjenester	I prosess			
I 2030 har Kongsberg en bydel som kan karakteriseres som en «øko/miljølandsby»	I prosess			
I 2030 har Kongsberg kommune en effektiv og nyskapende organisasjon med evne til rask omstilling. Tjenestene utvikles i samskapning med brukere, frivillige, akademia og næringslivet	I prosess			
I 2030 har Kongsberg kommune og kommunens innbyggere omforent forståelse av hvilke forventninger en kan ha til kommunens tjenester	I prosess			
I 2030 har Kongsberg samfunnsaktive innbyggere som skaper sin egen fremtid ved å engasjere seg	I prosess			
I 2030 har tjenester som handel, reiseliv og konferanseaktiviteter vokst. Næringene forsterker Kongsbergs nasjonale og internasjonale attraktivitet for etableringer og investeringer	I prosess			
I 2030 tåler infrastrukturen flom og overvannssituasjonen	Skifte ut fellesledninger og separere 2000m avløpsnett pr år.	Meter separert avløpsnett pr år	2 000	2 000
Kongsberg kommune legger til rette for langsiktig befolkningsvekst. Kommunen beholder og tiltrekker seg unge innbyggere.	I prosess			
Redusert sykefravær	Mål rapporteres under Samfunnsutvikling og tekniske tjenester			

Geografisk klimagassutslipp i Kongsberg kommune (samfunnsnivå)

Tall fra sentrale datakilder (Miljødir.) som baserer seg på geografisk fordeling av klimagassutslipp. Dette er informasjon om hva som bidrar til direkte klimagassutslipp i kommunen (industri, trafikk, jordbruk), men det sier ikke noe om indirekte klimagassutslipp (forbruk av varer produserte utenfor kommunegrensene, reise utenfor kommunegrensene og til andre land).

Reduksjon klimafotavtrykk, kommunens virksomhet

Klimaregnskap på egen virksomhet er beregnet gjennom Asplan Viak sin klimakostmodell. Denne modellen beregner klimafotavtrykket til en virksomhet gjennom å både beregne direkteutslipp (scope 1), energibruk (scope 2) og andre innkjøpte varer og tjenester (scope 3). Klimakost benyttet kombinasjonen av to metoder for å beregne klimafotavtrykk: 1) Livsløpsvurdering (LCA) der en ser på klimafotavtrykket per fysiske innsatsfaktor 2) Miljøutvidet kryssløpsanalyse der en ser på klimafotavtrykk til innkjøp i NOK Sistnevnte metode er forholdsvis unik for klimakost, der en benytter data fra KOSTRA til å se på hva ulike kommuner kjøper inn av varer og tjenester (innkjøpsarter) og også til hvilke områder i kommune dette kjøpes inn til (tjenestefunksjoner). Siden data er tilgjengelig i KOSTRA på et standardisert format, er det effektivt å kunne gjøre beregninger ut fra dette.

Skifte ut fellesledninger og separere 2000m avløpsnett pr år.

Det er avgjørende å separere overvann fra avløpsnettet for å takle krav til rensing av avløpsvannet i fremtiden. Mye nedbør "stresser" avløpsnettet og renseprosesser og det er viktig å lede regnvann i separate systemer videre til naturlige vannveier.

Målprosess

I budsjett og handlingsprogram 2024-2027 har kommunedirektøren videreført fjorårets arbeid med å knytte hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel nærmere kommunens tjenesteområder. Dette gjøres gjennom å sette delmål og indikatorer per satsingsområde innenfor hvert tjenesteområde. Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområder, og at vi arbeider sammen på tvers av sektorer for å oppnå den ønskede utviklingen. I handlingsprogrammet er det lagt vekt på å velge indikatorer som er målbare og som er styrbare ved at kommunen kan påvirke resultatet helt eller delvis gjennom å iverksette tiltak.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum 2024-27	Sum øvrige år					
	2024	2025	2026	2027		2028	2029	2030	2031	2032	2033
Avløp, hovedplan	26,5	29,0	29,0	30,0	114,5	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
Avløp, Hvittingfoss RA - utvidelse	5,0	50,0	0,0	0,0	55,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avløp, oppgradering pumpestasjoner	1,0	1,0	1,5	1,5	5,0	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Avløp, sekundærrensing - Sellikdalen renseanlegg	210,0	200,0	-0,0	0,0	410,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Brann og redning, HMS-tiltak	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Brann og redning, permanent lagerhall	1,2	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Brann og redning, utskifting kjøretøy	0,6	0,6	0,7	1,3	3,2	1,6	0,7	0,8	0,0	0,0	0,0
Renovasjon, renseløsning overvann Gomsrud	0,8	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
VA, spylebil	2,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
VA, utskifting av varebiler	0,5	0,5	0,6	0,6	2,2	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Vann, hovedplan	26,5	29,0	29,0	30,0	114,5	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0
Vann, utvidelse Efteløt vannverk	0,3	0,3	13,0	0,0	13,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vann. reservevann Hvittingfoss kommunale vannverk	0,2	0,2	0,2	15,0	15,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum investeringsprosjekter	274,7	310,7	74,1	78,5	738,0	63,9	63,0	63,0	62,2	62,2	62,1

KOMMUNELEDELSE, STAB OG STØTTE

Om tjenesteområdet

Tjenesteområde Kommuneledelse, stab og støtte omfatter toppledelsen i kommunen, samt de administrative stabs- og støttetjenestene som inngår i sentraladministrasjonen. Tjenesteområdet har ansvar for å tilrettelegge for god politisk og administrativ styring, samt ivareta en rekke fellesfunksjoner på vegne av hele organisasjonen.

Tjenesteområde Kommuneledelse, stab og støtte er fordelt på de tre kommunalsjefsområdene Økonomi, HR og organisasjonsutvikling, samt Strategi, omdømme og næringsutvikling, og har til sammen seks avdelinger.

Kostra-analyse

	Kongsberg 2021	Kongsberg 2022	Horten	Lillehammer	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet						
Administrasjon nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	3,0 %	3,1 %	4,0 %	5,8 %	4,9 %	5,8 %
Administrasjon nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	1 965	2 081	2 602	4 027	3 392	4 128
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring, i kr. pr. innb.(B)	299	241	217	281	331	414
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B)	190	179	73	115	121	141

Status og utfordringer

Stabs- og støttetjenestene har ansvar for en rekke fellesfunksjoner på vegne av hele kommunen. Tjenesteområdet har dermed en viktig funksjon knyttet til å sikre enhetlig praksis og samhandling i hele organisasjonen. Stabs- og støttetjenestene arbeider primært mot fire målgrupper.

Stabs- og støttetjenestene skal tilrettelegge for at de folkevalgte kan drive god politisk styring. Dette skjer blant annet gjennom utarbeidelse av gode politiske beslutningsgrunnlag og sekretariats tjenester.

Stabs- og støttetjenestene skal bistå kommunedirektøren med å sikre god administrativ styring. Dette skjer blant annet gjennom å utarbeide helhetlige og koordinerte administrative beslutningsgrunnlag.

Stabs- og støttetjenestene har en sentral rolle med å tilrettelegge for at organisasjonen for øvrig kan utøve sine oppgaver på en effektiv måte, gjennom utvikling og drift av fellesoppgaver og annen støtte til linjeorganisasjonen. Dette innebærer også å legge til rette for tverrsektorielt utviklings- og innovasjonsarbeid.

Deler av stabs- og støttetjenestene yter tjenester direkte til innbyggerne, slik som for eksempel kommunikasjon, næringsutvikling og arkiv- og innsynstjenester. Både private og offentlige virksomheter

møter stadig større krav til en effektiv administrasjon. Utviklingen nasjonalt går i retning av større grad av sentralisering av stabs- og støttetjenestene. Hensikten er å oppnå stordriftsfordeler, samt å skape robuste fagmiljøer med bedre muligheter for å rekruttere og beholde arbeidskraft med høy kompetanse. Videre blir stabs- og støttetjenestene stadig mer kompetansekrevende. Økt spesialistkompetanse og analyse- og utredningskompetanse er nødvendig for å kunne håndtere strengere krav til styringsinformasjon. Økt digitalisering av administrative prosesser stiller krav til ny kompetanse, og skal bidra til bedre kvalitet og optimalisering av ressursbruken.

I dette ligger også kommunes rolle som samarbeidspartner og fasilitator for næringslivet. Kongsberg kommune har eierskap og/eller deltakelse i flere fellessatsinger sammen med næringslivets ulike bransjer.

Det har blitt gjennomført prosesser i arkiv og innbyggerkontakt, der avdelingens totale ressurser i større grad har blitt rettet mot arkivet. Dette har vært nødvendig for å redusere restanser i sentralarkivet, og det er midlertidig satt inn ekstra ressurser i arkivet.

Vi ser at det er behov for å opprettholde disse ressursene i arkivet, og at det er behov for å ha to personer i innbyggerkontakt/resepsjon. Dette for å opprettholde nødvendig service overfor innbyggere, opprettholde ønsket åpningstid, samt utføre forvaltningsoppgaver for rådhuset som lokalitet.

Den ekstraordinære oppgaven for 2024, som vil prege hele organisasjonen, er gjennomføringen av jubileumsåret 2024. Jubileet gjennomføres i tett samspill med næringsliv, lag og foreninger og vil foregå gjennom hele året.

Innenfor beredskap og kvalitet har man valgt å styrke funksjonene i en overgangsperiode for å sikre at kunnskap og kompetanse innenfor beredskapsområdet, samt kvalitetsarbeid og internkontroll videreføres med samme høye kvalitet.

HR deltar i og leder i større grad utviklingsprosjekter. I tillegg bistår de ansatte på HR lederne i større grad i det systematiske sykefraværarbeidet. Det har også vært et økende behov fra lederne for bistand i komplekse utfordringer knyttet til arbeidsmiljø eller enkeltansatte. Vi ser at HR enten i mindre grad må bistå i en del rutineoppgaver- eller at man bør vurdere å styrke avdelingen med et årsverk. Eventuelt må noen oppgaver som HR nå bistår ledere med, avvikles som sentral støttefunksjon og legges ut på den enkelte seksjon/avdeling. HR fortsetter i 2024 sitt arbeid med forsterket innsats rettet mot økt nærvær

For å opprettholde ønsket kvalitet i politisk sekretariat har man valgt å styrke sekretariatet i en overgangsperiode fra høsten 2023. Det trengs god overlapp og opplæring, både i forhold til møtebehandling, referatskrivning, valgarbeid og sak- og arkivsystem.

Hovedverneombudet er per nå frikjøpt i 60 prosent stilling. Man ser at det er behov for HVO i full stilling i en kommune av Kongsbergs størrelse. Kombinasjonen HVO-rollen og opprinnelig stilling gjør at oppgaver og møter må bortprioriteres. Man bør i planperioden vurdere en økning til 100 prosent frikjøp for Hovedverneombudet.

Det stilles krav fra arbeidstilsynet om at Bedriftshelsetjenesten i større grad skal delta i forebyggende arbeid, blant annet ved utarbeiding av risikoanalyser og planlegging av HMS- tiltaksplan. I tillegg gjennomfører de lovpålagte arbeids-hygieniske undersøkelser, gjennomfører vaksiner mm. Samtidig har vi en økt satsning på sykefraværarbeid der man også

har behov for bistand fra BHT. Vi anbefaler derfor noe økning i BHT- budsjettet for å kunne prioritere det forebyggende arbeidet uten at dette går utover andre oppgaver.

Prioriteringer i perioden

Nedenfor følger en beskrivelse av hvilke oppdrag tjenesteområdet vil prioritere i fireårsperioden for å møte utfordringene, følge opp strategiene og nå målene i kommuneplanen.

Politisk styring

Tjenesteområde Kommuneledelse, stab og støtte skal tilrettelegge for god politisk styring, samt bidra til godt politisk arbeid og god samhandling i grensesnittet mellom politiske og administrative prosesser. Store oppgaver knyttet til utvikling av lokalsamfunnet, de kommunale tjenestene og Kongsberg kommune som organisasjon krever gode politiske beslutningsgrunnlag og medvirkningsprosesser.

Arbeidsgiverpolitikk

Arbeidsgiverpolitikken er avgjørende for at Kongsberg kommune kan rekruttere, utvikle og beholde kvalifisert arbeidskraft, stille krav til lederskap, utvikle medarbeidernes kompetanse og bygge en felles organisasjonskultur. Arbeidsgiverpolitikk ble vedtatt av kommunestyret i 2021 (sak 89/2021), og synliggjør forventninger, innsatsområder og konkrete mål for medarbeidere og ledere i Kongsberg kommune. Tjenesteområde Kommuneledelse, stab og støtte har det koordinerende ansvaret for å implementere kommunens arbeidsgiverpolitikk, og tilrettelegge for at mål og strategier følges opp på en enhetlig måte i organisasjonen. Herunder legge til rette for at ledere og medarbeidere utfører sine oppgaver i tråd med kommunens vedtatte verdier og etiske reglement.

Som en oppfølging av koronapandemien er det særlig viktig å legge til rette for en god arbeidshverdag for ansatte og ledere i den krevende situasjonen som pandemien har medført. Det systematiske HMS-arbeidet og samarbeidet med de ansattes organisasjoner skal videreføres og styrkes. Fremtidens utfordringer med flere eldre og færre i yrkesaktiv alder stiller kommunen overfor nye utfordringer når det gjelder tilgang på tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft. Det fremtidige arbeidskraftsbehovet medfører at flere ansatte må stå lenger i jobb, og det må utvikles en heltidskultur hvor flere jobber i større stillinger. Heltidskultur handler om å skape en bærekraftig kommune og sikre innbyggerne kvalitet i tjenestene. Dette er en vesentlig faktor for at Kongsberg kommune skal lykkes med å nå sine mål. Kommunens tjenesteområder skal kunne rekruttere kompetanse, løse samfunnsoppdraget og være en attraktiv arbeidsgiver. En omlegging til flere ansatte i hele stillinger krever en grunnleggende organisasjonsendring. I tillegg gjennomføres et rekrutteringsprosjekt, der man skal utarbeide en strategi for både å rekruttere og å beholde medarbeidere med ønsket og nødvendig kompetanse i kommunen.

Sykefraværet var før pandemien på 6,9 prosent i organisasjonen som helhet. Årene med pandemi har naturlig nok også medført et høyere sykefravær, der man så en betydelig økning i sykefraværet i de enhetene som utførte direkte brukerretnede oppgaver. Et hovedfokus for kommunedirektøren er å bidra til at kommunens ledere har gode kunnskaper i sykefraværsoppfølging og forebyggende arbeid. Pandemien har fortsatt ettervirkninger med slitenhet blant en del ansattgrupper som var hardt belastet under pandemien. Det er også en kjensgjerning at Kongsberg kommune trenger fokus på, og kunnskaper om oppfølging av ansatte der helseutfordringene helt eller delvis er av psykisk karakter.

Et høyt sykefravær har store kostnader, både økonomisk for organisasjonen, men også menneskelig for den enkelte ansatte og for arbeidsmiljøet. Nærværarbeidet er derfor et satsningsområde for Kongsberg kommune. I 2023 har HR-avdelingen forsterket oppfølgingen av lederne i alle avdelinger, med minst to årlige gjennomganger av nærværstall og nærværarbeid. I tillegg hyppigere oppfølging og bistand av ledere i avdelinger med høyt fravær. Dette arbeidet videreføres i 2024.

Et annet satsningsområde er lederopplæring og lederutvikling. I tillegg til organisert praktisk lederopplæring gjennom månedlige interne opplæringsøkter, ønsker kommunedirektøren å ha lederutvikling med fokus på verdibevisst, tillitsbasert ledelse.

Å ha ledere som har tid og rammebetingelser er avgjørende for utøvelse av ledelse. Ledere må se den enkelte medarbeider og motivere til at den enkelte utvikler og benytter sitt fulle potensiale. Et organisasjonsprosjekt er iverksatt der man vurderer lederspenn, ledernivåer og støttefunksjoner (lokalt og sentralt) i organisasjonen.

Innovasjon, digitalisering og smart teknologi

Samfunnet står overfor en rekke store og komplekse utfordringer i årene som kommer. Innovasjon, digitalisering og bruk av smart teknologi er sentrale virkemidler for å møte disse. Koronapandemien har vist at Kongsberg kommune har en god innovasjonskultur og omstillings- og tilpasningsevne til å møte fremtidens utfordringer når situasjonen krever det. Som en følge av pandemien ble det innført en rekke nye digitale verktøy på kort tid for å møte nye behov både i organisasjonen og Kongsbergsamfunnet. Satsingen på digitalisering og smart bruk av teknologi skal bidra til gode innbygger- og brukeropplevelser, og sikre god kvalitet, effektivitet, åpenhet, tilgjengelighet og service, samt gi bedre beslutningsgrunnlag for vedtak av konkrete prosjekter og tiltak i samfunns- og tjenesteutviklingen.

Økonomi- og virksomhetsstyring

God økonomistyring er viktig for at Kongsberg kommune skal ha fremtidig økonomisk bærekraft, og være i stand til å opprettholde ordinær drift ved ulike konjunkturer. Dette krever gode systemer for oppfølging og rapportering, samt kontinuerlig fokus på effektiv bruk av ressurser. En langsiktig og helhetlig økonomiplanlegging, med handlingsregler for driftsbudsjettet, investeringsbudsjettet og finansforvaltningen, er nødvendig for å opprettholde et godt økonomisk handlingsrom. Langsiktige analyser og planlegging skal, sammen med daglig fokus på økonomi og ressursbruk, bidra til god styring og fremtidig bærekraft. Tjenesteområde kommuneledelse, stab og støtte skal tilrettelegge for god økonomistyring gjennom videreutvikling av verktøy for styring, gode analyser og beslutningsgrunnlag, samt gjennom kontinuerlig oppfølging av kommunens økonomiske utvikling.

Eierstyring

Kongsberg kommune har eierskap i mange selskaper, både aksjeselskaper og kommunale foretak. I tillegg har kommunen eierskap i mange andre typer samarbeid. Eierskapsmeldingen ble revidert i 2021 og inneholder både generelle prinsipper for eierstyring og en oversikt over alle selskaper kommunen har eierinteresser i. Eierskapsmeldingen legger dermed grunnlag og premisser for kommunens arbeid med eierstyring.

Personvern, informasjonssikkerhet og IKT-sikkerhet

Informasjonssikkerhetsfunksjonen og IKT-sikkerhetsfunksjonen er styrket gjennom samarbeidet med personvernombudet i Kongsbergregionen. Funksjonene skal følge opp de løpende IKT-sikkerhetsutfordringene i det daglige.

Kommunikasjon med innbyggerne

Kommunelovens § 4-1 slår fast at kommunen har plikt til å aktivt informere om egen virksomhet og om virksomhet som andre utfører på vegne av kommunen. Kommunen skal også legge til rette for at alle kan få tilgang til slik informasjon. Kommunikasjon er ett av flere virkemidler for å nå kommunens mål. Kongsberg kommune har i 2023 etablert en ny kommunikasjonsstrategi som vil bli gjennomført og iverksatt i 2024. Åpenhet og god kommunikasjon med innbyggere og næringsliv står sentralt i arbeidet. Det gjøres også et løft for tidsriktig og god internkommunikasjon gjennom etablering av ny ansattportal.

Kongsberg 2024

Kongsberg fyller 400 år i 2024. Markeringen vil gå gjennom hele året, over hele kommunen og skal inkludere alle innbyggere. Gjennomføringen blir en kombinasjon av å løfte eksisterende arenaer og arrangement som vi gjorde i 2014, og helt selvstendige arrangementer og produksjoner knyttet til jubileet. Det er satt av penger på fond til jubileet de siste årene for å sikre tilstrekkelige rammer for gjennomføringen. Rammen er 10 mill. kroner til gjennomføringen av jubileet.

Samarbeid Miners

Formannskapet ba kommunedirektøren gå i dialog med Kongsberg Miners om en samarbeidsavtale som kunne ligge til grunn for det årlige tilskuddet til Kongsberg Miners fra kommunen. Samarbeidsavtalen er etablert og legger grunnlag for kommunedirektørens forslag til årlig bidrag.

Incentivordninger for studenter

I formannskapet 28. juni, sak 62/2023, presenterte kommunedirektøren en utredning og beskrivelse av mulig innføring av incentivordning for studenter i Kongsberg kommune. Saken fikk følgende vedtak: *“Det innføres en incentivordning for studenter som velger å melde flytting til Kongsberg som beskrevet i saken. Kommunedirektøren innarbeider dette i kommende budsjett og handlingsplan slik at ordningen kan innføres i 2024.” Dette er vedtaket er fulgt opp og innarbeidet i kommunedirektørens budsjettforslag.*

Økonomiplan for 2024-2027

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Tiltak	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett	118 286	118 286	118 286	118 286
Sum Tekniske justeringer	516	516	516	516
Sum Vedtak forrige periode	-742	200	-742	-742
Sum Lønns- og prisvekst	4 290	4 290	4 290	4 290
Konsekvensjusteringer	4 064	5 006	4 064	4 064
Konsekvensjustert ramme	122 349	123 291	122 349	122 349
Endringer i tidligere vedtatte tiltak				
Valg	0	0	0	942
Årsverk 2024 jubileum	0	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak	0	-1 000	-1 000	-58
Nye tiltak				
Incentivordning for studenter som velger å melde flytting til Kongsberg	250	250	0	0
Jubileum Kongsberg 400	10 000	0	0	0
Kvalitet og beredskap, samt KS kontingent	1 800	1 800	1 800	1 800
Økt aktivitet og vekst	200	200	200	200
Økte kostnader revisjon	139	139	139	139
Sum Nye tiltak	12 389	2 389	2 139	2 139
Nye tiltak og realendringer	12 389	1 389	1 139	2 081
Ramme 2024-2027	134 738	124 680	123 488	124 430

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Mål	Mål
			2024	2027
I 2030 er Kongsberg et lavutslippssamfunn	Alle enheter skal være miljøsertifiserte og levere årlig miljørapport	Prosentandel innleverte miljørapporter	100,0 %	100,0 %
	Grønn industri – etablere miljøer for produksjon, testing og utvikling av grønn industri og grønne energiløsninger.	Antall nyetableringer - grønne industribedrifter	3	3
	Ledere og verneombud skal ha høy kompetanse på å jobbe klimasmart	Deltagerantall på årlig verne- og miljødag	165	165
	Nye, grønne industriarbeidsplasser etablert i eksisterende og nye bedrifter.	Antall nye arbeidsplasser	500	300
I 2030 er Kongsbergsamfunnet et attraktivt og offensivt vertskap for nasjonale og internasjonale selskaper som utvikler høyteknologiske produkter, systemer og tjenester	Nyetablerte bedrifter (alle næringer) > 10 årsverk	Nyetableringer	20	20
	Sysselsettingsvekst - sysselsettingsvekst i etablerte bedrifter	Sysselsettingsvekst	350	350
I 2030 har Kongsberg en bydel som kan karakteriseres som en «øko/miljølandsby»	I prosess			
I 2030 har Kongsberg kommune en effektiv og nyskapende organisasjon med evne til rask omstilling. Tjenestene utvikles i samskapning med brukere, frivillige, akademia og næringslivet	Kongsberg kommune har ledere med høy kompetanse innen ledelse	Andel deltakere lederundervisning	100,0 %	100,0 %
	Kongsberg kommune skal ha en høy andel heltidsstillinger	Andel heltidsstillinger	75,0 %	80,0 %

Økonomiplan for 2024-2027

Hovedmål	Delmål	Indikator	Mål	Mål
			2024	2027
I 2030 har Kongsberg kommune og kommunens innbyggere omforent forståelse av hvilke forventninger en kan ha til kommunens tjenester	Økt trafikk og kvalitet i kommunikasjonen med innbyggerne	Økt trafikk på kommunens hjemmeside	10,0 %	10,0 %
I 2030 har tjenester som handel, reiseliv og konferanseaktiviteter vokst. Næringene forsterker Kongsbergs nasjonale og internasjonale attraktivitet for etableringer og investeringer	I prosess			
Kongsberg kommune legger til rette for langsiktig befolkningsvekst. Kommunen beholder og tiltrekker seg unge innbyggere.	Kongsberg fremstår som et attraktivt sted å bo og arbeide.	Befolkningsvekst	1,0 %	1,0 %
		NHOs kommune NM	8	8
		Plassering på Kommunebarometeret	5	5
Redusert sykefravær	Redusert sykefravær i handlingsprogramperioden	Redusert sykefravær	6,9 %	6,9 %
	Stab og støtteavdelingene skal ha et redusert sykefravær i handlingsprogramperioden	Redusert sykefravær stab/støtte	1,3 %	1,3 %

Grønn industri – etablere miljøer for produksjon, testing og utvikling av grønn industri og grønne energiløsninger.

- Gjennom etableringen av Kongsberg test- og kompetansesenter bidra som sentral aktør i omstilling av norsk industri inn i det grønne skiftet.
- Etablering og realisering av Kongsbergpiloten skal sikre en god omstilling til Industri 4.0, en sentral forutsetning for omstilling til det grønne skiftet.

Ledere og verneombud skal ha høy kompetanse på å jobbe klimasmart

Lederne skal ta smarte valg i egen virksomhet. Knyttet til forbruk, innkjøp, transport, bruk av elektrisitet mv

Målprosess

I budsjett og handlingsprogram 2024-2027 har kommunedirektøren videreført fjorårets arbeid med å knytte hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel nærmere kommunens tjenesteområder. Dette gjøres gjennom å sette delmål og indikatorer per satsingsområde innenfor hvert tjenesteområde. Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområder, og at vi arbeider sammen på tvers av sektorer for å oppnå den ønskede utviklingen. I handlingsprogrammet er det lagt vekt på å velge indikatorer som er målbare og som er styrbare ved at kommunen kan påvirke resultatet helt eller delvis gjennom å iverksette tiltak.

Investeringsbudsjett

Beløp i mill. kr

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum	Sum øvrige år					
	2024	2025	2026	2027	2024-27	2028	2029	2030	2031	2032	2033
K-IKT Div investeringer - Kongsberg sin andel i K-IKT	0,9	2,5	0,7	0,7	4,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,0	0,0
Kongsberg kirkelige fellesråd	10,0	5,0	5,0	0,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oppgradering trådløst nett - switcher og aksesspunkter	1,5	1,5	1,2	1,2	5,4	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Sum investeringsprosjekter	12,4	9,0	6,9	1,9	30,2	1,9	1,9	1,9	1,9	1,2	1,2

FELLESKAPITTEL

Om tjenesteområdet

Felleskapitlet for Kongsberg kommune består av sentrale inntekter og utgifter. Budsjetterte kostnader er blant annet statlige tilskudd, lønnsreserven, premieavvik, samt tilskudd til kommunale foretak og interkommunale foretak.

Kostra-analyse

	Kongsberg 2021	Kongsberg 2022	Horten	Lillehammer	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet						
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger (B)	7 157	7 938	5 264	5 822	6 243	6 723
Samlet areal på administrasjonslokaler i kvadratmeter per innbygger (B)	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)	4,0	3,7	4,7	4,4	4,9	5,1
Samlet areal på kommunale idrettsbygg i kvadratmeter per innbygger (B)	0,3	0,3	0,5	0,6	0,6	0,6
Samlet areal på kommunale kulturbygg i kvadratmeter per innbygger (B)	0,3	0,3	0,5	0,3	0,3	0,3
Produktivitet						
Korrigerte brutto driftsutgifter til administrasjonslokaler per kvadratmeter (B)	2 705	1 915	1 296	1 233	1 051	1 239
Korrigerte brutto driftsutgifter til førskolelokaler per kvadratmeter (B)	2 111	2 203	1 550	1 748	1 719	1 802
Korrigerte brutto driftsutgifter til institusjonslokaler per kvadratmeter (B)	1 374	1 600	1 336	1 043	1 194	1 273
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per kvadratmeter (B)	1 101	4 234	770	1 342	1 269	1 401
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per kvadratmeter (B)	4 262	4 685	593	1 576	1 204	1 158
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler per kvadratmeter (B)	1 369	1 671	1 110	1 248	1 204	1 226
Samlet areal på førskolelokaler i kvadratmeter per barn i kommunal barnehage (B)	11,6	10,8	10,1	10,5	10,8	10,7
Samlet areal på institusjonslokaler i kvadratmeter per beboer i institusjon (B)	109	113	87	84	127	131
Samlet areal på skolelokaler i kvadratmeter per elev (B)	19,3	17,2	20,5	18,8	19,7	19,9
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	808	1 149	510	740	655	715

Økonomiplan for 2024-2027

Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	135	128	47	50	83	100
Økonomi						
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	0,3 %	1,9 %	1,2 %	2,2 %	2,1 %	2,7 %
Andre nøkkeltall						
Netto driftsutgifter (373) Kino	-81	-546	-108	-3 553	8 531	63 369

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Tiltak	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Opprinnelig budsjett		77 506	77 506	77 506	77 506
Sum Tekniske justeringer		77 196	77 163	77 061	74 126
Sum Vedtak forrige periode		2 148	8 461	6 123	6 123
Sum Budsjettendring i år		-8 577	-8 577	-8 577	-8 577
Sum Lønns- og prisvekst		-67 041	-67 041	-67 041	-67 041
Konsekvensjusteringer		3 726	10 006	7 566	4 631
Konsekvensjustert ramme		81 232	87 512	85 072	82 137
Nye tiltak					
Husleie KKE inkl. reduserte strømkostnader		-6 200	-6 200	-6 200	-6 200
Lønnsreserve 2024		53 615	53 300	53 300	53 300
Pensjon		42 000	42 000	42 000	42 000
Redusert tilskudd Kirkelig fellesråd		-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Utredninger eiendom og vedlikeholdstiltak annen eiendom		1 300	1 300	1 300	1 300
Økt tilskudd til Kinoen		266	266	266	266
Sum Nye tiltak		89 481	89 166	89 166	89 166
Nye tiltak og realendringer		89 481	89 166	89 166	89 166
Ramme 2024-2027		170 713	176 678	174 238	171 303

Måltabell

Hovedmål	Delmål	Indikator	Mål 2024	Mål 2027
Redusert sykefravær				

Gebyrliste

Oppvekst

Oppholdsbetaling faktureres 11 måneder per år. Juli er betalingsfri måned.

Moderasjonsordninger i SFO:

- Redusert foreldrebetaling
- Gratis SFO for elever med særskilte behov på 5. - 7. trinn
- 12 timers gratis SFO for elever på 1. og 2. trinn. Kost kommer i tillegg med kr 230 per mnd

Kjøp av enkeltdager på SFO avtales med SFO-leder.

Moderasjonsordninger i barnehage:

- Redusert foreldrebetaling
- Gratis kjernetid
- Søskensmoderasjon, reduksjon for det andre barnet er 30% og for det tredje barnet og eventuelt flere er det gratis barnehageplass.

Skolefritidsordning (SFO)

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
3-dagers plass	Per mnd	2 430	2 530	4% Kost kr 170 per mnd
4-dagers plass	Per mnd	2 860	2 980	4% Kost kr 200 per mnd
5-dagers plass	Per mnd	3 300	3 400	3% Kost kr 230 per mnd
Enkeltdag - ettermiddag	Per dag	190	200	5%
Enkeltdag - hel dag	Per dag	280	290	4%
Enkeltdag - morgen	Per dag	90	100	11%

Barnehage

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Deltidsplass, opphold og kost	Per mnd	Forholds messig	Forholds messig	Påslag kr 280 per mnd
Heltidsplass fra og med 01.08.2024	Per mnd	3 000	2 000	-33% Kost kr 340 per mnd
Heltidsplass til og med 31.07.2024	Per mnd	3 000	3 000	0% Kost kr 340 per mnd

Tilskuddssatser til ikke-kommunale barnehager

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Annen ordinær barnehage - små barn	Kroner per heltidsplass	281 687	289 156	3% 10% påslag pensjon
Annen ordinær barnehage - store barn	Kroner per heltidsplass	139 818	146 286	5% 10% påslag pensjon
Enkeltstående ordinær barnehage - små barn	Kroner per heltidsplass	284 576	291 959	3% 11% påslag pensjon

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Enkeltstående ordinær barnehage - store barn	Kroner per heltidsplass	141 422	147 843	5% 11% påslag pensjon

Helse og omsorg

Egenbetaling praktisk bistand

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Inntekt 0 - 2 G		Ingen betaling	Ingen betaling	
Inntekt 2 - 3 G	Per time	227	237	4%
Inntekt 3 - 4 G	Per time	282	295	5%
Inntekt 4 - 5 G	Per time	317	331	4%
Inntekt over 5 G	Per time	355	371	5%

Oppholdsbetaling institusjon

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Dagopphold i dagsenter	Per dag	Statlig forskrift	Statlig forskrift	
Korttidsopphold i institusjon	Per døgn	Statlig forskrift	Statlig forskrift	
Oppholdsbetaling institusjon	Per mnd	Statlig forskrift	Statlig forskrift	

Trygghet og velferdsteknologi

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Trygghetsalarm - lavterskel uten vedtak 0 - 2G	Per år	0	0	0%
Trygghetsalarm - lavterskel uten vedtak 2G - og over	Per år	8 520	8 520	0% Ingen økning i 2024 grunnet stor økning i 2023.

Trygghetsalarm - lavterskel uten vedtak 0 - 2G

Fritak for egenbetaling fra 2023 gir en netto reduksjon på kr 5040 for denne gruppen

Mat hjemmeboende

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Abonnementsordning mat Edvardsløkka og Glitre	Per mnd	3 700	3 860	4%
Mat til hjemmeboende	Per porsjon	90	94	4%
Varm mat kantiner, besøkende (honnørpris)	Per porsjon	105	110	5%
Varm mat, besøkende kafèpris	Per porsjon	125	130	4%

Økonomiplan for 2024-2027

Hjelpemiddelformidling

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Utkjøring/Innhenting småhjelpemidler		0	300	0% Vederlagsfritt dersom man henter/bringer selv.

Hjelpemiddelformidling

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Leie av hjelpemidler		0	250	0% Dekker vask og vedlikehold

Kultur og velferd

Bibliotek

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Erstatning barnebok		400	400	0%
Erstatning DVD		200	200	0%
Erstatning fagbok		800	800	0%
Erstatning innlån		0	800	0% Ny
Erstatning spesielt verdifullt materiale		Etter verdi	Etter verdi	
Erstatning voksenbok		500	500	0%
Purregebyr barn		15/30/45	15/30/45	
Purregebyr voksne		60/120/180	60/120/180	

Purregebyr voksne

Makstak 400,-

Svømmehall

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Billett, barn og pensjonister, også morgenbading		55	60	9%
Billett, morgenbading voksne		55	60	9%
Billett, voksne		100	110	10%
Dusj utenom svømmehallens åpningstider		55	60	9%
Familiebillett for 2 voksne og inntil 3 barn		235	245	4%
Halvårskort svømmehall, barn, pensjonister, morgenbading		1 185	1 250	5%
Halvårskort svømmehall, voksne		2 210	2 300	4%
Klippekort, barn og pensjonister (10 klipp)		380	390	3%
Klippekort, voksne (10 klipp)		760	780	3%
Sommercamping, 1 person + bobil/ campingvogn	Per døgn	220	250	14%
Sommercamping, 1 person + telt	Per døgn	170	200	18%
Sommercamping, per person ekstra i telt/bobil/campingvogn	Per døgn	50	60	20%
Sommercamping, tilkobling strøm	Per døgn	Etter avtale	Etter avtale	
Svømmehall, aktivitet for voksne	Per time	450	455	1%

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Svømmehall, stevner og aktivitet i ordinær åpningstid	Per time	1 000	1 100	10%
Svømmehall, stevner og aktivitet utenfor ordinær åpningstid	Per time	680	710	4%
Årskort svømmehall, barn, pensjonister, morgenbading		2 210	2 300	4%
Årskort svømmehall, voksne		3 650	3 800	4%

Kulturskole

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Elevavgift kulturskole	Per år	2 770	2 860	3%
Elevavgift kulturskole, grunnprogram/grupper	Per år	1 880	1 940	3%
Materialer mv.		Etter forbruk	Etter forbruk	

Idrettsanlegg, barn og ungdom

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Idrettsanlegg trening	Per time	Gratis	Gratis	
Kamper og arrangement i ballhall	Per time	235	245	4%
Kamper og arrangement i gymsaler	Per time	145	150	3%

Idrettsanlegg, voksne og seniorlag

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Idrettsparken friidrett	Per time	180	200	11%
Idrettsparken, gressbane	Per time	450	475	6%
Idrettsparken, hopp (ekskl. skitau)	Per time	380	400	5%
Idrettsparken, skøyter	Per time	180	200	11%
Kunstgressbaner 11'er (halv pris 7'er)	Per time	435	450	3%
Kunstgressbaner vinter, 11'er (halv pris 7'er)	Per time	780	815	4%
Skolens gymsaler, uten vaktmesteroppfølging	Per time	215	225	5%
Skrim Idrettspark, friidrett	Per time	475	500	5%
Trening og kamper i ballhall	Per time	435	455	5%
Trening og kamper i Tislegårdhallen og Raumyrhallen	Per time	285	300	5%

Idretts- og kulturanlegg, uavhengig av alder

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Gressbaneavtale – klubbeide anlegg per 11'er bane		50 000	52 500	5%
Idretts/ kulturanlegg utenom ordinær åpningstid, samt leie med ekstraordinær bemanningsinnsats		Etter avtale	Etter avtale	
Møterom, kafeteria og kioskløkaler ved trening, stevner, arr. mv. utenom fast avtale	Per time	235	250	6%

Øvrige idretts-/kulturanlegg, herunder innleie/formidling

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Fritidslokaler, møterom voksne	Per gang	345	360	4%
Fritidslokaler, møterom, arrangement	Per gang	805	840	4%
Nærmiljøanlegg/samfunnshusfunksjoner i formålsbygg	Pr. arr evt. avtale over tid	Etter avtale	Etter avtale	

Kongsberg musikkteater

Lokalt kulturliv, Musikkteateret

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
**Bilde/filmvisningspakker		Fra 1600	Fra 1600	
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – liten	Per arr/dag	2 685	2 685	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – middels	Per arr/dag	5 400	5 400	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – mikro	Per arr/dag	1 350	1 350	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – stor	Per arr/dag	10 850	10 850	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – super		Etter avtale	Etter avtale	
Arrangement dagtid mandag-fredag pr. time	Per time	1 135	1 135	0%
Arrangement inkl. basis teknikk og oppsett		5 690	5 690	0%
Tillegg for «flatt gulv» - uten amfi (ved tilgj.)		1 135	1 135	0%

Lokalt kulturliv, Sølvsalen

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
**Bilde/filmvisningspakker		Fra 1135	Fra 1135	
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – liten	Per arr/dag	825	825	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – middels	Per arr/dag	1 340	1 340	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – stor	Per arr/dag	2 200	2 200	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – super	Per arr/dag	Etter avtale	Etter avtale	
Arrangement dagtid mandag-fredag	Per time	570	570	0%
Arrangement inkl. basis teknikk og oppsett		2 280	2 280	0%
Tillegg for «flatt gulv» - uten amfi (ved tilgj.)		310	310	0%

Ikke-kommersielle leietakere, Musikkteateret

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
**Bilde/filmvisningspakker		Fra 2700	Fra 2700	
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – liten	Per arr/dag	5 270	5 270	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – middels	Per arr/dag	10 850	10 850	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – mikro	Per arr/dag	2 690	2 690	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – stor	Per arr/dag	16 000	16 000	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – super		Etter avtale	Etter avtale	
Arrangement dagtid mandag-fredag	Per time	>2170***	>2170***	
Arrangement inkl. basis teknikk og oppsett		>25500***	>25500***	
Tillegg for «flatt gulv» - uten amfi (ved tilgj.)		2 170	2 170	0%

Økonomiplan for 2024-2027

Ikke-kommersielle leietakere, Sølvsalen

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
**Bilde/filmvisningspakker		Fra 2580	Fra 2580	
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – liten	Per arr/dag	2 690	2 690	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – middels	Per arr/dag	4 230	4 230	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – stor	Per arr/dag	4250	4250	
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – super		Etter avtale	Etter avtale	
Arrangement dagtid mandag-fredag	Per time	1 490	1 490	0%
Arrangement inkl. basis teknikk og oppsett		3 715	3 715	0%
Tillegg for «flatt gulv» - uten amfi (ved tilgj.)		620	620	0%

Andre ordinære leietakere, Musikkteateret

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
**Bilde/filmvisningspakker		9 200	9 200	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – liten	Per arr/dag	16 000	16 000	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – middels	Per arr/dag	21 200	21 200	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – mikro	Per arr/dag	5 700	5 700	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – stor	Per arr/dag	32 000	32 000	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – super		Etter avtale	Etter avtale	
Arrangement dagtid mandag-fredag pr. time	Per time	5 300	5 300	0%
Arrangement inkl. basis teknikk og oppsett		26 500	26 500	0%
Tillegg for «flatt gulv» - uten amfi (ved tilgj.)		4 250	4 250	0%

Annet

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Avtale om fast aktivitet/arrangementsrekke		Etter avtale	Etter avtale	
Garderober, greenroom mv.		Etter forbruk/avtale	Etter forbruk/avtale	
Møblering, utstyr, bevertn, m.v. inkl. evt. innl.		Etter forbruk/avtale	Etter forbruk/avtale	
Pristrappavtale og inntektssplittavtaler – arr.		Etter avtale	Etter avtale	
Streaming og opptak av lyd/bilde		Etter forbruk/avtale	Etter forbruk/avtale	
Teknikere, servicepersonell, mv.		Etter forbruk/avtale	Etter forbruk/avtale	
Tillegg lyd/lys/AV/lydinnspilling mv.		Etter forbruk/avtale	Etter forbruk/avtale	

Ordinær fast kulturaktivitet i Kongsberg musikkteater innenfor tilgjengelig kapasitet (øvelser mv.)

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Barne og ungdomsaktivitet		Gratis	Gratis	
Voksenaktivitet		Etter forbruk/avtale	Etter forbruk/avtale	

Andre ordinære leietakere, Sølvsalen

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
**Bilde/filmvisningspakker		Fra 3620	Fra 3620	
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – liten	Per arr/dag	3 200	3 200	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – middels	Per arr/dag	5 300	5 300	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – stor	Per arr/dag	8 500	8 500	0%
**Teknikkpakke lyd/lys/AV – super	Per arr/dag	Etter avtale	Etter avtale	
Arrangement dagtid mandag-fredag	Per time	2 280	2 280	0%
Arrangement inkl. basis teknikk og oppsett		5 700	5 700	0%
Tillegg for «flatt gulv» - uten amfi (ved tilgj.)		825	825	0%

Lokalt kulturliv

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Arrangementsavgift	Per besøkende	13	13	0%
Billettering inkl. synliggjøringspakke		30	30	0%

Ikke-kommersielle leietakere

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Arrangementsavgift	Per besøkende	16	16	0%
Billettering inkl. synliggjøringspakke		30	30	0%

Andre ordinære leietakere

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Arrangementsavgift	Per besøkende	26	26	0%
Billettering inkl. synliggjøringspakke		30	30	0%

Det forutsettes at lag og foreninger rigger selv. Bruk av servicepersonell til rigging faktureres etter forbruk.

Alle priser er nettopriser eksklusiv mva.

Økonomiplan for 2024-2027

Merknader:

* Fast tildelt øvingstid innenfor fastsatte retningslinjer for rigging og fravikelse av tid ved arrangement

** Krever i tillegg leie av tekniker, evt. bruk av tekniker forhåndsgodkjent/sertifisert av Kongsberg Musikkteater.

*** Ved prissetting av husleie til ikke-kommersielle arrangementer fastsettes husleien ut fra en helhetsvurdering av arrangementets omfang og ressursbelastning, prislsten angir absolutt minstepris. Det forutsettes at arrangementene blir prissatt mellom angitt minstepris og ordinær utleiepris.

**** Lokalt kulturliv defineres som lokalt og ideelt kulturliv, festivalene m.m.

Tekniske tjenester

Prisene nedenfor er inklusive merverdiavgift.

Kommunale veier

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Kontroll/behandlingsgebyr gravesøknad	Per stk	5 000	5 000	0% Samme priser som 2023
Parkeringsavgift - gateparkering sentrum, mandag-lørdag time 1	Per time	0	0	0% Samme priser som 2023
Parkeringsavgift - gateparkering sentrum, mandag-lørdag time 2	Per time	31	31	0% Samme priser som 2023
Parkeringsavgift - gateparkering sentrum, mandag-lørdag time 3	Per time	63	63	0% Samme priser som 2023
Utarbeidelse av varslingsplan, liten	Per stk	1 250	1 250	0% Samme priser som 2023
Utarbeidelse av varslingsplan, stor	Per stk	2 500	2 500	0% Samme priser som 2023
Utleie grunn, riggplan, container o.l. utenfor sentrum	Per/kvm/år	6 120	6 120	0% Samme priser som 2023
Utleie grunn, riggplan, container o.l. utenfor sentrum	Per/kvm/dag	17,0	17,0	0,0% Samme priser som 2023
Utleie grunn, riggplan, container o.l. utenfor sentrum	Per/kvm/mnd	510	510	0% Samme priser som 2023
Utleie Kirketorget kommersielt	Per dag	2 554	2 554	0% Samme priser som 2023
Utleie Nytorget kommersielt	Per dag	1 694	1 694	0% Samme priser som 2023

Utleie grunn, riggplan, container o.l. utenfor sentrum

Pris per m²/år(=dag*360)

Utleie grunn, riggplan, container o.l. utenfor sentrum

Pris per m²/mnd(=dag*30)

Husholdningsrenovasjon - innsamlingsordninger

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
1000 liter restavfall	Per enhet	21 746	23 704	9%
140 liter restavfall	Per enhet	3 718	4 053	9%

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
240 liter restavfall	Per enhet	5 796	6 319	9%
660 liter restavfall	Per enhet	14 349	15 640	9%
770 liter restavfall	Per enhet	15 813	17 235	9%
Blå Ekstra sekk	Per rull	63	75	19%
Container 10 m ³ papp-papir	Per enhet	22 953	25 019	9%
Container 10 m ³ restavfall	Per enhet	51 948	56 624	9%
Container 8 m ³ papp-papir	Per enhet	19 329	21 069	9%
Container 8 m ³ restavfall	Per enhet	42 524	46 351	9%
Deling standard renovasjon (deling 140 liters beholdere)	Per enhet	2 174	2 370	9%
Fellesløsning nedgravd 50-60 enheter	Per enhet	3 261	3 555	9%
Fellesløsning nedgravd 60-70 enheter	Per enhet	2 899	3 160	9%
Fellesrenovasjon	Per liter	56 486,0	56 450,0	-0,1%
Hytterenovasjon (felles containerløsning)	Per enhet	1 895	2 066	9%
Matafall storhusholdning per beholder per tømming (140 liter)	Per enhet	331	363	10%
Nedgravd løsning 5 m ³ restavfall med tilhørende fraksjoner - per år	Per år	179 124	195 244	9%
Standard renovasjon (140 liters beholdere)	Per enhet	3 383	3 688	9%
Utvidet volum restavfall	Per volum	1 690	1 843	9%

Brann- og feiertjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Fyrverkeri - behandling av søknad klasse IV		2 529	2 644	5%
Fyrverkeri - ekstra oppfølging dersom utsalgsstedet ikke er i samsvar med tillatelsen		2 529	2 644	5%
Fyrverkeri - oppfølging av nye søkere, samt søkere der det har skjedd endringer med vesentlig betydning, inkludert et tilsyn under behandlingen av søknaden		4 878	5 094	4%
Fyrverkeri - oppfølging av ordinær søknad fra aktør som tidligere har hatt tillatelse til salg av fyrverkeri inkludert tilsyn med utsalgsstedet i salgperioden		3 701	3 868	5%
Tilfeldige oppdrag. Administrativt utarbeidet prisliste etter normer og markedstilpasninger		Egen prisliste	Egen prisliste	
Tilsyns- og feieavgift, ekstra pipeløp	Per år	380	408	7%
Tilsyns- og feieavgift, per pipe	Per år	761	815	7%
Utrykning innbruddsalarm, uten avtale	Per gang	7 234	7 556	4%
Utrykning til brannalarmanlegg ved unødige og falske alarmer, etter brannsjefens vurdering	Per gang	7 234	7 556	4%

Fyrverkeri - behandling av søknad klasse IV

Må det i tillegg gjennomføres tilsyn i forbindelse med handel med fyrverkeri klasse IV faktureres det for medgått tid etter gjeldende timesatser

Renovasjon levering Sellikdalen renseanlegg

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Levering av septikslam	Per m ³	469	531	13%

Renovasjon levering Gomsrud

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Asbest fra næring , levert Gomsrud, pakket forskriftsmessig og deklartert	Per tonn	1 875	2 125	13%
Betong uten armering, leca, keramikk, porselen fra næring	Per tonn	750	875	17%
Hageavfall næring, og all leveranse med lastebil, traktor, container	Per tonn	688	813	18%
Jord, sand, stein, grus,takstein,murstein fra næring	Per tonn	625	750	20%
Sandfangslam, sand fra kummer uten farlig avfall	Per tonn	1 188	1 288	8%

Vann og avløp

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Kloakkavgift	Per m ³	28,5	34,1	19,6%
Slamavskiller inntil >4m ³	Per m ³	2 670	2 670	0%
Slamtømming utover minstevolum	Per m ³	531	531	0%
Sommervann åpne eller stenge	Per stk	3 125	3 625	16%
Tilknytningsavgift for kloakk	Per stk	8 750	8 750	0%
Tilknytningsavgift for vann	Per stk	8 750	8 750	0%
Tilsyn av spredt avløpsanlegg	Per år	500	550	10% Ny
Vann stenging på kommunal hovedledning	Per stk	4 375	4 375	0%
Vannavgift	Per m ³	21,8	25,0	14,7%
Vannmålerleie, hus	Per år	563	625	11%
Vannmålerleie, industri	Per år	4 125	4 750	15%
Vannmålerleie, kombinasjons	Per år	7 500	8 625	15%
Varsling av vannavslag (+ evt. annonse)	Per stk	3 750	4 250	13%

Renovasjon levering Gomsrud og Hvittingfoss miljøstasjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Hageavfall, privatavfall, (bil + henger)	Per stk	75	88	17%
Personbil, leveranse til sortering kun privatavfall	Per stk	75	88	17%
Personbil/varebil med tilhenger kun privatavfall	Per stk	188	225	20%
Varebil, leveranse til sortering kun privatavfall	Per stk	188	213	13%

Plan, bygg og oppmåling

Generelle bestemmelser

1. Betalingsplikt

Alle som får utført tjenester etter dette regulativet, skal betale gebyr etter satser og retningslinjer som fremgår av regulativet. Gebyrkravet rettes mot tiltakshaver hvis vedkommende står som bestiller og for øvrig fra rekvirent. Unntak gjelder ved ulovlige byggearbeider hvor gebyrkravet rettes mot den ansvarlige. Saksgebyr etter plan- og bygningsloven skal betales selv om søknaden skulle bli avslått.

2. Hvilket regulativ skal brukes

Gebyrene skal beregnes etter det regulativet som gjelder den dato kommunen mottar en tilfredsstillende melding, søknad eller begjæring/rekvisisjon (eierseksjonsloven/matrikkelloven),

et komplett planforslag, eller den dato kommunen starter arbeidet for å få rettet opp ulovlige byggearbeider/tiltak etter plan- og bygningsloven.

3. Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan kommunedirektøren etter egen vurdering eller etter begrunnet søknad, fastsette et passende gebyr. Frist for søknad er tre uker etter man har mottatt krav om betaling av gebyret.

4. Fritak for gebyr

Når særlige grunner tilsier det, kan kommunen etter egen vurdering eller begrunnet søknad helt eller delvis gi fritak for betaling av kommunale gebyrer i en konkret sak. Frist for søknad er tre uker etter man har mottatt krav om betaling av gebyret.

5. Klage

Det er ikke adgang til å klage på kommunestyrets vedtak av gebyrregulativ. Det kan bare klages på enkeltvedtak fattet i medhold av regulativet dersom gebyret størrelse er fastsatt ved skjønn. Klagefristen er på tre uker fra vedtaksbrevet er mottatt, eller fra krav om gebyr er mottatt for reguleringsplaner. Ved klage skal forvaltningslovens regelverk følges. Statsforvalteren er klageinstans.

6. Avbrutt arbeid

Når en tiltakshaver/rekvirent trekker søknad/planleveranse eller kommunens arbeid av andre grunner må avbrytes/avsluttes før det er fullført, skal det betales en forholdsmessig andel av fullt gebyr tilsvarende det kommunen har utført eller må utføre. Ved opphold på mer enn 12 mnd. i leveranser til kommunen, kan kommunen sende faktura på utført arbeid uten forvarsel. Gebyret begynner å løpe fra det tidspunkt saksbehandler har mer enn vanlig veiledningsarbeid med saken. Gebyret begynner senest å løpe ved svar på anmodning om forhånds-konferanse/oppstartsmøte i de tilfellene dette er aktuelt.

Betaling etter medgått tid

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
For tjenester som kommunen kan kreve betaling for i medhold av plan- og bygningsloven og matrikkelloven, og som ikke er spesifisert i regulativet kan det kreves gebyr utregnet på basis av medgått tid.	Per time	1 480	1 550	5%

Byggesak - tilrettelagte kopier av (plan)kartverk, tegninger

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Gebyr for tilrettelagte kopier av (plan)kartverk, tegninger o.l. plott/ kopier i farger	A3 og mindre per stk	65	65	0%
Gebyr for tilrettelagte kopier av (plan)kartverk, tegninger o.l. plott/ kopier i farger	Større enn A3 per stk	250	250	0%

Byggesak - plasserings og beliggenhetskontroll i marken

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Avtalt husplassering som ikke kan gjennomføres pga. forhold forårsaket av utbygger		2 500	2 600	4%
Beliggenhetskontroll		7 200	7 500	4%
Beregning		7 200	7 500	4%

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Plasserings- og beliggenhetskontroll		14 600	15 300	5%

Plasserings- og beliggenhetskontroll

Ved mer enn en bestilling samtidig i samme nærområde: 40 % reduksjon av gebyret fom. 2. plassering

Byggesak - tiltak etter § 20-4 (uten ansvarsrett)

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel		5 300	5 550	5%
Byggetiltak mindre eller lik 15 m ² og andre mindre tiltak		4 800	5 000	4%
Byggetiltak større enn 15 m ²		9 500	9 900	4%
Driftsbygning i landbruket inntil 200 m ² BRA		9 900	10 300	4%
Driftsbygning i landbruket over 200 m ² BRA		15 300	15 950	4%
Driftsbygning i landbruket over 500 m ² BRA		27 800	29 000	4%
Fasadeendring		4 400	4 600	5%
Midlertidige eller transportable bygninger		10 600	11 100	5%

Byggesak - rivingstillatelse

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Riving av bygning (med ansvarsrett)	Per bygning	14 800	15 500	5%
Riving av mindre bygning (uten ansvarsrett)	Per bygning	5 800	6 000	3%

Byggesak - søknad om dispensasjon, jf. kap. 19

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Dispensasjonssøknad Type 1	Per stk	7 500	7 850	5%
Dispensasjonssøknad Type 2		14 950	15 700	5%
Dispensasjonssøknad Type 3		29 900	31 300	5%
Dispensasjonssøknad Type 4		59 750	62 500	5%

Dispensasjonssøknad Type 1

For dispensasjonssøknader skilles det mellom søknader med en gjennomsnittlig total arbeidsmengde på under og over 5 timer, hhv. Type 1 og Type 2. Type 3 og 4 gjelder dispensasjonssøknader med vesentlig større arbeidsmengde. (Bl.a. vil dispensasjon fra plankrav vanligvis være en Type 3- eller Type 4-sak). Det beregnes et gebyr for hver dispensasjon.

Dispensasjonssøknad Type 2

For dispensasjonssøknader skilles det mellom søknader med en gjennomsnittlig total arbeidsmengde på under og over 5 timer, hhv. Type 1 og Type 2. Type 3 og 4 gjelder dispensasjonssøknader med vesentlig større arbeidsmengde. (Bl.a. vil dispensasjon fra plankrav vanligvis være en Type 3- eller Type 4-sak). Det beregnes et gebyr for hver dispensasjon.

Dispensasjonssøknad Type 3

For dispensasjonssøknader skilles det mellom søknader med en gjennomsnittlig total arbeidsmengde på under og over 5 timer, hhv. Type 1 og Type 2. Type 3 og 4 gjelder dispensasjonssøknader med vesentlig større arbeidsmengde. (Bl.a. vil dispensasjon fra plankrav vanligvis være en Type 3- eller Type 4-sak). Det beregnes et gebyr for hver dispensasjon.

Dispensasjonssøknad Type 4

For dispensasjonssøknader skilles det mellom søknader med en gjennomsnittlig total arbeidsmengde på under og over 5 timer, hhv. Type 1 og Type 2. Type 3 og 4 gjelder dispensasjonssøknader med vesentlig større arbeidsmengde. (Bl.a. vil dispensasjon fra plankrav vanligvis være en Type 3- eller Type 4-sak). Det beregnes et gebyr for hver dispensasjon.

Overtredelsesgebyr, jf. § 32-8

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Overtredelsesgebyr ved forsettlig eller uaktsom overtredelse		*	*	* fremgår av forskrift

Overtredelsesgebyr ved forsettlig eller uaktsom overtredelse

Plan- og bygningsmyndighetene kan ilegge den ansvarlige et overtredelsesgebyr ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av plan- og bygningslovgivningen. Overtredelsesgebyrets størrelse fremgår av Forskrift om byggesak av 26. mars 2010 nr. 488 kap. 16.

Reguleringsplaner

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Andre reguleringsendringer som det ikke kan beregnes areal av		42 800	42 800	0%
Annonsering og utredning som kommunen foretar på tiltakshavers vegn		Refunderes	Refunderes	
Det kreves tilleggsgebyr for ekstraarbeid når forslagsstiller endrer sitt forslag etter at komplett planleveranse er mottatt		Timesats sakkyndig	Timesats sakkyndig	
Gebyr beregningsgrunnlag 0 - 2000 m ² (planareal)		51 900	55 000	6%
Gebyr beregningsgrunnlag 12001 - 20000 m ²		166 000	175 000	5%
Gebyr beregningsgrunnlag 20001 - 40000 m ²		192 000	202 000	5%
Gebyr beregningsgrunnlag 2001 - 4000 m ²		70 600	75 000	6%
Gebyr beregningsgrunnlag 4001 - 8000 m ²		94 500	100 000	6%
Gebyr beregningsgrunnlag 8001 - 12000 m ²		126 600	135 000	7%
Komplekse mindre endringer behandlet i planutvalget		70 000	75 000	7%
Mindre reguleringsendringer behandlet i planutvalget		42 800	45 000	5%
Planer/endringer med en vesentlig mindre saksbehandlingsmengde		0,6	0,6	
Planer/endringer med en vesentlig større saksbehandlingsmengde		1,4	1,4	
Planer/endringer med mindre saksbehandlingsmengde		0,8	0,8	

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Planer/endringer med ordinær saksbehandlingsmengde		1	1	
Planer/endringer med større saksbehandlingsmengde		1,2	1,2	
Reguleringsendring der det kan beregnes planareal og/eller BRA for den del av planen endringen gjelder.		1	1	
Små reguleringsendringer behandlet administrativt		21 700	30 000	38% Justert på grunn av mye jobb med disse sakene
Tillegg per påbegynt 1000 m ² for reguleringsplaner over 40000 m ²		1 220	1 275	5%
Tillegg for behandling av forhåndsvurdering (pbl § 12-8) eller planprogram i planutvalget		21 700	70 000	223% Arbeidsmengden i disse sakene er vesentlig større enn det som tidligere var lagt til grunn
Tillegg per teoretisk m ² BRA som planen åpner for		12,0	12,0	0,0%

Annonsering og utredning som kommunen foretar på tiltakshavers vegn

Alle utgifter skal refunderes til kommunen

Det kreves tilleggsgebyr for ekstraarbeid når forslagsstiller endrer sitt forslag etter at komplett planleveranse er mottatt

Det kreves tilleggsgebyr for ekstraarbeid når forslagsstiller endrer sitt forslag etter at komplett planleveranse er mottatt, og ved behov for nytt oppstartsmøte når det har gått mer enn ett år mellom oppstartsmøte og komplett planleveranse

Gebyr beregningsgrunnlag 0 - 2000 m² (planareal)

- Det kreves gebyr for behandling av alle private reguleringsplaner fram til de vedtas fremmet etter pbl § 12-11, uansett formål. - Beregningsgrunnlaget er planens flateareal og teoretisk bruksareal (BRA) og justeres deretter prosentvis etter saksbehandlingsmengden. - Der en reguleringsplan også tar med seg andre arealformål, uten vesentlige bygge-/anleggstiltak, kan disse holdes utenfor ved arealberegningen. Det samme gjelder arealer som tas inn i planen for planteknisk opprydding i eldre planer. - For reguleringsplaner som kun inneholder formål som nevnt i unntakene, skal det betales for 0-2000 m².

Gebyr beregningsgrunnlag 12001 - 20000 m²

- Det kreves gebyr for behandling av alle private reguleringsplaner fram til de vedtas fremmet etter pbl § 12-11, uansett formål. Beregningsgrunnlaget er planens flateareal og teoretisk bruksareal (BRA) og justeres deretter prosentvis etter saksbehandlingsmengden. - Der en reguleringsplan også tar med seg andre arealformål, uten vesentlige bygge-/anleggstiltak, kan disse holdes utenfor ved arealberegningen. Det samme gjelder arealer som tas inn i planen for planteknisk opprydding i eldre planer.

Gebyr beregningsgrunnlag 20001 - 40000 m²

- Det kreves gebyr for behandling av alle private reguleringsplaner fram til de vedtas fremmet etter pbl § 12-11, uansett formål. Beregningsgrunnlaget er planens flateareal og teoretisk bruksareal (BRA) og justeres deretter prosentvis etter saksbehandlingsmengden. - Der en reguleringsplan også tar med seg

andre arealformål, uten vesentlige bygge-/anleggstiltak, kan disse holdes utenfor ved arealberegningen. Det samme gjelder arealer som tas inn i planen for planteknisk opprydding i eldre planer.

Gebyr beregningsgrunnlag 2001 - 4000 m²

- Det kreves gebyr for behandling av alle private reguleringsplaner fram til de vedtas fremmet etter pbl § 12-11, uansett formål. Beregningsgrunnlaget er planens flateareal og teoretisk bruksareal (BRA) og justeres deretter prosentvis etter saksbehandlingsmengden. - Der en reguleringsplan også tar med seg andre arealformål, uten vesentlige bygge-/anleggstiltak, kan disse holdes utenfor ved arealberegningen. Det samme gjelder arealer som tas inn i planen for planteknisk opprydding i eldre planer.

Gebyr beregningsgrunnlag 4001 - 8000 m²

- Det kreves gebyr for behandling av alle private reguleringsplaner fram til de vedtas fremmet etter pbl § 12-11, uansett formål. Beregningsgrunnlaget er planens flateareal og teoretisk bruksareal (BRA) og justeres deretter prosentvis etter saksbehandlingsmengden. - Der en reguleringsplan også tar med seg andre arealformål, uten vesentlige bygge-/anleggstiltak, kan disse holdes utenfor ved arealberegningen. Det samme gjelder arealer som tas inn i planen for planteknisk opprydding i eldre planer.

Gebyr beregningsgrunnlag 8001 - 12000 m²

- Det kreves gebyr for behandling av alle private reguleringsplaner fram til de vedtas fremmet etter pbl § 12-11, uansett formål. Beregningsgrunnlaget er planens flateareal og teoretisk bruksareal (BRA) og justeres deretter prosentvis etter saksbehandlingsmengden. - Der en reguleringsplan også tar med seg andre arealformål, uten vesentlige bygge-/anleggstiltak, kan disse holdes utenfor ved arealberegningen. Det samme gjelder arealer som tas inn i planen for planteknisk opprydding i eldre planer.

Planer/endringer med en vesentlig mindre saksbehandlingsmengde

Justering av og tillegg til beregningsgrunnlaget for reguleringsplaner

Planer/endringer med en vesentlig større saksbehandlingsmengde

Justering av og tillegg til beregningsgrunnlaget for reguleringsplaner. Kjennetegn ved planer med mindre - større saksbehandlingsmengde kan være: Godt tilrettelagt planforslag - Lite bearbeidet eller mangelfullt planforslag - om kommunen lager plankartet (administrativ endring) I samsvar med kommuneplan - Ikke i samsvar med kommuneplan Enkle grunneierforhold - Mange parter involvert Interessesmotsetninger er avklart - behov for mange avklaringer i saksbehandlingen Lite/ingen konflikter - Stor kompleksitet Uten - med konsekvensutredning

Planer/endringer med mindre saksbehandlingsmengde

Justering av og tillegg til beregningsgrunnlaget for reguleringsplaner. Kjennetegn ved planer med mindre - større saksbehandlingsmengde kan være: Godt tilrettelagt planforslag - Lite bearbeidet eller mangelfullt planforslag - om kommunen lager plankartet (administrativ endring) I samsvar med kommuneplan - Ikke i samsvar med kommuneplan Enkle grunneierforhold - Mange parter involvert Interessesmotsetninger er avklart - behov for mange avklaringer i saksbehandlingen Lite/ingen konflikter - Stor kompleksitet Uten - med konsekvensutredning

Planer/endringer med ordinær saksbehandlingsmengde

Justering av og tillegg til beregningsgrunnlaget for reguleringsplaner. Kjennetegn ved planer med mindre - større saksbehandlingsmengde kan være: Godt tilrettelagt planforslag - Lite bearbeidet eller mangelfullt planforslag - om kommunen lager plankartet (administrativ endring) I samsvar med kommuneplan - Ikke i samsvar med kommuneplan Enkle grunneierforhold - Mange parter involvert Interessesmotsetninger er avklart - behov for mange avklaringer i saksbehandlingen Lite/ingen konflikter - Stor kompleksitet Uten - med konsekvensutredning

Planer/endringer med større saksbehandlingsmengde

Justering av og tillegg til beregningsgrunnlaget for reguleringsplaner. Kjennetegn ved planer med mindre - større saksbehandlingsmengde kan være: Godt tilrettelagt planforslag - Lite bearbeidet eller mangelfullt planforslag - om kommunen lager plankartet (administrativ endring) I samsvar med kommuneplan - Ikke i samsvar med kommuneplan Enkle grunneierforhold - Mange parter involvert Interessesmotsetninger er avklart - behov for mange avklaringer i saksbehandlingen Lite/ingen konflikter - Stor kompleksitet Uten - med konsekvensutredning

Tillegg per teoretisk m² BRA som planen åpner for

Bygning eller bygningsdel helt under terreng regnes ikke med

Oppmåling - oppretting av matrikkelenhet

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Innløsning av feste		Etter timesats	Etter timesats	
Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn, areal fra 0 - 500 m ²		19 400	20 300	5%
Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn, areal fra 2001 m ² økning per påbegynt daa		1 780	1 850	4%
Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn, areal fra 501 - 2000 m ²		26 000	27 200	5%
Omgjøring av punktfeste til festegrund med bestemte grenser		Etter timesats	Etter timesats	
Oppretting av anleggsvolum, volum fra 0 - 2000 m ³		32 000	33 500	5%
Oppretting av anleggsvolum, volum fra 2001 m ³ - økning per påbegynt 1000 m ³		1 500	1 600	7%
Oppretting av grunneiendom og festegrund areal fra 0-500 m ²		19 900	20 800	5%
Oppretting av grunneiendom og festegrund areal fra 2001 - 8000 m ² - økning per påbegynt 1000 m ²		1 770	1 850	5%
Oppretting av grunneiendom og festegrund areal fra 501-2000 m ²		26 000	27 200	5%
Oppretting av grunneiendom og festegrundareal fra 8001 - 25000 m ² - økning per påbegynt 1000 m ²		630	650	3%
Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning		3 700	3 900	5%
Oppretting av uteareal på eierseksjon, 11 - 25 tomter		0,15	0,15	Reduksjon

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Oppretting av uteareal på eierseksjon, 26 og flere tomter		0,2	0,2	Reduksjon
Oppretting av uteareal på eierseksjon, 6 - 10 tomter		0,1	0,1	Reduksjon
Oppretting av uteareal på eierseksjon, areal fra 0 - 50 m ²		10 300	10 800	5%
Oppretting av uteareal på eierseksjon, areal fra 2001 m ² økning per påbegynt 1000 m ²		1 500	1 550	3%
Oppretting av uteareal på eierseksjon, areal fra 251 - 2000 m ²		16 000	16 700	4%
Oppretting av uteareal på eierseksjon, areal fra 51 - 250 m ²		13 100	13 700	5%
Registrering av jordsameie		Etter timesats	Etter timesats	
Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende eiendommer, 11 - 25 tomter		0,15	0,15	Reduksjon
Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende eiendommer, 26 og flere tomter		0,2	0,2	Reduksjon
Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende eiendommer, 6 - 10 tomter		0,1	0,1	Reduksjon

Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

I tillegg kommer gebyr for utføring av oppmålingsforretning. Det forutsetter at kommunen har godkjent oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmåling.

Oppretting av uteareal på eierseksjon, 11 - 25 tomter

Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende uteareal som er rekvirert av samme rekvirent, gis følgende reduksjon i gebyrene ovenfor:

Oppretting av uteareal på eierseksjon, 26 og flere tomter

Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende uteareal som er rekvirert av samme rekvirent, gis følgende reduksjon i gebyrene ovenfor:

Oppretting av uteareal på eierseksjon, 6 - 10 tomter

Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende uteareal som er rekvirert av samme rekvirent, gis følgende reduksjon i gebyrene ovenfor:

Oppretting av uteareal på eierseksjon, areal fra 0 - 50 m²

Gebyr for tilleggsareal per eierseksjon

Oppretting av uteareal på eierseksjon, areal fra 2001 m² økning per påbegynt 1000 m²

Gebyr for tilleggsareal per eierseksjon

Oppretting av uteareal på eierseksjon, areal fra 251 - 2000 m²

Gebyr for tilleggsareal per eierseksjon

Oppretting av uteareal på eierseksjon, areal fra 51 - 250 m²

Gebyr for tilleggsareal per eierseksjon

Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende eiendommer, 11 - 25 tomter

Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende eiendommer som er rekvirert av samme rekvirent, gis følgende reduksjon i gebyrene ovenfor:

Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende eiendommer, 26 og flere tomter

Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende eiendommer som er rekvirert av samme rekvirent, gis følgende reduksjon i gebyrene ovenfor:

Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende eiendommer, 6 - 10 tomter

Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende eiendommer som er rekvirert av samme rekvirent, gis følgende reduksjon i gebyrene ovenfor:

Saker etter jordlov, konsesjonslov og viltlov

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Fellingsavgift - elg kalv		340	370	9%
Fellingsavgift - elg voksen		580	620	7%
Fellingsavgift - hjort kalv		270	290	7%
Fellingsavgift - hjort voksen		450	480	7%
Gebyr avlivning av grevling - per individ		1 000	1 000	0%
Gebyr fangst av grevling - utlån av grevling felle		750	750	0%
Konsesjonssaker med prisvurdering		5 000	5 000	0%
Konsesjonssaker uten prisvurdering		3 700	3 700	0%
Søknad om delingsamtykke etter lov om jord		2 000	2 000	0%
Søknad om opprett av vilt i fangenskap - maksimumssats		10 000	10 000	0% Staten fastsetter gebyret

Fellingsavgift - elg kalv

Gebyransettelsene forutsetter statlig godkjenning

Fellingsavgift - elg voksen

Gebyransettelsene forutsetter statlig godkjenning

Fellingsavgift - hjort kalv

Gebyransettelsene forutsetter statlig godkjenning

Fellingsavgift - hjort voksen

Gebyratsene forutsetter statlig godkjenning

Oppmåling - stedfesting av stedbunden rettighet

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Stedbunden rettighet		Etter timesats	Etter timesats	

Oppmåling - kontorforretning, jf. matrikkelforskriften § 40

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Kontorforretning		12 700	13 300	5%

Saker etter eierseksjonsloven

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Reseksjonering av 1-10 seksjoner		14 800	15 500	5%
Reseksjonering av 11-50 seksjoner		17 800	18 600	4%
Seksjonering av 11-50 seksjoner		11 800	12 300	4%
Seksjonering av 2-10 seksjoner		8 800	9 200	5%
Seksjonering/reseksjonering over 50 seksjoner		23 600	24 700	5%
Sletting av seksjonering		4 700	4 900	4%
Tilleggsgebyr for befarng		4 700	4 900	4%

Reseksjonering av 1-10 seksjoner

Eventuelle tinglysingsgebyr og dokumentavgift kommer i tillegg

Reseksjonering av 11-50 seksjoner

Eventuelle tinglysingsgebyr og dokumentavgift kommer i tillegg

Seksjonering av 11-50 seksjoner

Eventuelle tinglysingsgebyr og dokumentavgift kommer i tillegg

Seksjonering av 2-10 seksjoner

Eventuelle tinglysingsgebyr og dokumentavgift kommer i tillegg

Seksjonering/reseksjonering over 50 seksjoner

Eventuelle tinglysingsgebyr og dokumentavgift kommer i tillegg

Sletting av seksjonering

Eventuelle tinglysningsgebyr og dokumentavgift kommer i tillegg

Oppmåling - grensejustering

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Anleggseiendom		Etter timesats	Etter timesats	
Grunneiendom festegrunn og jordsameie, areal fra 0 - 1000 m ²		9 700	10 150	5%
Grunneiendom festegrunn og jordsameie, areal fra 0 - 50 m ²		7 000	7 300	4%
Grunneiendom festegrunn og jordsameie, areal fra 1001 m ² økning per påbegynt daa		1 500	1 550	3%
Grunneiendom festegrunn og jordsameie, areal fra 251 - 500 m ²		12 500	13 000	4%
Grunneiendom festegrunn og jordsameie, areal fra 51 - 250 m ²		9 700	10 200	5%

Grunneiendom festegrunn og jordsameie, areal fra 0 - 1000 m²

For grensejustering til vei- eller jernbaneformål, jf. Matrikkeloven §16 og matrikkelforskriften §34, 7. ledd

Grunneiendom festegrunn og jordsameie, areal fra 1001 m² økning per påbegynt daa

For grensejustering til vei- eller jernbaneformål, jf. Matrikkeloven §16 og matrikkelforskriften §34, 7. ledd

Oppmåling - arealoverføring

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Anleggseiendom		Etter timesats	Etter timesats	
Grunneiendom, areal fra 0 - 500 m ²		19 300	20 200	5%
Grunneiendom, areal fra 501 - 2000 m ²		25 200	26 350	5%
Grunneiendom, arealoverføring per nytt påbegynt 1000 m ² medfører en økning av gebyret		1 700	1 750	3%

Oppmåling - nymerking av eksisterende grensepunkt fastsatt i oppmålingsforretning/tilsvarende forretning

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
For inntil 2 punkter		6 000	6 300	5%
For overskytende grensepunkter, per punkt		510	550	8%

Oppmåling - klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt/eller klarlegging av rettigheter

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
For inntil 2 punkter		8 400	8 800	5%
For overskytende grensepunkter, per punkt		600	650	8%
Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.		Etter timesats	Etter timesats	

Oppmåling - utstedelse av matrikelbrev

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Matrikelbrev inntil 10 sider		175	175	0%
Matrikelbrev over 10 sider		350	350	0%

Matrikelbrev inntil 10 sider

Eventuelle tinglygingsgebyr og dokumentavgift kommer i tillegg. Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen

Matrikelbrev over 10 sider

Eventuelle tinglygingsgebyr og dokumentavgift kommer i tillegg. Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen

Byggesak - næringsbygg

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Bygg inntil 500 kvm. BRA (bruksareal)	Per m ²	179	187	4%
Bygg, tillegg for 500 -2000 kvm. BRA	Per m ²	64	67	5%
Bygg, tillegg utover 2000 kvm. BRA	Per m ²	45	47	4%
Enkle uisolerte bygg, inntil 500 m ² BRA	Per m ²	90	94	4%
Enkle uisolerte bygg, tillegg for 500 - 2000 m ² BRA	Per m ²	33	34	3%
Enkle uisolerte bygg, tillegg utover 2000 kvm. BRA	Per m ²	22	23	5%
Minimumsgebyr		10 000	10 400	4%

Enkle uisolerte bygg, inntil 500 m² BRA

Enkle uisolerte næringsbygg - min. 50% av bygg

Enkle uisolerte bygg, tillegg for 500 - 2000 m² BRA

Enkle uisolerte næringsbygg - min. 50% av bygg

Enkle uisolerte bygg, tillegg utover 2000 kvm. BRA

Enkle uisolerte næringsbygg - min. 50% av bygg

Byggesak - deling og bortfeste for mer enn 10 år

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Deling og bortfeste for mer enn 10 år - fradeling av tomt uten plan/ ikke i samsvar med vedtatt plan		16 550	17 300	5%
Fradeling av tomt i samsvar med vedtatt plan		8 600	9 000	5%
Fradeling til tilleggsareal, inntil 250 m ²		5 400	5 650	5%
Fradeling til tilleggsareal, utover 250 m ²		15 000	15 700	5%
Opprettelse av punkt feste og festetomt	Per punkt feste	15 500	16 200	5%

Byggesak - diverse, herunder skilt og reklame

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Andre typer søknad, Type 1 - under 2,5 timer		3 650	3 800	4%
Andre typer søknad, Type 2 - inntil 5 timer		7 200	7 600	6%
Andre typer søknad, Type 3 - inntil 10 timer		14 650	15 200	4%
Forhåndskonferanse		5 300	4 000	-25%
Gebyr per mangelbrev kommunen må sende ut	Maksbeløp	5 500	5 750	5%
Sakkyndig bistand		Timesats sakkyndig	Timesats sakkyndig	
Senere søknader om ansvarsrett og søknad som selvbygger		3 650	3 800	4%
Søknad om ansvarsrett		5 700	6 000	5%
Søknad om midlertidig brukstillatelse		5 200	5 450	5%
Søknad som avsluttes uten vedtak	Per time	1 480	1 550	5%
Ulovlighetsoppfølging		Se sakstype	Se sakstype	

Forhåndskonferanse

Reduseres fra tidligere år, men kommer ikke lenger til fratrukk i totalt gebyr.

Ulovlighetsoppfølging

Der det i ettertid sendes inn en søknad for ulovlige igangsatte eller utførte tiltak, betales vanlig gebyr for sakstypen med et tillegg på 50% av fullt saksbehandlingsgebyr.

Byggesak - nybygg §20-3 (med ansvarsrett)

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Boligbygg 11-20 boenheter	Per bygg	128 000	134 000	5%
Boligbygg 3-5 boenheter	Per bygg	64 000	67 000	5%
Boligbygg 6-10 boenheter	Per bygg	96 000	100 000	4%
Driftsbygninger over 1000 m ²		38 900	40 700	5%
Enebolig / fritidsbolig i regulert område	Per bygg	34 400	36 000	5%
Enebolig / fritidsbolig i uregulert område	Per bygg	37 900	39 700	5%
Frittstående garasje/uthus/lysthus		11 200	11 700	4%
Garasjeanlegg knyttet til blokk/leilighet, inntil 3 oppstillingsplasser		10 300	10 750	4% Tillegg per plass over 4
Større boligblokker		172 000	180 000	5% Tillegg per enhet over 40

Økonomiplan for 2024-2027

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Tilbygg/påbygg		16 300	17 000	4%
Tilbygg/påbygg med ny boenhet		22 300	23 300	4%
Tillegg for ekstra boenhet		13 800	14 450	5%
Tomannsbolig		52 200	54 500	4%

Garasjeanlegg knyttet til blokk/leilighet, inntil 3 oppstillingsplasser

Fra og med 4 plasser, 1000 kr per plass.

Større boligblokker

Kr 3200 per enhet over 40 enheter

Byggesak - tekniske installasjoner, konstruksjoner og anlegg

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Minirensanlegg, heis, mindre idrettsanlegg		9 550	10 000	5%
Rehab. pipe, oppføring pipe, trappeheis m.m.		4 100	4 300	5%
Støttemur type 1		5 100	5 350	5%
Støttemur type 2		10 200	10 700	5%

Støttemur type 1

Kurante saker

Støttemur type 2

Saker med behov for uttalelser eller andre tidkrevende undersøkelser

Byggesak - tiltak på eksisterende byggverk

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
Bruksendring til annet, % av gebyr for tilsvarende nytt tiltak		0,7	0,7	
Bruksendring til bolig over 60 m ²	Per tiltak	23 400	24 400	4%
Bruksendring til bolig under 60 m ²	Per tiltak	16 000	16 700	4%
Fasadeendring type 1		6 300	6 550	4%
Fasadeendring type 2		10 600	11 000	4%
Fravik fra teknisk forskrift	Per fravik	9 900	10 400	5%
Oppdeling av bolig i flere boenheter/bruksenheter	Per enhet	13 750	14 400	5%
Sammenslåing av boenheter/bruksenheter	Per enhet	3 950	4 100	4%

Fasadeendring type 1

Kurante saker

Fasadeendring type 2

Ved behov før høring eller andre tidkrevende undersøkelser

Byggesak - vesentlig terrenginngrep, veianlegg, parkeringsplass, jordreanseanlegg, avløp mm

Gebyr	Enhet	Sats 2023	Sats 2024	Endring i Merknad %
501-1000 m ²		15 150	15 850	5%
inntil 500 m ²		6 650	6 950	5%
utover 1000 m ²		30 000	31 300	4%

inntil 500 m²

veianlegg, parkeringsplass, jordreanseanlegg, avløp m.m.

Overtredelsesgebyr, jf. pbl. § 32-8

Plan- og bygningsmyndighetene kan ilegge den ansvarlige et overtredelsesgebyr ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av plan- og bygningslovgivningen. Overtredelsesgebyrets størrelse fremgår av Forskrift om byggesak av 26. mars 2010 nr. 488 kap. 16.

Vedlegg

Eiendomsskatt - fritakslister

Fritakslister etter eiendomskattelovens §7a

Adresse	Gnr/Bnr/Fnr/Snr	Eier	Orgnr.	Fritaksparagraf	Formål	Styremedlemmer fra Brønnøysundreg.
Kjærlighetsstien 0	8403/10/0/0	Bergkameratene Idrettsforening (Bergkameratene SKI)	894396172	7a	Å drive idrett organsert i Norges Idrettsforbund.	Styrets leder: Ole Jens Brekke Nestleder: Pål Ragnar Bakke Styremedlem: Maren Feragen Bjørn Johannesen Vidar Omholt Sigmund Schia
Omholtfjell - Darrebu 0	42/28/0/0	DNT TØNSBERG OG OMEGN (Tønsberg Turistforening)	975705323	7a	Turistforening.	Styrets leder: Christian Thaulow Nestleder: Helga Daler Styremedlem: Live Halstengård Pedersen Måns Petter Davidson Ole Kristian Bjerkemo Eivind Skredegård Fogstad
Efteløtmoen 27	45/1/2/0	Efteløt Idrettslag	984923406	7a	Idrettslag.	Styrets leder: Kåre Kasseth Nestleder: Gjermund Omholt Styremedlem: Hanne Marthe Myhr Hoff Randi Fjermestad Lia Wenche Sommerstad Roy Stordalen

Økonomiplan for 2024-2027

Jondalsveien 1 144	147/3/3/0	Gamle Skolestuas Vel	995711052	7a	Velforening.	Styrets leder: Aage Rua Nestleder: Anne Grethe Mathisen Styremedlem: May Wenche Øverland Bjørn Løvli Else Marie Sandvik
Josefine Nilsens Vei 17 A	8583/102/0/0	Gamlegrendåsen Ungbo Og Utleiebolig	960101154	7a	Utleie av gjennomgangsboliger for ungdom.	Styrets leder: Sigve Brouwer Styremedlem: Maiken Løver Ingrid Nikoline Sand Henrik Martinsen Høyer Varamedlem: Natasja Eline Thorberg Hans-Olav Uverud Kalleberg Vilde Ingeborg Holtan Håvardrud Mosh Mojtaba Estakhri

Økonomiplan for 2024-2027

Lågendalsveien 150	118/78/0/0	Glitre Energi Produksjon As (Vassdragsmuseet på Labro ved Stiftelsen Buskerudmuseet orgnr. 913084705)	979487223	7a	Glitre Energi Produksjon AS: Produsere og omsette elektrisk energi; - utnytte selskapets eide og forvaltede kraftverk, rettigheter og eierandeler i samarbeidende selskaper for å oppnå best mulig forretningmessig resultat; - bidra til profesjonell utvikling av deleide selskaper og datterselskaper; drive annen virksomhet i forbindelse med ovennevnte formål; - delta i andre foretak innen rammen av ovennevnte formål. Stiftelsen Buskerudmuseet: Museumsvirksomhet med fokus på forvaltning, forskning, formidling og fornying av kunst, kultur og naturhistorie.	Styret i Glitre Energi Produksjon as: Styrets leder: Pål Jørgen Skjæggestad Nestleder: Odd Øygarden Styremedlem: Arnfinn Baksvær Håkon Levy Kristine Gjørseter Varamedlem: Torggrim A Øverbø Runar Voss Ronny Jevne Stein Ødegaard Styret i Stitelsen Buskerudmuseet: Styrets leder: Svein Oppegaard Nestleder: Nils Halvard Bråten Styremedlem: Hilde Roland Kari Anne Sand Vibeke Hjønnevåg Per Halvor Sælebakke Karl Anker Hansson Varamedlem: Steinar Karlsen Ragnvald Lien Sigrid Kvisle Børre Pettersen Hanne Sommerstad Hanne Jorde Fratrådt Arve Wik Lillian Holm
Lågendalsveien 87	110/21/0/0	Hedenstad Menighetshus	975651088	7a	Huset benyttes til ungdomsarbeid, konfirmantundervisning og møter i menighetsrådets regi. Lokalene leies ut til dåp, bryllup etc.	Styrets leder: Bjørn Erik Dalshagen Nestleder: Anne Hillestad Styremedlem: Camilla Friis Gunnbjørg Listog
Hostvetveien 406 A	71/18/0/0	Hostvedt Ungdomslag	ikke reg.	7a	Ungdomslag	Joar Næss

Økonomiplan for 2024-2027

Bjørkhaugen 14	5/66/0/0	Hvittingfoss Idrettslag	986719253	7a	Flergruppeidrettslag medlem av Norges Idrettsforbund	Styrets leder: Monika Nyhuus Kolstad Styremedlem: Nina Merete Fadum Andersen Lone Knutsen Finn Røraas Odd Brynjulf Trondsen Arne Elling Dahl Tarjei Stian Tallakstad
Tuftveien 87	7/1/1/0	Hvittingfoss Idrettslag	986719253	7a	Flergruppeidrettslag medlem av Norges Idrettsforbund	Styrets leder: Monika Nyhuus Kolstad Styremedlem: Nina Merete Fadum Andersen Lone Knutsen Finn Røraas Odd Brynjulf Trondsen Arne Elling Dahl Tarjei Stian Tallakstad
Østbygrenda 11	8252/2/0/0	Idrettslaget Bevern	ikke reg.	7a	Samfunnhus/grendehus	
Bævergrenda 1 1	8252/1/1/0	IL Bever'n	976084640	7a	Drift av idrettslag.	Styrets leder: Lars-Ole Aamodt Nestleder: Magne Flåten Solberg Styremedlem: Harald Bergan Kjersti Solum Christel Næss Østby Reidar Aasbø

Økonomiplan for 2024-2027

Bjørnholtveien 24	143/46/0/0	Jondalen Idrettslag	989787144	7a	Idrettslag som drives etter Norges Idrettsforbunds basislover.	Styrets leder: Henrik Gilen Nestleder: Håvard Skevik Baklid Styremedlem: Tommy Indgjerd Rita Aasen Røraas Gitte Mari Stamstad
Jondalsveien 1 071	147/3/2/0	Jondalen Skytterlag	984069901	7a	Skytterlag.	Styrets leder: Nils Årskog Nestleder: Thor Helge Andresen Skaug Styremedlem: Ellen Benedikte Baklid Odd Aril Midtgard Asbjørn Mathisen Svein Petter Bäckstrøm Hanserud Sondre Olsson Løvås
Idrettsveien 4	7716/5/1/1	Kif Idrettssenter As	943331340	7a	Drive KIF Idrettssenter AS bestående av Kongsberg Idrettsforenings klubbhus samt et helse- og aktivitetssenter.	Styrets leder: Arne Hagen Styremedlem: Svein Brandt Ragnhild Karlsen Jørn Vidar Nygård
Idrettsveien 4	7716/5/1/2	Kif Klubbhus As	981353994	7a	Kjøp/salg, utvikling og forvaltning av fast eiendom og å forestå økonomisk rådgivning innenfor denne virksomhet, samt deltagelse i selskaper med økonomisk formål.	Styrets leder: Jørn Vidar Nygård Styremedlem: Per Kristian Semmen Arne Hagen
Idrettsveien 4	7716/5/1/3	Kif Klubbhus As	981353994	7a	Kjøp/salg, utvikling og forvaltning av fast eiendom og å forestå økonomisk rådgivning innenfor denne virksomhet, samt deltagelse i selskaper med økonomisk formål.	

Økonomiplan for 2024-2027

Idrettsveien 4	7716/5/1/4	Kif Klubbhus As	981353994	7a	Kjøp/salg, utvikling og forvaltning av fast eiendom og å forestå økonomisk rådgivning innenfor denne virksomhet, samt deltagelse i selskaper med økonomisk formål.	
Komnesveien 265	30/21/0/0	Komnes Grendelag	997504879	7a - delvis	Grendelag.	Styrets leder: Frank-Robert Torkildsen Nestleder: Knut Ulleberg Styremedlem: Lene Synnøve Grøterud Stine Hartvigsen Ivar Torkildsen
Industriveien 6	8626/5/3/0	Kongsberg Hagelag	922554935	7a	Avholde foredrags- og diskusjonsmøter om forskjellige hagetemaer som anlegg og stell av kjøkkenhage, valg av planting av frukttrær, bærbusker, roser, sommerblomster m.m. samt demonstrasjon av beskjæring av frukttrær og bærbusker og dyrking, lagring og bruk av hageprodukter.	Styrets leder: Anne-Marie Hatlenes Styremedlem: Ingrid Modalsli Tollum Karin Maria Weslien Bjørn Erik Dalshagen Leif Oddvar Hoel Tove Helen Hjermundrud
Industriveien 14	8626/5/1/0	Kongsberg Jeger Og Fiskerforening	997433246	7a	Jeger- og fiskerforening.	Styrets leder: Per Kristian Enget Nestleder: Per-Jørgen Thowsen Styremedlem: Bjørn Magne Sortland Arne Vidar Sommerstad Hermod Nordvoll Åge Johan Skullestad Roger Reinslo Tom Erik Næss Vibeke Nordseth Sollid Kristian Aasen Audun Haukvik

Økonomiplan for 2024-2027

Kjennerudgrenda 46	7756/2/0/0	Kongsberg Kfuk-Kfum-Speidere	993634034	7a	Fremme og drive et speiderarbeid for å hjelpe barn og unge til å utvikle en kristen tro og oppdra dem til ansvarsbevissthet, selvstendighet, samfunnsmessig engasjement, mellomfolkelig forståelse og respekt for naturens verdi.	Styrets leder: Anders Reggestad Styremedlem: Espen Berg Tov-Eirik Flatin Lise Hørtvedt Mari Nordin Hustveit Eldar Lundanes
Myntgata 3	7065/3/0/0	Kongsberg Kunstforening	996732789	7a	Gjennom utstillinger og andre arrangementer stimulere interessen og høyne forståelsen for bildende kunst og kunsthåndverk. Innenfor denne rammen skal det også presenteres andre uttrykkeformer som avspeiler nye kunstretninger.	Styrets leder: Hanne Berit Eid Nestleder: Sandra Zaklina Burek Styremedlem: Marit Aabel Kulseng Tina Elizabeth Rigby Hanssen Jørn Hagen Mona Elen Drange Sissel Gjersum
Hyttegata 4	7067/1/0/0	Kongsberg Menighetssenter	979650124	7a	Å bygge, eie og drive Kongsberg menighetssenter for å gi menighetsarbeidet best mulig arbeidsvilkår.	Styrets leder: Aage Skaug Styremedlem: Hågen Andreas Hennem Geir Løvdal Anders Reggestad Varamedlem: Silje Lydia Meskestad Arnstein Tinjar

Økonomiplan for 2024-2027

Sørmyr 0	98/5/1/0	Kongsberg Og Omegns Turistforening	881072262	7a	Turistforening.	Styrets leder: Sandra Lein Nestleder: Tor Dalaker Lund Styremedlem: Randi Fosso Unni Thonhaugen Sigmund Borge Foss Marit Gunda Gundersen Engeset Lene Holmen Per Håvard Siljan Hjukse
Aaslandgrenda 0	103/56/0/0	Kongsberg Og Omegns Turistforening	881072262	7a	Turistforening.	
16 0	116/16/0/0	Kongsberg Og Omegns Turistforening - Turistforeningshytte i Pråmvika	881072262	7a	Turistforening.	
Kirketorget 6 B	7008/3/0/0	Kongsberg Røde Kors	971309210	7a	Driver frivillig arbeid blant barn, unge og eldre, herunder også funksjonshemmede.	Styrets leder: Kari Irene Solheim Hansen Nestleder: Anne-Sofie Gislesen Styremedlem: Einar Bernhard Hydal Tor Flesseberg Dag Popperud Steinar Gregersen

Økonomiplan for 2024-2027

Meheia 0	116/1/3/0	Kongsberg Skytterlag	991118993	7a	Kongsberg Skytterlags formål er som fastlagt i grunnreglene for Det Frivillige Skyttervesen. Innenfor denne ramme søkes utviklet et positivt og aktivt miljø der unge og eldre opplever et meningsfylt medlemskap.	Styrets leder: Hroar Odden Nestleder: Erling Hjallen Styremedlem: Terje Røraas Stian Bamle Friksen Truls Brynjar Lang Rune Poortman Øystein Bordvik
Numedalsveien 78	7694/13/0/0	Kongsberg Tennisklubb	985031894	7a	Idrettslag tilsluttet Norges Tennisforbund og NIF.	Styrets leder: Alf Gudleik Dale Nestleder: Mariana Pinto De Freitas Castro Styremedlem: Alexandra Notburga Franziska Maria Brendan Ksenia Dokka Lars Robert Larsson Joar Lars Lindem-Brune Signe Fossum Løvli
Industriveien 8	8626/5/2/0	Kongsberg Trekkspillklubb	975365115	7a	Trekkspillklubb.	Styrets leder: Svein Solvang Nestleder: Olav Lid Styremedlem: Stein Selseth Morten Hostvedt Øystein Lepsøe Gåsefra Ingjerd Melvold Jorunn Lid

Økonomiplan for 2024-2027

Numedalsveien 80	7694/18/0/0	Kongsberghallen Stiftelsen	848412422	7a	Bygging og drift av Kongsberghallen samt hva som derved er forbundet. Stiftelsen skal arbeide for bygging og drift av nevnte hall og til fremme av idrettslige, kultutelle og samfunnsgavnligte formål og interesser.	Styrets leder: Svein Rudolf Foss Nestleder: Runar Vaadal Styremedlem: Lars Kveseth Frank Tonby Jørn Nygaard Torbjørn Thorsdalen
34	117/34/0/0	Lafteråsen Velforening - felles tomt	915868304	7a	Velforening	Styrets leder: Marius Veidahl Berg Styremedlem: Peter Selvik Linn Endresen
Omholtfjell 0	42/39/0/0	Larvik Og Omegns Turistforening	986005668	7a	Opparbeide og merke ruter for fotturer og skiturer, utarbeide turbeskrivelser og drive veiledning, å bygge og drive turisthytter, arrangere turer, møter og kurs, verne om naturen.	Styrets leder: Knut Hjalmar Gulliksen Nestleder: Tom Aasrum Styremedlem: Anne Grete Holt Tom Egil Thorstensen Holger Dürbeck Kjærland Arne Skovro
Ljøterudveien 371	99/44/0/0	Ljøterud Kretsforening	920464629	7a	Utleie til selskapslokale, møter og andre arrangementer, arrangementer i egen regi sånn som barnedisko, karneval juletreff mm.	Styrets leder: Kjersti Knutsen Tullerud Nestleder: Siw Yvonne Thorsdalen Styremedlem: Stine Jeanett Andersen Thomas Kolberg

Økonomiplan for 2024-2027

Drammensveien 121	132/3/0/0	Nmk Kongsberg	993543500	7a	Idrettslagets formål er å drive idrett organisert i Norges Idrettsforbund og Olympiske Komite (NIF). Arbeidet skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygges på grunnverdier som idrettsglede, felleskap, helse og ærlighet.	Styrets leder: Geir Bjørhovden Nestleder: Bård Anders Konglevoll Styremedlem: Reidun Kjørstad Erlend Nikolai Olsen Linn-Kristin Sundet Erlend Erik Øxseth
Bergmannsveien 479	116/7/0/0	Norsk Bergverksmuseum	946744786	7a	Drift av naturhistoriske museer	Styrets leder: Helge Evju Styremedlem: Bent Erik Embergsrud Anne Aune Terje Bråthen Gaute Homb Lenvik Hilde Charlotte Solheim Wenche Nedberg Grinderud Varamedlem: Christian Berg Sven Roald Nystø Anne Catrine Windsand Gjestemoen Morten Jemtgaard
Kirketorget 3	7003/1/0/0	Norsk Bergverksmuseum	946744786	7a	Drift av naturhistoriske museer	
Hyttegata 3	7087/2/0/0	Norsk Bergverksmuseum	946744786	7a	Drift av naturhistoriske museer	
Passebekkveien 565	38/26/0/0	Passebekk Sanitetsforening	993990914	7a	Lokalforening av Norske Kvinner Sanitetsforening med sterk forankring i nærmiljøet. Formålet er å mobilisere til frivillig innsats for et bedre og tryggere samfunn ved å engasjere seg overvåkent innenfor helse- og sosialområdet, miljøberedskap og krise- og katastrofeberedskap.	Styrets leder: Vera Dyre-Hansen Styremedlem: Ragnhild Omholt Gerd Irene Aaker Gunvor Helene Engeland

Økonomiplan for 2024-2027

Skavangerveien 2	7693/20/0/0	Realsameiet Grendehus for Kongsberg Bruk	ikke reg.	7a	Samfunnshus Kongsberg Bruk	110 eiendommer i sameiet er eiere av eiendommen
Surliveien 5	37/4/0/0	Ruud Ungdomslag	ikke reg.	7a	Ungdomslag - ikke i drift	
Rønningen Skog 0	99/177/0/0	Sandsværspeidernes Venner	983945694	7a	Støtteforening til Sandværspeiderne.	Styrets leder: May Wenche Hamre Styremedlem: Terje Skogmo Ulf Peter Muggerud Iselin Margrethe Ringstad Thorleif Karlskov Moos
Kaptein Hannevigs Vei 19	103/68/0/0	Sandsværspeidernes Venner	983945694	7a	Støtteforening til Sandværspeiderne.	
Jondalsveien 775	143/1/1/0	Småjondølenes Dansarlag	984000391	7a	Å samle spelemenn, songarar, dansarar og andre interesserte for å dyrke og ta vare på dei lokale tradisjonane i spel, song og dans.	Styrets leder: Sigbjørn Rua Nestleder: Eivind Bakken Styremedlem: Torbjørn Rua Dokken Hege Solvang Midtgard Hilde Rønningsdalen Fjelldal Hege Sundt Johnrud

Økonomiplan for 2024-2027

Meheieveien 701	116/1/0/0	Statskog Sf (Forsamlingslokale på Meheia)	966056258	7a	Mehaia Kretslag - Statskog SF: Forvalte, drive og utvikle statlige skog og fjelleiendommer med tilhørende ressurser, det som står i forbindelse med dette og annen naturlig tilgrensende virksomhet. Innenfor rammen av dette kan foretaket gjennom deltakelse eller i samarbeid med andre, forvalte og drive eiendommer og andre former for tjenester innen foretakets virksomhets- område. Eiendommene skal drives effektivt med sikte på å oppnå et tilfredstillende økonomisk resultat. Det skal drives et aktivt naturvern og tas hensyn til friluftsjntresser. Ressursene skal utnyttes balansert og fornybare ressurser skal tas vare på og utvikles videre.	Styrets leder: Bo Gunnar Olofsson Nestleder: Eli Reistad Styremedlem: Ole Johan Jonsson Eira Olav Ingebjørn Moe Ellen Tveit Klingenberg Øystein Sundnes Siw-Anita Kvam Varamedlem: Ann-Hege Blixgård Hanstad Marit Astrup Morten Ivar Aasheim Lill Grete Bie
Stasjonsbakken 3 A	7842/1/0/0	Studentsamskipnaden I Sørøst Norge	914458811	7a	Studentboliger/hybelhus - Formål å ta seg av studentenes velferdsbehov ved det enkelte studiested	Styrets leder: Reidar Emil Skoglund-Jørgensen Nestleder: Aleksander Flaktveit Styremedlem: Hyndla Anais Aira Nils Herman Lien Håre Tom-Ole Skaar Per Eirik Lund Ingvild Marheim Larsen Lisbeth Varpe Cecilie Marie Frisvold Grut Varamedlem: Petter Kristian Maasø Andre Marin Karlsen
Hasbergs Vei 1	7008/5/0/3	Studentsamskipnaden I Sørøst Norge	914458811	7a	Studentboliger/hybelhus - Formål å ta seg av studentenes velferdsbehov ved det enkelte studiested	

Økonomiplan for 2024-2027

Hasbergs Vei 3	7008/5/0/2	Studentsamskipnaden I Sørøst Norge	914458811	7a	Studentboliger/hybelhus - Formål å ta seg av studentenes velferdsbehov ved det enkelte studiested	
Hasbergs Vei 3	7008/5/0/1	Studentsamskipnaden I Sørøst Norge	914458811	7a	Studentboliger/hybelhus - Formål å ta seg av studentenes velferdsbehov ved det enkelte studiested	
Kobberbergsveien 3	113/111/0/0	Viken Fylkeskommune	921693230	7a	Videregående skole	Daglig leder/ adm.direktør: Siv Henriette Jacobsen Kontaktperson: Per Magne Aadnøy
Nymoens Torg 7	7865/6/0/0	Viken Fylkeskommune	921693230	7a	Videregående skole	
Reins Gate 4	8002/3/0/0	Viken Fylkeskommune	921693230	7a	Videregående skole	
Reins Gate 4 B	8002/3/0/0	Viken Fylkeskommune	921693230	7a	Videregående skole	
Tinius Olsens gate 1	7865/3/0/0	Viken Fylkeskommune	921693230	7a	Videregående skole	
Malmveien 14	8651/1/2/0	Viken Fylkeskommune	921693230	7a	Videregående skole	
Glabak 12	7958/5/0/0	Viken Fylkeskommune	921693230	7a	Videregående skole	
Tuftveien 1	6/46/0/0	Vittingen Kulturhus Sa	970961283	7a	Sammen med kommunen å drive et samfunnshus for å skaffe bygdas ungdom og øvrige innbyggere et kultursenter. Kulturhuset skal stå åpent for alle lovlige formål.	Styrets leder: Monika Nyhuus Kolstad Nestleder: Ole Kristian Halvorsen Styremedlem: Eirik Åsberg Elisabeth Halvorsen Turid Tverdal Brofoss Dag Henning Kolstad Aleksander Bjerke Kristine Aasheim Glenn Inger Lise Hellenes Finn Røraas Varamedlem: Per Einar Fon

Økonomiplan for 2024-2027

Hostvetveien 420	71/22/0/0	Hostvedt Vel - Den delen som er forsamlingslokaler i H1 og K1	921839812	7a	Sandsværbarnehage leier og eier deler av bygningmassen. Deler av bygget benyttes til forsamlingslokaler for Hostvedt vel. Hostvedt vel's formål: Å fremme den enkelte innbyggers og bygdens interesser, bidra til ett trygt og inkluderende samfunn samt å ivareta og utvikle bosettinga og kulturen i Sandsvær. Foreningen er partipolitisk uavhengig og livssynsnytral. Den er åpen for alle som ønsker attraktive tilbud på bygda. Foreningen skal gjennom sosiale og kulturelle aktiviteter bidra til å styrke samholdet og fellesskapet blant bygdas innbyggere. Foreningens virksomhet utøves i Sandsvær.	
Drammensveien 152	134/16/0/0	Kongsberg Hundeklubb	997921917	7a	Hundeklubb.	Styrets leder: Jonny Dahl Nestleder: Geir Brandtzæg Styremedlem: Magdalena Ada Wood Else Lill Isaksen Sørnes Jorunn Elisabeth Zapffe Berit Kirkaune Siri Kvammen Kolset
Numedalsveien 380	143/1/2/0	Kongsberg Travselskap	894201312	7a	Lag/forening: Lagets formål er å arbeide for norsk travsport og dens interesser innenfor rammen av DNTs lover. Travlaget skal være medlemmenes organisasjonsledd og skal ivareta og løse de oppgaver som medlemmene til enhver tid ønsker/fremmer innenfor rammen av DNTs lover. Travlaget skal følge opp vedtak, pålegg og reguleringer som er fattet på høyere nivå i organisasjonen.	Styrets leder: Ernst Petter Knutsen Nestleder: Vegar Wetterstad Styremedlem: Sidsel Irene Stordalen Helge Grimnes Ingebjørg Grimnes

Økonomiplan for 2024-2027

Frogs Vei 48	8194/17/0/0	Interkommunalt Arkiv F. Buskerud lk	971309040	7a	Formålet med selskapet er å legge forholdene til rette for eiernes rasjonelle, funksjonsdyktige og effektive gjennomføring av arkivlovens intensjoner og bestemmelser. Selskapet skal kunne fungere som arkivdepot for eierne samt selge kompetanse og arkivtjenester til andre. Selskapet skal kunne fungere som fylkesarkiv for deltakende fylkeskommuner, og skal kunne motta privatarkiv. Selskapet skal følge Lov om arkiv og forskrifter om offentlige arkiv.	Styrets leder: Astrid Sommerstad Nestleder: Trude Tvedt Styremedlem: Dag Øivind Henriksen Kjell Sletsjøe Hanne Krokrud Nils Olav Berge- Rekkedal Varamedlem: Janne Visnes Melgaard Sven Tore Løkslid Hege Mørk Merete Longva Bjerke
--------------	-------------	--	-----------	----	---	---

Liste over mulige private barnehager som kan få fritak etter eiendomsskattelovens §7a

Adresse	Gnr/Bnr/Fnr/ Snr	Eier	Orgnr.	Fritaks - paragr af	Formål	Styremedlem mer fra Brønnøysund reg.
Bjørkhaugen 13	5/20/0/0	Bjørkebakken Andelslag Sa (barnehage)	88623764 2	7a	Eie og drive Bjørkebakken barnehage til beste for andelshaverne.	Styrets leder: Oleanne Friberg Styremedlem: Christine Lie Krogen Karianne Waal- Løver Cathrine Lunder Lie Kristoffer Thorrud Skolem Hanne Skoglund Vettestad Varamedlem: Morten Augerud Anette Nilsen Olsen
Bonnevies Gate 8	7980/5/0/0	Dampsaga Barnehage As	98893394 5	7a	Drive barnehagevirksomhet.	Styrets leder: Ingrid Sæther Styremedlem:

Økonomiplan for 2024-2027

						Kari Elin Fossan Ruud Margit Sofie Engnæs Hoff
Christies Vei 25	8194/2/0/0	Skytterløkka Barnehage Sa	95756055 5	7a	Å eie og drive barnehage til det beste for medlemmene og deres barn. Foretaket skal fremme medlemmenes økonomiske interesser gjennom deres deltakelse i virksomheten som kjøpere av barnehagetjenester fra foretaket. Formålet er ikke kapitalavkastning til medlemmene. Eventuelt årsoverskudd skal godskrives egenkapitalen i foretaket og komme driften av barnehagen tilgode.	Styrets leder: Morten Øktedalen Olsen Styremedlem: Geir Birkenes Laila Lindås Terje Aasen Ann Jeanette Guldbrandsen Kate Malin Bogstrand
Dyrmyrgata 49	8019/2/0/0	Hellebæk Eiendom As (Kongsberg Montessorri barnehage)	99173016 8	7a	Barneskole - Kjøp, drift, salg og utbygging av faste eiendommer og herunder hørende virksomhet, samt deltagelse i andre selskaper.	Styrets leder: Kåre Henning Rustand Styremedlem: Are Bråthen Per Winsvold Mikkelsen Nora Bråthen Signe Cecilie Kristianse Geir Syvertsen
Fleischers Vei 9	110/347/0/0	Skrimtrollet Barnehage Sa	89339033 2	7a	Drift av barnehage. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg	Styrets leder: Anne Elisabeth Steinsholt Styremedlem: Tor Berg Tone Laila Odden Runi Wesetrud Huse Vegard Ulleberg

Økonomiplan for 2024-2027

					<p>selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.</p>	
Frogs Vei 60	8203/2/0/0	Raumyr Barnehage Sa	980614123	7a	<p>Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel</p>	<p>Styrets leder: Geir Humberst Hagen Styremedlem: Espen Steiro Hege Tharaldsen Alexander Haaland Anders Raaen Varamedlem: Gjertrud Reinsborg Log Synne Myrvang</p>

Økonomiplan for 2024-2027

					og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for felleskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.	
Funkeliaveien 100	8651/1/10/0	Skautrollet As	977097908	7a	Barnehagedrift og utleie av bygning til barnehagedrift.	Styrets leder: Terje Børke Nestleder: Britt Børke Styremedlem: Therese Børke Christian Børke
Gravdalsveien 44	5/72/0/0	Bjørkebakken Andelslag Sa	886237642	7a	Eie og drive Bjørkebakken barnehage til beste for andelshaverne.	
Grosvoldveien 144	127/22/0/0	Huldraheimen Steinerbarnehage As	992204079	7a	Drift av barnehager.	Styrets leder: Morten Mikalsen Styremedlem: Linn Anita Mikalsen Anita Sørå Mikalsen
Grosvoldveien 75	126/3/0/0	Huldraheimen Steinerbarnehage li As	895360562	7a	Drift av barnehager basert på Rudolf Steiners pedagogiske ideer.	Styrets leder: Morten Mikalsen Styremedlem: Linn Anita Mikalsen Anita Sørå Mikalsen
Hostvetveien 420	71/22/0/0	Hostvedt Vel - Den delen som brukes av Sandsvær barnehage	921839812	7a	Sandsværbarnehage leier og eier deler av bygningmassen. Deler av bygget benyttes til forsamlingslokaler for Hostvedt vel. Hostvedt vel's formål: Å fremme den enkelte innbyggers og bygdens interesser, bidra til ett trygt og inkluderende samfunn samt å ivareta og utvikle bosettinga og kulturen i Sandsvær. Foreningen er partipolitisk uavhengig og livssynsnøytral. Den er åpen for alle som ønsker attraktive tilbud på bygda. Foreningen skal gjennom sosiale og kulturelle aktiviteter bidra til å styrke samholdet og fellesskapet	

Økonomiplan for 2024-2027

					blant bygdas innbyggere Foreningens virksomhet utøves i Sandsvær.	
Hovdeplassen 1	8394/2/0/0	Nakuba As (Hovdeplassen barnehage)	98908314 7	7a	Drift av barnehager.	Styrets leder: Georg Jensen Styremedlem: Inger Noddeland Ingvar Grøtberg Wenche Thorsdalen Cranner Mats Ledum
Jondalsveien 470	137/19/0/0	Kongsberg kommune/ Jondalen barnehage	97666215 6 / 971 486 813	7a	Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barn skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barn med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellsskapet og vennskap. Barnehegen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle	Styrets leder: Tommy Indgjerd Nestleder: Anne Beate Olsson Løvås Styremedlem: Tine Sæther Cathrin Hamre Trine Helene Lauvlid Nordby

Økonomiplan for 2024-2027

					former for diskriminering.	
Justermester Eriksens Vei 1	8560/98/0/0	Åsen Foreldrelag Sa (Løvås barnehage)	971308842	7a	Eie og drive barnehage til det beste for medlemmene og deres barn. Foretaket skal fremme medlemmenes økonomiske interesser gjennom deres deltakelse i virksomheten som kjøpere av barnehagetjenester fra foretaket.	Styrets leder: Beatrix Møller Rimestad Styremedlem: Hallvard Faleide Jens Daniel Paulsen Berit Dahl Hystad Christina Jeanette Sadoun Evjen Varamedlem: Eirik Rudseter
Jutulveien 1	8633/20/0/0	Saggrenda Barnehage	871478732	7a	Barnehage.	Styrets leder: Silje Mariam Iversen Nestleder: Lise Hotvedt Styremedlem: Silje Rasmussen Nyborg Stine Jokstad
Kongsbakken 4	8397/31/0/0	Nakuba As (Madsebakken barnehage)	989083147	7a	Drift av barnehager.	
Langekjennveien 2	8560/259/0/0	Langekjennveien 2 As (Langkjenntunet barnehage)	928856712	7a	Kjøp, salg, utvikling, bygging og utleie av fast eiendom, medvirke i andre selskaper innen samme type virksomhet, samt alt som hører naturlig til dette.	Styrets leder: Christian Børke Styremedlem: Britt Børke Therese Børke Terje Børke
Malmveien 50	8646/2/0/0	Iversen Odd Arne	Privatperson	7a - delvis	Deler av bygger familiebarnehage	Iversen Odd Arne og Iversen Silje Miriam
Myntgata 15	7059/1/0/0	Bryggerigården As - (Sølvstuppen barnehage holder til i deler av bygg)	998884748	7a - delvis	Å eie fast eiendom, eiendomsutvikling og utleie av fast eiendom, eie aksjer i andre selskap, investere i aksjer og andre verdipapirer, samt annen virksomhet som står i naturlig tilknytning til dette.	Styrets leder: Per Ole Bryn Varamedlem: Wenche Berntsen

Økonomiplan for 2024-2027

Svartåsveien 16	7636/1/0/0	Kongsberg kommune/ Idea barnehage	97666215 6 / 925 884 979	7a	Drive barnehager og tjenester med naturlig tilknytning til dette. Selskapet skal være en aktiv bidragsyter for å møte samfunnets og arbeidslivets behov for arbeidsinkludering.	Styrets leder: Olav Kasland Styremedlem: Lise Solveig Wiik Evy Ann Buverud Stig Halfdan Kjeldal Marianne Isaksen Barikmo Torgeir Holla
Welhavens Vei 15	8423/16/0/0	Læringsverkstedet As (Risteigen barnehage)	87862085 2	7a	Barnehagedrift.	Styrets leder: Torill Eskeland Styremedlem: Trude Sjøhagen Nordgaard Paal Henning Tønsberg Linda Therese Griffiths Andreas Sumstad Arne Varamedlem: Kristel Bjørnes Bente Aanesen
Aage Håkonsens Vei 9	8616/114/0/0	Teb Eiendom As (Mormors have)	88343696 2	7a	Drift av barnehager og det som naturlig hører sammen med slik virksomhet.	Styrets leder: Christian Børke Nestleder: Therese Børke Styremedlem: Terje Børke Britt Børke

Fritaksliste etter eiendomsskattelovens §7b – Vedtaksfredede bygg etter kulturminneloven

Gatenavn	Gnr/Bnr/fnr/snr	Eier	Orgnr.	Fritaksparagraf	Formål	Styremedlemmer
Hyttegata 34	7079/2/0/0	Gabrielsen Mona	Privatperson	7 b - delvis fredet	Privat bolig	Mona Gabrielsen og Magnus Myhra
Voldenveien 33A	104/3/0/0	Hals Per Fossen	912428680	7 b - Fredet	Produksjon av melk og kjøtt på storfe, og korn.	Per Fossen Hals
Apotekergata 8	7060/1/0/0	Lindstad Eiendom As	922176639	7 b - delvis fredet	Utleie av egen eller leid fast eiendom	Tone Lindem Otterstad

Økonomiplan for 2024-2027

Kirketorget 7	7010/1/0/0	Naufgården As	946744786	7 b - Fredet	Erverv og drift av eiendommer	Styrets leder: Fredrik Neumann Styremedlem: Marit Neumann Henrich Neumann
Kirketorget 7	7010/1/0/0	Naufgården As	946744786	7 b - Fredet	Erverv og drift av eiendommer	
Bergmannsveien 477	8650/2/0/0	Norsk Bergverksmuseu m	946744786	7 b - Fredet	Drift av naturhistoriske museer	Styrets leder: Helge Evju Styremedlem: Bent Erik Embergsrud Anne Aune Terje Bråthen Gaute Homb Lenvik Hilde Charlotte Solheim Wenche Nedberg Grinderud Varamedlem: Christian Berg Sven Roald Nystø Anne Catrine Windsand Gjestemoen Morten Jemtegaard
Knuteveien Sachse n	8651/1/5/0	Norsk Bergverksmuseu m	946744786	7 b - Fredet	Drift av naturhistoriske museer	
Malmveien 5 (Sakkerhusene)	8651/4/0/0	Norsk Bergverksmuseu m	946744786	7 b - Fredet	Drift av naturhistoriske museer	
Malmveien 8	8651/3/0/0	Norsk Bergverksmuseu m	946744786	7 b - Fredet	Drift av naturhistoriske museer	
Malmveien 11	8651/130/0/0	Norsk Bergverksmuseu m	946744786	7 b - Fredet	Drift av naturhistoriske museer	

Økonomiplan for 2024-2027

TILLISCBAKKEN 1	8486/1/0/0	Stiftelsen Lågdalsmuseet Med Avdeli	985689407	7 b - Fredet	Museum	Styrets leder: Åse Torgunn Haug Kogstad Styremedlem: Gro Kollandsrud Kirsti Dammen Otterholt Liv Veslemøy Fjerdingsstad Arve Nesthorne Varamedlem: Thor Normann Holm Lise Knudsen May-Helen Flatstrand Anna Torbjørg Traaen Hovda Knut Arne Heiberg
TILLISCBAKKEN 3	8485/3/0/0	Stiftelsen Lågdalsmuseet Med Avdeli	985689407	7 b - Fredet	Museum	
Tillischbakken 10	8487/1/0/0	Stiftelsen Lågdalsmuseet Med Avdeli	985689407	7 b - Fredet	Museum	
TILLISCHBAKKEN 2/ 10	8481/2/0/0	Stiftelsen Lågdalsmuseet Med Avdeli	985689407	7 b - Fredet	Museum	
TILLISCHBAKKEN 2/10	8485/2/0/0	Stiftelsen Lågdalsmuseet Med Avdeli	985689407	7 b - Fredet	Museum	
TILLISCHBAKKEN 5/10	8478/5/0/0	Stiftelsen Lågdalsmuseet Med Avdeli	985689407	7 b - Fredet	Museum	
TILLISCHBAKKEN 7/10	8478/7/0/0	Stiftelsen Lågdalsmuseet Med Avdeli	985689407	7 b - Fredet	Museum	
TILLISCHBAKKEN 10/11	8478/11/0/0	Stiftelsen Lågdalsmuseet Med Avdeli	985689407	7 b - Fredet	Museum	
Tillischbakken 8-10 (Lågdalsmuseet)	8485/1/0/0	Stiftelsen Lågdalsmuseet Med Avdeli	985689407	7 b - Fredet	Museum	
Gravdalsveien 174	3/2/0/0	Svalheim Knut	975578526	7 b - Fredet	Gårdsdrift med dyrking av korn og gras. Skogsdrift med produksjon og avvirking av tømmer.	Knut Svalheim

Økonomiplan for 2024-2027

<p>Knuteveien - Knutehytta</p>	<p>8651/9</p>	<p>Knutehytta AS</p>	<p>932445786</p>	<p>7 b - Fredet</p>	<p>Utbygning og drift av Knutehytta og eventuelt andre tiltak i den forbindels e. Det skal ved driften tas et spesielt hensyn til at hytta er et utfartssted for Konesbergs befolkning. Allmennheten skal ha en ikke-tidsbegrenset rett til benyttelse av Knutehytta.</p>	<p>Styrets leder: Tore Martin Solbakken Styremedlem: Even Vilnes Observatør: Per Kristian Semmen</p>
------------------------------------	---------------	----------------------	------------------	-------------------------	---	--